

POLITIŠKOS ŽINIOS.

REVOLUCIJA CHINUOSE.

Revolucija apėmė visą pietines Činų provincijas, kurios pasigarsino neprisigulmėjimu; revoliucionieriai paėmė vieną po kitą svarbius miestus, vieni pasidurodė be pasipriešinimo, kiti mėgina pasipriešinti.

Smarkus mušiai pereinę savitę buvo Nankino aplinkinėse. Revoliucionieriai buvo priemiesčius paėmė, bet išbaigė amuniciją, turėjo trauktis. Ciesoriaus kariūnė, tuom revoliucionierių pasitraukimu, padrasinta, ištraukė iš miesto ir pradėjo viską naikinti ir skerti aplinkinių gyventojus, išskerdė daug moterų ir vaikų. Ką tik patiko baltuose drabužiuose, tą nušovė. Balta parva mat yra revoliucionierių spalva.

Vadovai svetimų kariškių laivų pranešė konsuliams, jog jie negali svertimtaučiai apginti todėl patarė su svertimtaučiais išsinešinti iš Nankino. Konsuliai tą ir mano padaryti.

Krašto sostinė Pekine negeiriau. Kaip sako, ciesoriaus seimyna pasirengusi bėgti iš miesto su ištikima iš mandžurų susidėdancia kariūnė, bet tris mandžurų regimentai perėjo į revoliucionierių pusę.

Į Pekiną atėjo su 2000 kariškių žinomas politiškas veikėjas, pilnos konstitucijos šalininkas Juanshikai, turintis intenciją ir tarp revoliucionierių, kurį ciesorius mano paskirti ministeriu perdetiniu. Bet nežinia, ar jis jam siulomą vietą priims. Jei revoliucionieriai nesutiks palikti ciesorių, tai, žinoma, Juanshikai prie jo nepanors ministerijai pirmininku tapti, nes tasys jo intencijai nupultų ir prie geriausių norų jis sosto apsaugoti negalėtų; revoliucionieriai ginklu nepadės.

Į Amoy uostą atkako vienas japoniškas kariškas laivas, nors chiniešius erzina japonų besikišimas, nes chiniečiai bijosi, kad japonai nesinaudotų iš kilusios revoliucijos. Totorių kariūnės generolas Hai-Fong-Ting pabėgo iš miesto į Kulangan, o generolas Sun-Tiam-Liang prisakė valdininkams Tokien provincijos pasilikti savo vietose ir stengtiesi tvarką užlaikyti. Moteris iš mišijų provincijos viduriose tapo išsiugstęs į Amoy.

Miestą Čangsau-Fu paėmė revoliucionieriai; iš jo pabėgo vienok didesnis gyventojų dalis. Ne tik iš chiniečių susidedanti kariūnės regimentai su ginklais pereina į revoliucionierių pusę, bet negeriau yra ir kariškame laivyne. Revoliucionierių pusėn perėjo 13 ciesoriškojo laivyno kariškių laivų. Jie, vietoj ciesoriškosios geltonos iškėlė baltą revoliucionierių vėlavą ir šuvis pasveikino uoste buvusius svetimų kraštų laivus.

Londonan atėjo žinia, jog Maskolija iš Vladivostoko Pekinaną pasiuntė 1500 kareivių. Į San Francisco atėjo žinia, būk Pekinas ir visa Čili provincija pasigarsino neprisigulmėja respublika. Jog Pekinas ir Hong Kong yra revoliucionierių rankose. Jeigu žinia ta teisinga, tai tas reikštų, jog Chinuose monarchija puolė. Bet iki šiol siunčiamos į San Francisco žinios nevisada būdavo teisingos.

Bet nors sostinė Činų būtų ciesorinių rankose, tai visgi ciesoriaus valdžia ne ant tvirtų stovi, jojos, sostas ne tik braskia, bet smarkiai svyruoja. Revoliucija turi greitai pasibaigti ar išviliu ciesaoriaus, ar sutikimu revoliucionierių jį dar kokiam laikui palikti. Mieste Hankau revoliucionierių pusėn perėjo 2000 ciesoriaus kariškių ir visi uoste buvę kariškieji laivai. Svetimi konsuliai mano, jog neužilgio į revoliucionierių pusę pereinę visa kariūnė miesto Hankau.

Pietinėse provincijose žmo-

KARAS ITALIJOS SU TURKIJA.

Aplinkinėse Tripolio nesiliauja kruvini mušiai. Italai rodo nedaug apie mušius garsina, už tai turkai apie juos netyli, ypač giriasi, jog pats mažai žmonių žudo, o italų išmuša paprastai du kart daugiau. Todėl ir turkų žinioms negalima tikėti, nes ypač arabų karabinai seni, netikė, tai jie negali su jais daug blogo padaryti turintiems gerus ginklus priešams.

10 lapkričio d. turkai ir arabai kelis kartus mėgino išardyti italų eiles, bet užpuolimus italai atmušė, priešus nustumė į jų apkasus Tripolio aplinkinėse. Užmušta tūlas italų skaitlius, arabų vienok nuotroto buvo labai didelės. Mušis prasidėjo rytmetį ir traukėsi iki pietų. Pavakarej vėl atsinaujino. Turkai mušėsi drąsiai, bet prieš kariško laivo ir kareivių šūvis atstovėti negalėjo. Turkai vienok paėmė tvirtovės fortą Hamidieh.

Į Konstantinopolio išplatinta žinia apie sumušimą italų prie Derna Benghasi ir atėmimą nuo jų miestų pasirodė neteisinga. Konstantinopolį pagarsino apie užmušimą net 5000 kariškių, o likusius būk paėmė nelaisvėn; tuom tarpu ten nebuvo 5000 italų kariškių. Dernos aplinkinėse buvo tik menki susirėmimai.

Amerikoniško kariško laivo Chester oficialai persto italų padėjimą nebogu. Jie Washingtonan pranešė, jog italai miestą Tripolį valdo ir palengva rengiasi traukti toliau nuo jurių. Cholera tarp kareivių nesiaučia taip smarkiai kaip tarp turkų ir arabų, nes ten traukia ir daktarų ir vaistų.

Jiems pradeda trukti ir maisto. Sveicarijioj iš Turkijos gauta žinia, būk Turkija pasiuntė du delegatus į Port Saidu, Egipte, patikti Anglijos karalių Jurgį ir prašyti jo suteikti Turkiją su Italija. Turkai sutinka išsižadėti miesto Tripolio, bet už jį reikalauja didelio atlyginimo pinigais.

MOROKKO REIKALAI.

Francūzijos valdžia susitaikė su Vokietija, kuri sutiko pavesti Morokko Francūzijai už šmočią Kongo valdybos. Francūzijos žmonės užgandinti iš sutarimo, bet Vokietijoj atbulai, nes Vokietijai prisiejo nusilenkti, išsižadėti to, ko ji geidė — prisiejo atiduoti Francūzijai pietinę Morokko dalį su labai turtingais geležies ir anglų plotais. Vokietija po karui 1871 m. nepratusi buvo nusilenkti prieš ką nors, visiems mėgo rodyti savo kumščią, jeigu kas mėgino parodyti neuzgandinimą, stabdė jos mierius. Dabar gi prisiejo nusilenkti prieš Francūziją, vokiečių sumuštą ir pažemintą 1871 m. Bet Francūzija dabar karan gerai prisirengusi, ne taip kaip buvo 1871 metuose. Apie tai Vokietijos valdžia žino, todėl ir nusilenkė. Vokietiams vienok nusilenkimas nepatinka. Nepatiko sutarimas ir Vokietijos kolonijų ministriui Linquistui; jis dėl to sutarimo nei išsižadėjo savo vietos, pasipriešino ciesoriaus norams, nes ciesorius geidė susitaikymo su Francūzija, kad nuolankumu ją atitraukus nuo Anglijos.

Kada parlamente Vokietijos kancleris pranešė apie padarytą su Francūzija sutarimą, net valdžią palaikančių klėrikų ir konservatyvų atstovai smarkiai peijonierių pusėn perėjo 2000 ciesoriaus kariškių ir visi uoste buvę kariškieji laivai. Svetimi konsuliai mano, jog neužilgio į revoliucionierių pusę pereinę visa kariūnė miesto Hankau.

Pietinėse provincijose žmo-

lamente buvo ir Vokietijos sosto inpedinis ir jis plojo delnais smarkiausiems sutarimo peikėjams. Taigi sosto inpedinis tuom parodė, jog savo tėvui nepritaria.

Bet Moroko jau yra po Francūzijos globo. Sultanas paskyrė jau, taip sakant, ministerijai pirmininku (didžiuoju vėzyru) Morokko pasiauntinį Paryžių Mahammed-Sidi-El Mokhri, kurį nurodė Francūzijos valdžia, žinodama, jog jis bus Francūzijos inagiū.

Dabar dar prisieis Francūzijai taikytiesi su Ispanija, su kuria seniau padarė sutarimą, o jo dabar pildyti nenori. Sutarimas padarytas tasys, kada abudu sutarę kraštai manė, kad jiems dviem tik pakaks susitaikyti ir galės Morokko pasidalinti. Tuom tarpu Francūzijai prisiejo Vokietijai atiduoti savo valdybos Kongo dalį. Už tai Francūzija reikalauja, kad Ispanija taipgi atlygintų, išsižadėtų kaip ko iš to, kas sulys seniau padaryto sutarimo jai pripažinti, nes kitokio atlyginimo Ispanija duoti negali, didžiausias kitą kart savo valdybos ji vieną po kitai nuzudė.

Londono laikraščiai garsina, jog Vokietija, Anglija ir Francūzija mano pasidalyti Belgiją prigulinciją Afrikoj Kongo kolonijai. Už ją Belgijai nori duoti Europoj Luxemburgo kunigaikštystę. Belgijos žinoma ir Luxemburgo kunigaikščio ir gyventojų nieks neklausia.

IS LIETUVOS.

IS VILNIAUS.

Vilniaus avalų sankrovose šiemet žymiai atpigę kalošai. Kuomet pernai už vyrų kalošus mokoje 3 rubl. 80 kap., ši rudenį moka tikait 2 rubl. 75 kap. Bent vienas dalykas atpigę.

Vilniaus realinėje gimn. valdžios leista lietuvių kalba išguldinėt. Pirmininė lekcija buvo spalio 10 d.

— Viltis —

Buvome jau rašę apie tai, kad miesto valdyba buvo nutarusi milžiniškus kanalizacijos darbus pavesti inžinierui Senfeldui. Dabar tam sumanymui užkerta kelią Vilniaus gubernatoriaus netikėtas pasipriešinimas. Gubernatorius ne tik nepatvirtino miesto valdybos sutarties su inžinieru Senfeldu, bet pareikalavo dar šitokių paaiškinimų: 1) smulkų ir teisingų žinių apie inžinierių Senfeldą ir apie tai, kuom miesto valdyba rėmėsi pavedama jam kanalizacijos darbus, o ne vietiniams inžinieriams arba žmonėms išdirbusiems kanalizacijos sumanymą; 2) kodėl paduotame jam rašte apie miesto domus posėdį, nieko nepamėnėta apie tai, kad ir darbą prie tos kanalizacijos turi būti kviečiami vietiniai darbininkai be tautos ir tikybos skirtumo, nors laikraščiuose apie tai ir buvo rašoma.

Siemet pats miestas Vilnius turi pristatyti apie tūkstantį naujų.

Naujai išėjusi Vilniaus "Aušra" rašo, jog Vilniaus kat. dv. seminarijoje lietuvių-klėrikų skaičius labai sumažėjęs paskutiniiais laikais. Siemet įstojo 60 naujų, o iš jų vos 7 arba 8 lietuviai.

Spalio 24 d. teismo rumai, su laimėjimais atstovais nagrinės antrąsyk Lėvo Jono Umiaostovskio ir jo dviejų sūnų Vitauto ir Pranciškaus Umiaostovskijų bylą. Jie yra kaltinami ir buvo jau nuteisti už prigulėjinimą prie revoliucionierių organizacijos ir už laikymą nelgaliskos literatūros.

Namų statymo Draugija įsikūrė nepersemai Vilniuje, pažadėdama savo nariams ant Lukišių piečiaus pastatyti pigius butus, už kuriuos bemokant nuo-

mą per pus mažesnę, kaip paprastai Vilniuje. — kiekvienas narys su laiku gali pasidaryti iš dalies ir jo gyvenamųjų namų savininku.

Pirmieji tokie namai buvo ketinę būti pabaigti rugsėjo mėn. Nemaža žmonių, ruošdamiesi ten persikelti, užleido nuo š-to Mykolo savo butus kitiems. Tuom tarpu statomieji Draugijos namai — nei iš vietos. Kaip stovėjo vasarą be langų, durų ir grindų taip ir tebestovi. — ir niekas nesirūpina, kur dings višos tos šeimynos, kurios nuo savo senų būtų atsiskė, o nauji nesusiilaukia.

Ir tokia tai Vilniaus namų statymo Draugija dar nori, kad ją žmonės vadintų filantropijos įstaiga.

Viln. m. apskr. glob. kreipėsi su prašymu į žido rumus, idant inteiktų liaudies mokyklų direktoriui tuos 30,150 rubl., kurie yra skiriami Vilniaus gub. pradinųjų ir parapijos mokyklų reikalsams.

Ekspimentalinės psichologijos Draugija ketina šiomis dienomis įsikurti Vilniuje. Jos inčurimu rūpinasi daugiausia d-ras Krainiskis.

— Lietuvos žinios —

IS KAUNO.

Kauno gubernatoriui pailgintas ingaliojimas iki 1912 m. 4 d. bausti administracijos kelių gyventojus už nepildymą priediermių jam 1910 m. rugpiučio 10 d. suteiktų augščiausiojo įsakymų apie nepaprastą šalies stovį.

— Lietuvos žinios —

IS UKMERGES.

Ukmergė — tai vienas didesniųjų ir seniausiųjų Lietuvos miestų. Stovi ant dešiniojo Šventosios upės kranto ir upelių Ukmergės ir Sakalaukos, Šventosios kranto stūkso pilekalinis. Buvęs apkeistas ir griūvęs. Buvęs, regis, 1902 m. išspraukęs (kaip Savalkijoje burgimistras) pasirūpinęs jį pataisyti: padaryta takeliai, apsidinti medeliais, vėlenomis išklota, apvertta. Dabar pilekalnis puikiai atrodė; o kai suaugęs medžiai — bus dar gražiau. Viršuje yra slėnys. Kai slėnin išeini, rodos, kad esi kokioje daboje. Gaila tik, kad nuošalioje miesto dalyje stovi tasai pilekalnis. Dovanai pilekalnin neleidžiama. Ukmergės pilekalnis nedidelis, bent kiek panašus į Vilniaus Gedimino kalną. (Paliai kalną stovi senatiki maldos namai).

Sventosios upė nedidžioji: 20-25 sieksniai, tik intakoje siekia ventojai tame miške atėmė iš vilko nagų. Užaugusią tą mergaitę vadindavę vilko merga. Iš jai ir paeina vardas Vilka mergė (rusiškai Vilkomir). Tad tasai miestas vadinama trejopai: Aukmergė, Vilka mergė, dažniausiai — Ukmergė: kaip kas nori.

Kryžuočiai ir Kardinkiniai senovėje daug blėdės Lietuvai darė. Visi jos pakraščiai ir vietos juos pažinojo. Ukmergės miestas ir-gi daug nuo jų nevidonų yra nukentėjęs. Kardinkinai Ukmergę pradėjo kibinti jau nuo XIII-jo amžiaus ir dažnai tenai atsilaukiavę. Geresniam atsisipirumui lietuvių pasistatė pilį ant kalno, kurisai ir šiandien pilekalniu vadinasi. 1435 metais netoli Ukmergės (už 10 varstų), kur dabar stovi Pabaiskų bažnytkaimis, buvęs didelis mišis: kovės Keistučio sūnus Skirgaila, lietuvių kunigaikštis, su giminė Svidrigaila, kuriam talkoje buvo rusai ir kryžuočiai, kuriuos vedė kunigaikštis Koributas. Žymiai supliektas Koributas buvo tais pačiais metais 1 rugsėjo ties pačia Ukmergė: užmušta buvo 10 tūkst. kryžuočių ir pats Koributas sužeistas.

Miesto privilegijas ir Magdeburgo teises Ukmergei suteikė

Lenkų karalius Zigmantas I-sai. 1701 metais Ukmergė Svedai apipilė, taip kad ir visi miesto dokumentai dingo.

Ukmergė buvo paskirta: 1796 metais — apskrčio miestu Vilniaus Apirubės, 1797 m. — apskrčio miestu Lietuviškosios gubernijos, 1802 m. apskrčio miestu Vilniaus gubernijos, o 1842 m. paskirtas Kauno gubernijos apskrčio miestu.

Ukmergės bažnyčia (2 klesos) — tai viena pirmutinių bažnyčių Lietuvoje. Pastatė ją Jogaila ir Jadvyga 1367 metais. Toji bažnyčia ir šiandien tebestovi, tik 1800 m. kun. Sniederavičiaus pataisyta, ar atnaujinta — tikrai negaliu pasakyti. Bažnyčia nedidelė, akmenų, be jokio stiliaus, išveži lyg koksai klaimas. Varpinėčia atskirai. Bažnyčia stovi krašte miesto, palei Ukmergės lėš upelį ant augšto gubrio. Viduje šventykla niekuo neatsizyrti. Stovi lyg senelė, nerėdama savą vietą kitai užleisti. Manoma statyti nauja. Kadangi parapijonai nerangūs, tai dar negreitai toji šventė ateis.

Kada-tai Ukmergėje buvęs Pijorų vienuolynas ir medinė bažnyčia (antra). Bet jau senai to nebėra. Vietoje bažnyčios (puikioje vidur miesto) vietoje stovi pravoslavų mūrinė cerkvė, o vienuolyno triobėsiuose šventikas gyvena.

Ukmergės miestas nemažas. Gyventojų yra apie 14 tūkstančių. Katalikų — apie 4—5 tūkstančiai. Daugiausia — tai žydų. Mūro namų daug. Mieste yra: dvi privatinės gimnazijos — vyručių ir moterų, keturklesė miesto vyručių ir mergaičių mokykla, kelios parapijinės mokyklos, ne vienas bankas, nuolatinė ugnėgesių sargyba su mūro bokštu. 1905 metais miestas gana apdegė. Tai atnaujinti namai priuoda miestui gražesnę išvaizdą.

Lietuviškumo mieste mažai. Pačioje menkoje, žydų gyvenamoje miesto dalyje, ant Šventosios kranto stūkso pilekalinis. Buvęs apkeistas ir griūvęs. Buvęs, regis, 1902 m. išspraukęs (kaip Savalkijoje burgimistras) pasirūpinęs jį pataisyti: padaryta takeliai, apsidinti medeliais, vėlenomis išklota, apvertta. Dabar pilekalnis puikiai atrodė; o kai suaugęs medžiai — bus dar gražiau. Viršuje yra slėnys. Kai slėnin išeini, rodos, kad esi kokioje daboje. Gaila tik, kad nuošalioje miesto dalyje stovi tasai pilekalnis. Dovanai pilekalnin neleidžiama. Ukmergės pilekalnis nedidelis, bent kiek panašus į Vilniaus Gedimino kalną. (Paliai kalną stovi senatiki maldos namai).

Sventosios upė nedidžioji: 20-25 sieksniai, tik intakoje siekia ventojai tame miške atėmė iš vilko nagų. Užaugusią tą mergaitę vadindavę vilko merga. Iš jai ir paeina vardas Vilka mergė (rusiškai Vilkomir). Tad tasai miestas vadinama trejopai: Aukmergė, Vilka mergė, dažniausiai — Ukmergė: kaip kas nori.

Kryžuočiai ir Kardinkiniai senovėje daug blėdės Lietuvai darė. Visi jos pakraščiai ir vietos juos pažinojo. Ukmergės miestas ir-gi daug nuo jų nevidonų yra nukentėjęs. Kardinkinai Ukmergę pradėjo kibinti jau nuo XIII-jo amžiaus ir dažnai tenai atsilaukiavę. Geresniam atsisipirumui lietuvių pasistatė pilį ant kalno, kurisai ir šiandien pilekalniu vadinasi. 1435 metais netoli Ukmergės (už 10 varstų), kur dabar stovi Pabaiskų bažnytkaimis, buvęs didelis mišis: kovės Keistučio sūnus Skirgaila, lietuvių kunigaikštis, su giminė Svidrigaila, kuriam talkoje buvo rusai ir kryžuočiai, kuriuos vedė kunigaikštis Koributas. Žymiai supliektas Koributas buvo tais pačiais metais 1 rugsėjo ties pačia Ukmergė: užmušta buvo 10 tūkst. kryžuočių ir pats Koributas sužeistas.

Miesto privilegijas ir Magdeburgo teises Ukmergei suteikė

kalboje ir šis tas lietuvių ir kitose kalbose. Išsivežė net ir kai kurias bylas (provas), kaip advokato profesijos. Žadėjo po peržiūrėjimo neva viską sugrąžinti. — Pas mokyti. Mickevičių ir pas Zambacevičių paėmė po keletą laiškų ir knygelę nekalto turinio. Pas Zakelį, apart "Saltinio" nieko nerado ir nieko nemė.

— Lietuvos ūkininkas —

IS NARUŠAICIŲ, Šiaulių pav.

Į Narušaičių kaimą atėjo du vaikinai. Juodu pasivadino save dvasiškos seminarijos mokiniais (klerikais) ir, girdi, paskutinius metus jau mokinas, bet baigti negali, kad neturi kuo užsimokėti. Turėjo su savim nuo kunigo paliūdijimą su atspaudu. Žmonės pasigailėjo, sumetė kas kiek galėjo. Vienoje vietoje rados baluika. Žinoma, tenai pradedo juos mylėti, vaišinti, kaip vaišina kunigėlius. "Klerikai" taip nusigėrė, kad tik ant rytojus išėjo. Už kelių dienų atvažio kunigas ir žmonės sužiėjo, kad jokiems klerikams jis paliūdijimo nedavęs.

Gurgzdys.

— Lietuvos ūkininkas —

IS SUBBATO, Kuršo gub.

Čionai irgi ėjo kova tarp sulenkėjusių lietuvių ir lietuvių dėlei pamaldų bažnyčioje. Skerslenkiai net vyskupui siuntė prašymą, po kuriuo pasirašė beveik visi vaikai ir tai vargiai surinko apie 50 parašų. Bet lenkų prašymas liko neįspildytas. Jie gavo tik štai kokias teises: ant didžiųjų švenčių jie gali reikalauti nuo kunigo evangelijos lenkiškos ir po pamaldų — pamokslą. Bet kadangi lietuviškai geriau supranta, negu lenkiškai, tai po pamaldų jau niekados ir nebegirdime lenkiškų pamokslų. Dabartinis klebonas yra labai darbštus žmogus. Jo rūpesčių tapo sumurysas šventorius ir padaryta šioke-tokie kiti pagerinimai. Jis norėjo da, kad parapijiečiai patys valdytų bažnyčią surenkamus pinigų, dėlei ko norėjo įvesti šniuruotą knygą, kurioje būtų išrinktieji ūkininkai užrašinėję surenkamuosius pinigus, bet davatkos tam pasipriešino ir liko po senovei.

Reformatorius.

— Lietuvos ūkininkas —

IS VILKAVIŠKIO.

Spalio 13 d. buvo sušaukta Vilkaviškio parapijos sueiga "dozorių" išrinkti. Kunigas dėkotas da prieš susirinkimą, vaikščiodamas, prašinėjo, kad dozora paliktų tą patį. Bulmistras (Magistrato pirmininkas) taipgi patarė susirinkimui palikti tą patį dozora. Bet tuo prasinėjimu tai tik da labiau sau pagadino reikalą, nes žmonės pradėjo kalbėti: "kas čia tokio yra, kad taip jie nori to senojo dozoro?" Taipgi labai aštriai išmetinėjo dozorių, kad jis nieko neveikia, kad apie nieką jojių apyskaitų neduoda, kad (parapijos) kapines miesto ponai baigia daržais užtvartinti, o ar jie kas moka už tai, ar ne — dozoras nieko nežino ir nieko nesako, o mums vėl reiks tuoj naujos kapinės pirkti ir t. t. Ir girdi, kaip jų drįstai inkalbinėti, kad rinktume tą-patį dozora, kuris mums jokios naudos neduoda, mūsų reikalais visai nesirūpina? Gėda....

Griežtai pareikalavus žmonėms rinkti naują dozora ir išstačius kandidatus, bulmistras pranešė sueigai, kad naujam dozoriui rinkti tai per mažai žmonių esą, reikų nors 4 šimtus, o čia gal bus apie 2 šimtus; tą patį dozora kad rinktumėt, tai, girdi, užtektų ir kitam laikui. Ir sueiga tapo atidėta.

Žmonės da pasakė: kad mums trukdysite kitą dozora išrinkti,

kurio veikimo da nežinome, bet šito dabartinio tai mums visai nereikia, nes gerai žinome, kad jis mums naudos neduoda. Paskui išsiskirstė. Vilkaviškietis.

— Lietuvos ūkininkas —

IS GIEDRAIČIŲ, Vilniaus gub.

Kaip daugelyje vietų Lietuvoje, taip ir Giedraičiuose pradėjo kilti tautinis susipratimas. Juo toliau, juo daugiau atsiranda žmonių, kurie rimtai nori imties darbo.

Štai ir pereiną vasarą kelius sykius buvo susirinkusios moterėlės pasitarti, pagalvoti, kaip ir ką pradėjus veikti. Pagaliau nutarė įsteigti L. K. M. Dr. skyrių, kad galėtų atvirai žadinti moteris į šiojį tokią darbą ir susipratimą, nes tamsumas acių lenkų "kultūrai" giliai inleido šaknis. Kadangi tokiam skyriui pagal įstatų reikia turėti kapekionas, tai kelios moteris nuėjo pas kleboną Stragą pasitarti ir paprašyti, kad jis suteiktų tuo kapekionu būti. Klebonas gi ne tik atsakė dalyvauti, bet dar atkalbinėjo jas, sakydamas, kad tai dar esą peranksti, nėsą, girdi, kam darbuotis ir žmonės pertamsys esą. Išgirdusios tokį atsakymą, neturėjo jau ką apie tai ir besvajoti. Laukia vargšės geresnių laikų. Bet ar jų sulauks, nežinia.

— Viltis —

IS GARŽDŲ, Telsių pav.

Muitinės ponai perdaug teisingi, savo bepildydami mažiau su mažmožio neperleidžia be muito; taip elgias vien dėlio, kad valstybės išdan inegias padidins. Ir iš manes už kokį ten mažmojų paėmė tris kapeikas kvito, išdavė didelę spaudintą kvitanciją, užrašė į keletą knygų, apie tas tris kapeikas siuntė didelį poperį į Vilnių. Apskaičiūs, kiek tai reikėjo poperio ir darbo dėl jų trijų kapeikų, pasirodys, kad izdas nepaėjo, bet sumažėjo. Vargas pasazieriui, pamkliuvisiam į Garždų muitinę: moterims kilnoja sijonus, vyrams graibo po kelnes. Apstoja praeivių muitinės ponai, nuo paties didžiojo lig pat mažojo, tik ir žiūrė: tam numovė kepurę, kitam batus, kas paliko be kelnių ar be sijono, vienam nuvilko švarką, kitam marškinius. Rado pas vieną žydėlį apynaujus marškinius; muitininkams pasirodė, kad tai prūsianai, nuvilko, sustatė protokolą, padavė į teismą, pasirašiusieji po protokolu turėjo važiuoti prie tardytojus už trijų mylių, paskui į apygardos teismą už devynių mylių. Teismas pamatęs, kad marškiniai truputį ap.... žydėlį išteisino, c izdui reikėjo "pragonų" išmokėti kelias dešimtis rublių. Dar pas vieną žydėlį už aulo muitininkai rado smuilo prūsinių vienių, už kurias muito prigulėjo miela kapeika; muitininkai pripažino tas mieles kontrabanda, o kaipo už kontrabandą pajieskojo per teismą penkis kartus daugiau, t. y. penkias kapeikas. Vėl vazinėjimai pas tardytoją ir į teismą, vėl izdui išlaidžiai apie aštuoniasdešimtis rublių. Teismas žydėlį apkaltino, išjieskojo penkias kapeikas ir išsiuntė iš Garždų už penkių dešimčių varstų. O dar sako nėsama ištikimų tarnų valstybėje. Tik kartais atsitinka kaip su beždžione, kuri, bemy-luodama savo vaiką, iš didelės meilės negyvai nuspaudžia.

Bal-nas.

— Viltis —

IS KISINIŠKIŲ, Vilkav. pa.

Juožas Skirka, Kisiniškių kaimo grintelinkas, užsiimdavo pardavinėjimu anodijos, kurią pirkdavo Pilviškiuose iš kokien žydo ir paskui pardavinėdavo kaimo moterėlėms. Šių metų spalio 16 d. (n. k.) parsivežęs iš minėto žydo didelę bon-trukdysite kitą dozora išrinkti,

anodijos ir pasidėjus savo grįtelėj — patsai su visa savo šeima atsigrūlė. Bet štai sumigė išgirdo baisy sprogimą. Skirka šoko prie sprogusios bonkos, įsakydamas savo moterei kuoveikliausia atnešti blidą. Moteris nesurazdama taip greitai blūdė, užbraukė degtuką. Vos tik užbraukė, kaip štai užsidegė pasidėjus grįtelėje anodijos garas ir nuo to visa grįčia. Nors šiaip-betait Skirka su motere ir su vaikais iš ugnies išlindo, tačiau taip smarkiai apdegė, kad mergaitė trijų metų tuoj mirė, tėvas (Skirka) ant rytojaus mirė, o moteris, mergaitė aštuonių m. ir vaikas 9 mėnesių dar baisiose kančiose serga. Alfons Juozyla.

— Viltis —

IS ŽERENŲ, Kauno gub.

Vietinė vartotojų draugija, pradėjusi veikti rudenį 1909-ais metais, greit patyrė, jog rungties su senesniais prekėjais labai sunku. Ypač sunku dėl to, kad negalima gauti prekių iš pirmųjų rankų patogiomis sąlygomis. Imti prekes staciai iš fabriko atsieina brangiau, negu iš Dvinsko sandėlių. Kodėl gi taip? Todėl, kad vartotojų draugija, turėdama mažą apyvartą, negali įpirkinėti prekių urmu, o turi imti jas mažomis dalimis, per ką fabrikai stato kainas augėsnės, negu sandėliams daug prekių sykiu imantiems. Be to ir vazmos išlaidai yra didesni, gabenant prekes mažomis dalimis gelžkeliais. Kita priežastis, kenkianti rungčioms yra ta, kad imant prekes sandėliuose, šitie inbruka prekes vienodo vardo, bet nevisuomet vienokios rūšies. Dėl šito dalyko lieka nepatenkinti prekių vartotojai. Kad išvengtų tokių nesmagumų, vartotojų draugijos valdyba pradėjo rūpintis, ar negalėtų įpirkinėti prekes kartu su Dvinsko vartotojų draugijomis, kurių tenai yra 3. Keletą kartų buvo tartasi apie įsteigimą Dvinske biuro, kuris tarpininkautų tarp vartotojų draugijų ir firmų, kad išgavus didesnes kainų nuolaidas, inperkant prekes urmu; bet įsteigti tokio biuro nepasisekė. Šiemet Dvinsko miesto vartotojų draugija įstojo Maskvos vartotojų draugijų sąjungon. Ingius daugiau žinių apie Maskvos sąjungos veikimą, pradėta svarstyti, ar nebūtų galima įsteigti Dvinske Maskvos sąjungos agentūrą!

Iš Maskvos Sąjungos buvo gauta žinia, jog ji įsteigianti Dvinske savo agentūrą, įėjus Dvinsko rajone rastųsi nemažiau 20 vartotojų draugijų, kurios prisidėtų į M. Sąjungą. Ežerėnų vartotojų draugijos valdyba šitą žinią pranešė aplinkinėms draugijoms, ragindama prisidėti prie M. Sąjungos, kad galėtų inkurti Dvinske minėtąją agentūrą. Dabar jau atėjo Dvinsko vartotojų draug. pakvietimas atsiųsti ingaliotini jos valdybos posėdin, kuris būsis 17 d. spalio mėnesio ir kuriame dalyvaus M. Sąjungos atstovas. Būsią pranešta apie įsteigimą M. Sąjungon ir įsteigimą agentūros Dvinske. Be to reikalaujama pristatyti ingaliojimo paliudijimas, draugijos įstatai ir daug žinių apie draugijos veikimą. Įsteigimas Dvinske M. Sąjungos agentūros yra labai svarbus dalykas aplinkinėms vartotojų draugijoms! Todėl galima tikėtis, jog visos užkviestosios draugijos pasirūpys atsiųsti savo atstovus. Iš praktikos jau yra patirta, jog per M. Sąjungą gauname prekes tikresnės vertės kaip iš Dvinsko sandėlių, ir kainos esti bent kiek žemesnės; M. Sąjungą firmoms duoda kreditą nuo 1—5 mėnesių; tik neparanku su reikalavimais kreiptis Maskvon. Kad pašalinus tą neparankumą, reikalinga agentūra Dvinske.

Dom. Bukantas.

— Viltis —

IS MARIJAMPOLĖS.

Marijampolės Parodos Komissoriaus inž. Petro Vitkausko byla nagrinėjosi pas Marijampolės teisėją 4—17. X. 1911. Vieną Parodos dieną, užsidarius jau parodai ant nakties, P. Vitkauskas patarė pasisąlinti iš Parodos būrį ir žemėsargiams, kadangi nakčia pašaliniai žmonės neprivalą būti tenai. — Mes ne vagys, nešiojame mandieras ir čionai esame vyresnybės pastatyti — atsakė žemėsargiai. — Tai nieko —

pasakė P. Vitkauskas — ir mandierą apšivilkus galima apšivogti. Žemėsargiai prasišalino. — Toksai maždaug pasikalbėjimas suteikė policijai medžiagą kaltinti P. Vitkauską už įžeidimą policijos garbės. — Teisėjas nubaudė P. Vitkauską 3 rubliais.

— Lietuvos žinios —

IS DATNAVOS, Kauno gub.

Rugsėjo 28, 29 ir 30 d. Datnavos dvare buvo konkursiniai egzaminai. Priimta buvo į pirmą klasę 40 žm., kurių tarpe 27 kauniečiai. 8 mok. kauniečiai gavo stipendijas.

Spalio 1 d., pirmą valandą dienos, Datnavos dvare rumsos, kuriuos laikinai patalpinta mokykla, vietinės cerkvės klebonas atlaikė mišias ir pašventino mokyklos butą. Iškilnėje dalyvavo daug vietinių Kauno gub. vyresnybės ir keletas dvarininkų. Bajorvedžiui Vasilčikovui pranešus, kad prie įsteigimo šios mokyklos daug yra prisidėjęs Stolypinas, kurs buvęs net ir iniciatoriumi to darbo, nutarta 10 stip. kauniečiams pavadinti jo vardu ir pakabinti jo paveikslą artistiškoj salėj.

Seliaminas kalbėjo į mokinius ir nurodė jiems didelę tos mokyklos vertę, ypač Lietuvoj, žemdirbių šalyj. Ant galo nutarta buvo pasiūsti pasveikinimo telegramos: Žemdirbystės departamentui valdytojui ir direktoriui ir buvusiui Kauno gub. bajorvedžiui Bilerui. Mokiniai palieisti lig spalio 6 d. Potam pradedisias moksles.

— Lietuvos žinios —

IS ZYTELOS, Gardino gub.

Čia tebėra trys dideli lietuvių sodžiai: Zasičių (nuo "zasis" — žasis), Norčių, Pagiriu, apie du varstu nuo miestelio. Sako, kad jie senų senovėje atsigaubę iš Prūsų žemės, bėgdami nuo kryživiu. Tat būtų senovės Prūsų liekanos, sprendžiant sulig jų kalbos ypatybių.

Lietuviams kunigams esant Zytele, bent trečia dalis vaikų eidavusi lietuviškai išpažinties. Beto, yra ten dar lietuvių stačiatikių. Visi dar labai tebe mēgsta lietuviškai šnekėti. Seniau tyčia atėidavę pas lietuvių kunigus pasinėkėti.

Zasičių sodžius labai didelis: apie 70 dubų ir apie 800 gyven-tojų, iš kurių apie 300 ir namie lietuviškai tebekalba. Vyrai visos sodžiaus moka lietuviškai. Kur naminė kalba lietuvių, ten vaikai kitaip ir nemoka kaip lietuviškai.

Pagiriuose lietuviškai tebekalbantių yra apie 30 žmonių. Norčiuose ir apie tiek pat. To valsčiaus viršila (staršina) yra lietuvis, Gabrys Žiukelis, tariamas šviesiausiu žmogum visoje parapijoje.

Pirma budavo ir kas lietuvių laikraščius skaito: Ant. Žiukelis, Žvirblis, Lubakas ir kiti Žiukeliai.

Zytela nuo Naugardėlio (Novogrudėk) gelžkelio stoties apie to varstu.

— Lietuvos žinios —

IS VILKAVIŠKIO, Suv. gub.

Vilkaviškio moksleivius labai seka gimnazijos valdžia. Jau kelis net prisaikino, kad jie daugiau nieko neskaitytų, kaip gimnazijos rankvedžius; žada būti ir kratos.

— Lietuvos žinios —

JEZUITŲ NORIMA ĮSI-SPRAUSTI.

"Vil. Viestnik" rašo buk jezuitų pasiuntiniai rengiasi Peterburgan, reikalaudami leisti jiems apsigyventi ir veikti Siaur-Vakariniame krašte. Kanauninkas Lomnickis (tas-pats anot "Vil. Viest.", kurs jau dėl to paties klausimo kadaise vedęs tarybas su Pobiedonoscevu), esąs svarbiausias tos delegacijos narys.

— Lietuvos žinios —

Išteinamas skundas.

Gdytojas: — Ak, tie mūsų tramvajai! Vakar šaukia mane pas ligonį. Skubinuos, sėdu tramvajin, pakeliu kažkas pagenda, na, ir atvažiuoju pas ligonį pervačiai.

Draugas: — Buvo jau negyvas? Gdytojas: — Ne, buvo jau pasveikęs!

Photos by American Press Association.

Iš revoliucijos Chinese.— Chinų šauliai ir, žemiau, ciosoriškoji kavalrija.

MINTYS APIE VILNIAUS GUBERNIJOS LIETUVIUS.

Vilniaus vyskupijoje, susidedančioje iš Vilniaus ir Gardino gub., gyvena gerokas skaičius lietuvių. Apie Gardino gub. lietuvių tuo tarpu aš nei nemėnu, nes jų, palyginamai, ten nedaug tėra, bet apie Vilniaus gub. lietuvių, kurių yra keletas šimtų tūkstančių žmonių, verta pagaltoti, vėta jais pasirūpinti. Vilniaus gubernijos lietuvių, kaip žinome, kaip tauniname susipratine, taip ir apskritai kultūroje toli atsilikę nuo savo brolių kauniečių ir suvalkiečių. Švieti gi jų, kelti juos iš tauninio miego pirmiau nebuvo kam, nes kiekvienas tik savimi rūpinosi; spaudą gi atgavus, tiesa, pradėtasistas jų apšvietimui, jų susipratimo pakėlimui per spaudą veikti, bet tasai veikimas, nors nemazai įėjus reikalaujās, dažnai be naudos likdavo.

Spaudą atgavus, pradėjus leisti Lietuvoje laikraščius: — nei vieno laikraščio nepaskirta specijabalskai Vilniaus gubernijos lietuviams šviesti. Laikraščius pradėta išleidinėti grynai lietuvių kalba (NB. Nepasakysiu, kad tai tikrai grynai būtų buvusi, nes dažnai naminiių filologų redakcijose nukaltieji žodžiai, — nėra grynai lietuviški, — visai nevykę buvo), plačiosiomis minims sunkiai arba visai neprieinama. Žmogelis, nei sykiu gyvenime jokio spaudzinio lietuvių kalba nematęs, (neskaitant maldaknygės Tilžėje spaudzintos su visokiais barbarizmais ir senaja rašyba) pažmęs rankosna laikraštį, skaito, skaito po kelius sykius — ir nieko nesupranta. Pains kokią nors paprasčiausią žinutę skaityti, — skaito — ir radęs tokiuos, pavz., žodžius, kaip: nuovada, viršininkas, skraiduolis, šarvuotilavis, patenkintas, užgandintas, sumanymas, įstatymas ir t.t. — nežino, ką jie reiškia ir visos žinutės per tai nesupranta. Pažįstu kelius stambius to krašto ūkininkus, kurie, "Vilniaus Žinijoms" pradėjus eiti, noriai griebėsi jų, pradėjo skaityti, bet neilgam: mėnesį — antrai pavarė, metė šalin ir jau jokio laikraščio ligisli neskaity. Kodėl? Kas pasidarė, kad jie liovėsi lietuvių laikraščius skaitę? — paklaus gal ne vienas. Ir man tai rūpijo sužinoti, tat, progai pasitaikius, teiravaus pas juos pačius. Ir štai kokį atsakymą iš jų išgirdau:

— Ką gi, sako, skaitysi, kad nieko žmogus nesupranta. Tiesą, jug žinome gerai, kad tamšiam žmogui gyventi sunku, kad reikia nors gazietas skaityti, kad iš jų šit-tą išmokus, šit-tą iš pasaulio gyvenimo sužinuos, bet sunku skaityti, nes daugybės žodžių visai nesuprantame. Užtat ir neskaityme. Ot, kad kas drūkavotų tokias gazietas, kad mūsų uturku jos būtų rašytos, kad

kas kita, bent žmogus, kad ir išmoktūm per metus kelius rublius, tai vis dėlto žinotum, kad tie keli rubliai tau apsimokėjo. Negaila būtų to!

Ką gi, skaitytojai, pasakysite tai? Juk šiaip ar taip, o šitie kaimiečiai daug tiesos pasako. Žinoma, visai su jais sutikti negalima, bet iš dalies jie turi tiesą, taip kalbėdami.

Tik pāmānykime. 40 metų gyvenome be spaudos, neturėjome ir savo mokyklų. Tamsūs buvo mūsų kaimiečiai, dalis net ir visai skaityti nemokėjo, kiti gi net ir nutauto per tai... Kaimiečių kalba sutėsta įvairiais slavizmais, kuriuos jie iš "vaisko" ar iš "gorodo", atėidami miego pirmiau nebuvo kam, nes kiekvienas tik savimi rūpinosi; spaudą gi atgavus, tiesa, pradėtasistas jų apšvietimui, jų susipratimo pakėlimui per spaudą veikti, bet tasai veikimas, nors nemazai įėjus reikalaujās, dažnai be naudos likdavo.

Tiesą, tokia gadinta kalba, kokią Vilniaus gub. lietuviai (ir gretinieji Ežerėnų ir Ukmergės apskr. Kauno gub.) kalba, spaudzinti laikraštis būtų ir sunku ir nepatogu. Bet vis tik reikėtų laikraščio, kurs būtų labai prieinama kalba rašomas. Be abejo, rašyti stengties reikia, kiek galint, gryniau, bet prie kiekvieno grynio lietuvių žodžio būtinai turi būti kabėse jo paaiškinimas taip, kaip žmonės tą žodį vartoja. Tokiu būdu mes pamažėl prieisime prie to, kad laikraščio skaitytojai išmoks grynai lietuviškai ir su laiku, pamažėl tuos paaiškinimus mažindami, visai nustosime juos vartoję ir perėjime prie visai grynios kalbos.

Mano nuomone, tai vienintelis būdas išplatinti spaudzintą žodį ir tamsiausiuose užkampiuose. Kuomet tasai žodis bus suprantamas, tuomet ir skaitytojų atsiras daugiau. Paaiškinimus gi ir barbarizmus pamažėl iš laikraščio metant, skaitytojas nei nepajūs, kaip peris prie laikraščio grynai kalba ir toliau noriai jį skaitys.

Dabartiniiu laiku mes jau turime Vilniaus gub. lietuviams skiriamąjį laikraštį — tai Vilniuje einanti "Aušra". Jai tat ir reikėtų, kiek galint, taikyties į žmones, stengties būti jiems suprantamą.

Kaip "Aušra" šį uždavinį pildys, jos tat dalykas, bet iš pirmojo jos numerio nematyti, kad ji norėtų eiti šituo keliu. Jos kalba — bent pirmajame numeryje — tai gyva "Vilties" ir "Salinio" kopija. Apskritai kalba sunkoka, vargiai suprantama tamšiam Vilniaus gub. lietuviui. Pasijstant tečiaus artimuosius "Aušros" bendradarbius, drąsiai galima sakyti, kad jie — ką tik galės — visą padarys, kad tik daugiau naudotų atnešus rytiek

čiams lietuviams, taigi stengsis ir kuosuprantamiausiai jiems rašyti. Bet tai darbas nelengvas. Norint suprantamai rašyti, reikia gerai to krašto sodiečių kalba mokėti.

Visa gerai. Turime jau Vilniaus gub. lietuviams laikraštį. Džiaugiamės jo susilaukę. Bet to dar maža. Reikia tasai laikraštis platinti, reikia jis neskaitytantiems į rankas brukti ir raginti skaityti. Nelengvas tai darbas, ypač kad tuose užkampiuose labai mažai teturime platintojų. Juk visa mūsų inteligentija šviesuomenė Vilniaus gubernijos — tai beveik vieni dyasiskiai, svietiškių savųjų kaip ir neturime. Vieniems gi dviasiskiams visas tasai sunkus platinimo darbas tiesiog neišgalimas. Juk kunigas ir taip daugybę visokių darbų apsirovęs: — reikia ir bažnyčios pareigos atlikti, reikia ir savais reikalais pasirūpinti, o čia įvairius draugijos vesti, laikraščiai platinti ir d. k.

Taigi į Vilniaus gub. lietuvių švietimo darbą turėtų kibti ne vieni dviasiskiai, bet ir visi svietiskiai, kuriems tik tamsesniųjų mūsų brolių apšvietimas rūpi. Juk kunigui, ypač Vilniaus gub., kur jie savo lenkiškos vyriausybės persekiojami, kitą sykię ne labai nei patogu perdaug uoliai lietuviųbei darbuoties, kad kartais už tai ji tolimas Gardino gub. vietos ne patekus. Žinoma, mūsų kunigams nereikėtų to bijoti, bet ką gi padarysi, kad atsiras ir silpnesniųjų, kurie savo vyresnybės privengs, jos pabijos ir neatsis lietuviams tiek naudos, kiek nevaržomi galėtų atnešti.

Visi tat, kas jaučiame reikala šviesi Vilniaus gub. lietuvių, kuo kas galėdami prisidėkime prie šito darbo.

Nemažai juk yra ir Amerikon išvažiavusių iš Vilniaus gub. lietuvių. Jų tai pirmoji pareiga parenti tą darbą, nes jie patys geriau už kitus to krašto tamsuną pažįsta. Jie tai turėtų savo tviskės apšvieta pasirūpinti, užsakydami tuotarpu nors "Aušrą" saviškiams. Vis gi iš to bus nauda, nes žmogus susipras kuo esąs, supras geriau savo teises, pamylys savo kalbą ir tėvynę, o tuomet ne be taip bus lengva juos išnaudoti lenkystės reikalams.

Lenkystės bangos Vilniaus gubernijoj smarkiai siaučia, jos diena po dienos mūsų skaičių ten mažina, tat nesnauskim ir kibkim nuo to ginties. Tuo tarpu bent platinime ten "Aušrą", o vėliau būtinai reikėtų pasirūpinti ir mokyklomis ten, kad išstūmus lenkų "ochronkas" ir ištraukus iš jų nagų saviškius.

A. Vėgėlė.

Pasigailejimas.

Tarnaitė: — Ponulėle, pupčikas elgetai blauzdon inkando. Poni: — Ak, vargšas šunytis, ar neišsilaužė dantukų?

IS AMERIKOS.

NAUJA KORPORACIJA.

Albany, N. Y. Likosi čia su milijonu dolarių kapitalo inkorporuota korporacija vardu "International Auction Co." Jos tikslas suvesti producentus su konsumentais taip, kad galima bent apsieiti be tarpininkų. Įėjus kompanijai tai pasiseks, tai vienos tik New Yorko valstijos gyventojai sutauyps kas metą 13 milijonų dolarių, kuriuos dabar tarpininkai į savo kišenių supila.

SU PAČTO BONDAIS NESISEKA.

New York. Kursas bondų išleisti palaikymui pačto taupomųjų kasų nupulė labiau negu bankai tikėjo. Mazi depozitoriai, pirkę tuos atnešančius 2½%, taigi pusę nuosimčio mažiau negu už depozitus moka bankai, įėjus nenori žudyti, turi laukti 20 metų, kada valdžia juos išpirks. Depozitorius, liepos mėnesįj pirkęs už 200 dol. bondą, dabar už jį gali gauti tik 185 dol., taigi jis žudo 7%.

SUGRIUVO TEATRO SIENA.

Louisville, Ky. Sugriuvo siena pertaisomo Majestic teatro. Sužeista prie to devyni darbininkai; tris sužeisti mirtinai.

PAVOGĖ PAČTO SIUNTINI.

Greensboro, N. C. Čia likosi pavogtas pačto siuntinis su 20,000 dol. Vagilių iki šiol nesugriebta.

MOTERŲ TEISMAS.

Los Angeles, Cal. Čia buvo byla redaktorius laikraščio "Watts News", patekusio teisman už apšmeižimą sufragistų moterų. Tik teismo perdėtinis buvo vyras, o prisaiķintieji teisėjai buvo moteris. Jos redaktorių išteisino.

UŽSIDEGĖ KASYKLOS.

Punksutawnee, Pa. Užsidegė netoli nuo čia esančios Adran kasyklos, prigulincios Rochester, Pittsburg & Iron Co. Šešis buvusius oloj žmonis ištraukė, bet trūksta dar šešių, kurie, kaip mano, giliau oloj nuo dumų ir smalkių turėjo užtrokšti.

REIKALAUJA LYGIŲ TIESŲ.

Washington, D. C. Švedija ir Norvegija nuo Jungtinių valstybių pareikalavo tokių jau palengvinimų muių muių tarifoj, kokie pripažinti Kanadai; taigi jos pareikalavo įleidimo be muiito apdirbtų medžių ir lentų.

VELNIO NEPAGAVO.

Marshfield, Wis. Ligonis čionykščių bėpročių namų, 23 metų silpnėsniųjų, kurie savo vyresnybės privengs, jos pabijos ir neatsis lietuviams tiek naudos, kiek nevaržomi galėtų atnešti.

MOTERIS BALSUOTOJOS.

Atėinančiuose prezidento rinkimuose Jungtiniuose valstiuose ir milijonas moterų galės savo balsą paduoti. Moterų turinių tiesą balsuoti yra: Kalifornijoj 500,000, Coloradoj 160,000, Washingtono valstijoj 120,000, Utahoj 48,000, Idaho 35,000. Iki 1912 metų dar daugiau valstijų gali pripažinti moterims balsavimo teises. Bet nežinia, kiek ištiko moterų balsuos, nes daugelis moterų ir tose valstijose, kur joms pripažintos balsavimo teises, nenori iš savo tiesų naudotiesi, jos mano, jog geriau tą atlikti pavesti vyrams.

DAVANOJO 25 MILIJONUS DOLARIŲ.

New York. Čionykščiai Carnegie Korporacijai Andrew Carnegie duoda 25 milijonus dolarių. Pelnas iš to turi būt apverstas pakėlimui apšvietimo ir geresnio susipratimo tarp gyventojų Jungtinių valstybių. Minėta korporacija steigis knygynus, šelp karzygių fondus, mokyklas; atengsis stumti pirmin moksles.

DIDELI SALČIAI.

New Orleans, La. Ne tik šiauriniuose Amerikos kraštuose nuo peritos nedėlios užstojo salčiai, bet šalta ir pietinėse valstijose. Vidurinėse valstijose šiautė vėtra. Eastone, Ill. užmušta du žmonės, o 7 sunkiai sužeista. Sugriauta diktai namų.

ARTI GALO NEPASISEKIMAS.

Los Angeles, Cal. Lekiantis nuo vieno akėjo kranto iki kitam, orlaivininkas Rodgers, lekdamas nuo Pasadena į Long Beach, kur galutinai turėjo užbaigti savo kelionę, peritos nedėlios dieną su savo aeroplanu nupulė nuo 125 pėdų augščio.

MOTERIS MIESTO MAJORAS.

Rockford, Ill. Miestelij Arca dia atsibuvo miesto majoro rinkimai. Išrinko Katrę F. O'Connor. Ji, užėmusi majoro vietą, iš rastinės išvaikė vyrus ir jų vietas pavedė moterims.

GAISRAI.

Sioux City, Iowa. Netoli nuo čia sudegė Daviso farma. Sudegė taipgi 26 metų farmerio patis, 3 mėnesių vaikas ir 60 metų teta.

Muskogee, Okla. 12 lapkričio šiautė čia gaisras, kuris išaikino visą plotą tarp 2 ir Okmulgo gatvių. Nuostolius ugnies padarytus skaito ant milijono dolarių.

Hunsville, Ala. Sudegė čia Hunsvilės hotelis. Nuostoliai ugnies padaryti pereina 200,000 dol. vertės.

IS DARBO LAUKO.

New York. Streikuoją čia 2000 šašlavų išvažiotojų. Jiems nepatinka, kad jie naktims turi savo darbą atlikti, jie reikalauja, kad jie galėtų dirbti dienoms; bet jų reikalavimą miesto majoras atmetė.

Pereitą savaitę Jungtiniuose valstiuose buvo 247 nusibankrutinimai, arba 40 daugiau negu užperitą.

IS VISUR.

6 lapkričio ant Baltiškų ir Šiaurinių jurių šiautė smarkios vėtros. Netoli Cuxhaveno paskendo nežinomo karo garlaivis. Kas atsitiko su jo ingula, nežinia. Gelbėtojai išgelbėjo ingulas kelių kitių skėstančių laivų. Jurių vilnis daugelyj vietų išardė pylimus ir vanduo užliejo didelius žemės plotus.

Ant Atlantiko tarp Trinidad ir Venesuelės iš vandens iškilo gana didelė nauja sala. Sa-lą jo iškėlė vulkaniškos pajiegos, nes nuo jos oran kilo dumai ir liepsna.

Pradedant nuo sausio pirmos dienos atėinančių metų prie Liepojaus-Romno geležinkelio bus intaisyti nepasiturtinties keliauninkams ketvirtos klesos vagonai, kurių biletas bus mokami beveik per pus pigiau, ne kaip trečios klesos.

Prie Anglijos krantų 6 lapkričio paskendo greikiškas garlaivis "Lord Byron". Iš buvusių ant jo 25 žmonių, 22 prigėrė.

Pereituose metuose alaus žmonės išgėrė: Jungtiniuose Šiaurinės Amerikos valstiuose 1851 milijoną galionų, Vokietijoj 1704 milijonus, Anglijoj 1397 milijonus, Austrijoj 493 mil., Belgijoj 412 mil., Francūzijoj 376 mil., Maskolijoj 231 mil. Taigi ant kiekvieno gyventojų išpuolat Amerikoj 20.09 galiono, Vokietijoj 26.47, Anglijoj 31.44. Vyno daugiausiai išgeria francūzai, nes 1541 milijoną galionų arba po 39.36 gal. kiekvienas per metus, Amerikonas vyno išgeria tik 0.66 gal. Mažai alaus žmonės išgeria Italijoj, Rumanijoj, Serbijoj ir Maskolijoj. Bet Maskolijoj degtinės išgeria daugiau sial, daugiau negu kur nors kitur.

DIDELI ŠALČIAI

Orleans, La. Ne tik šie Amerikos krašto miestai nedėlios užstojo šalį, ta ir pietinėse valstijose, esė valstijose slėpėsi astone, Ill. užmista, o 7 sunkiai sužeista, Se diktai namų.

I GALO NEPASISE-
KIMAS.

Angeles, Cal. Lokantų 10 akceno kranto iki laivininkas Rodgers, Long tur galutinai turėjo uvo kelione, perėjo ne eną su savo aeroplanu nuo 125 pėdų aukšči.

RIS Miesto M.
JORAS.

Dr. III. Miestelį An- ivo miesto majoro m- rinko Katrę F. O'Con- užmisi majoro m- s išvaikė vyrus ir j- edė moterims.

GAISRAL

ity, Iowa. Netoli m- Daviso farma. Sek- 26 metų fermerio pui, vaikas ir 60 metų m-

e, Okla. 12 lapkričio raišras, kuris išauk- tarp 2 ir Okmuglia iostolius ugnies pab- ant milijono dolari.

Ala. Sudėję ča otelis. Nuostoliai u- i pereina 200,000 dol-

RBO LAUKO.

ork. Streikuoją ča išvaiztojų. Jems id jie nakmisi tu- likti, jie reikalauja dirbti dienoms; k- i miesto majora

vaite Jungtinių 247 nusibankr- 40 daugiau neg-

VISUR.

io ant Baltiskų i- ių siautė smarki oli Cuxhaveno p- mo vardo garbainys. u jo ingula, nežini. želbėjo ingulas k- ančių laivų. Jūm- jų vietų išardė p- luo užliejo didelm-

antiko tarp Trin- uelės iš vandens i- elė nauja sala. Š- ulkaniskos pajėgos, oran kilo dumai ir

nuo sausio pirm- ničių metų p- nuo geležinkelio nepasiturinties le- tvertros klesos v- biletai bus moka- rus pus pigiau, ne- lesos.

lijos krantų 6 lap- lo greikis garl- vron". Iš burtų o- nių, 22 prigėr-

e metuose dau- rė: Jungtinių v- rikos valstijose gailony, Vokietij- , Anglijoj 1377 m- joį 493 mil, Belgi- rancūzijoje 376 mil, mil. Tai gi aut- ventojų išpuolai) gailono, Vokiet- lijoj 3144. Vyno eria francūzai, ne- gailony arba p- kvienas per me- s vyno išgeria tik žai alaus žmoni Rumanijoj, Serbi- o). Bet Maskol- geriamas daugia- egu kur nors k-

Portugalijos valdyboj Ango- la, vakarinėj Afrikoj sukilo juod- parviai gyventojai. Sukilėliai skerdžia baltspalvius, degina vi- ską, kas yra baltspalvių. Ap- linkinėse Casezere ir Cassai už- kankino daug baltspalvių kolo- nistų.

Pereitos nedėlios dieną italų skraiduolis bombardavo miestą Akabah, Arabijoj. Taigi, Italija nori karą kitur, už Tripolio ri- bų perkelti, į kitas Turkijos val- dybas. Italai paskandino uoste buvusį Turkijos kanulinį laivą "Italidji".

Iš milijonieriaus Nobelio už- rašo, už pastumėjamą chemijos mokslo dovaną pripažinta lenkei Sklodovskitei, moterei radiaus suradėjo, francūz Currie. Sklo- dovskytė yra profesorium Pary- žiaus universitete.

Belgijos laikraščiai garsina, jog didės Europos viešpatystės mano pasidalinti visą Afriką. Belgija turi apiešti savo valdybą Kongo ir ji busianti padalinta tarp Anglijos, Francūzijos ir Vo- ketijos. Belgijai už Kongo bus atlyginta Europoj; ji gaus Lau- xemburgo kunigaikštystę.

Didžiausias Chinų miestas Kanton, sostinė provincijos Kwang-Tung, pasigarsino nepri- gulmingu, išvertė cėsoriaus val- džia. Revoliucionieriai paėmė taigpi miestą Namtas. Miestas Nanking revoliucionierių apgul- tas. Jie laukia tik amunicijos. Paskutiniame mūšij su mandžu- riška kariūmene miesto aplinki- nės revoliucionierių užmušta 1000; jie išbaigė amuniciją, lie- vėsi šaudę, nors jų buvo daug daugiau; jų buvo 25000, o man- džurų tik 6000.

Svedijos akademija iš užra- šo Nobelio dovaną už literatū- rą pripažino belgiskam raštinin- kui Maurice Maeterlinck.

Chinuose, mieste Nanking nusizudė provincijos viršininkas, cėsoriaus vietininkas.

9 spalio pasimirė garsus kitakart, kada popiežius turėjo savo viešpatiją ir kariūmenę, jo generolas Athanasius De Charlet- te. Jis buvo francūzas.

Turkai ir arabai 10 lapkričio dieną užpuolė vėl ant Tripolio, bet italų kariūmams pasisekė už- puolimą atmušti. Turkai vakare atnaujino užpuolimą, bet ir antra- sis nepasisekė.

Iš Suvalkų gubernijos išsi- nešdino į Ameriką daug maža- žemių ūkininkų, palikdami savo ūkes, kurių nėra kam prižiūrėti.

Kelcų gubernijoj iš miestelio Suchedniow maskoliškoji valdžia išvyjo visus žydus, iš viso 200 sei- mynų.

Iš Konstantinopolio laikra- ūčiai gavo žinią, jog sultano ra- me užgimė vaikai Turkijos sosto impedinio su ministerių pirminin- ku Hakki paša. Sosto impedinis drože per ausį ministerių pirmi- ninkui. Kadangi Turkija Ital- lijos pasiekti negali, tai tili tur- kiški oficerai nuo valdžios rei- kalaiva, kad būtų pasiųsta 30,000 kafeivių užimti Montenegro, t- viškė Italijos karalienės. Jeigu Turkijos valdžia atmetų oficerų reikalavimą, jie žada su liuosno- riais užkariauti Montenegro.

Tarp Europos ir Amerikos neužligio bus parengta beviel- nio telegrafo linija. Tokiu būdu plaukianti laivai galės staciai su- sikalbėti ant jurių su pasazi- riais kitų laivų. Tokiais telefo- nais laivai gali ant jurių susi- kalbėti nuo kelių šimtų mylių.

Portugalijos monarchistai dar vis tikisi sugrąžinti monarchi- ją. Tarp dviejų pretendentų, Manuelio ir Miguelio padarytas sutarimas. Sutarta, jeigu monar- chistai laimės, pavesti žmonėms mubalsuoti, katrą iš pretendentų jie nori karaliumi turėti. Mo- narchistai tarp valdžios kariavių išdalino 300,000 markių, kad ka- reiviai nešautų mušiuose į mo- narchistus. Brazilijos monarchis- tai per angliskus bankus atsiun- dę pusę milijono svarų sterlingų sušelpimui Portugalijos monar- chistų. Laikraštis "Capital" skait- lių gerai apginkluotų monarchis- tų paduoda ant 4000 vyrų ir

jie užima beveik neprieinamas pozicijas kalnuose Sera do Cor- ra.

Londone gauta žinios, jog Maskolija ir Anglija mėgina su- tvirti Balkanų pussalio viešpatijų federaciją. Prie jos prigulėtų vi- sos Balkanų pussalio viešpatijos su Turkija Macedonija ir Albanija. Maskolija ir Anglija pasižada ap- ginti federacijos valdybas, bet ji turi pasižadėti nesiristi su nie- kuom prieš Angliją ir Masko- liją.

Sedlecų gubernijoj, miestely Adamove pasimirė rabinas turin- tis 104 metus, Chel Mann. Pusė metų atgal jo pati, jauna dar moteris, pagimdė sūnų.

Ant Šiaurinių jurių 10 lap- kričio dieną paskendo angliskas garlaivys "Fairbank". Prie to prigėrė 30 žmonių.

Chinuose, aplinkinėse Nan- kino 12000 mandžuriškų kariavių mėgino traukti prieš revoliucio- nierius ir parengė chiniečių sker- dynes, išnokino viską, ką ant sa- vo kelio patiko. Ką tik patiko be kasos, tiems galus nukapojo. Skerdė moteris ir vaikus. Kiek žmonių paskersta, nežinia.

Viena ir turtingiausių Chinų provincijų, Shantung, pasigarsi- no atskira viešpatija, atsiskyrė nuo Chinų.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IS BROOKLYNO, N. Y.

Lapkričio 4 d. buvo parengtas L. S. S. 19 kuopos surengtas sce- niškas perstatymas ir balius. Lo- šė Dramatiškas Ratelis iš Pasa- saic, N. J., "Mešką" ir "Jaunikį". Lošimas pasisekė gana gerai. Publikos prisirinko nedaug, tai pelno mažai liks. Paskui buvo šokiai ir skrajojanti krasa.

Lapkričio 5-ta d. buvo geogra- fiškas vakarėlis. A. T. Račiunas rodė Lietuvos didmiesčius, Ne- muno krantus, Šešupę ir t. t. Bu- vo taigpi dainos ir deklamaci- jos. Dainavo mergina (jos vardo nežinau): "Už Raseinių ant Du- bisos", "Onytė" ir "Lietuvos Hymną". Deklamacijos išėjo blo- gai. Paskui buvo šokiai.

T. M. D. 3-čia kuopa kas ne- dēdienis vakarais rengia paskai- tas. L.S.S. 19 kuopa taigpi ren- gia eilę paskaitų. Skaitys daktar- sas Jonas Kaskiavičius, V. K. Račkauskas, J. Perkūnas ir kiti. Liet. Apš. Dr-ja status dramą: "Ponas ir Muzikai". Pabaigoj šito mėnesio "Scenos Myletojų Choras" status melodramą "Bi- rutė". Liavas.

IS SEELYVILLE, IND.

Lietuvių čia yra diktas burelis, bet jų darbų, bent gerų, nematyt. Paraina keli laikraščiai. Yra čia pašelpinis Lietuvių Ūkėsų Kliu- bas ir 200 S. L. A. kuopa. Bet gero nedaug matyt, nes mūsų mie- to lietuviai labiau mėgsta iš bonkutės traukti, negu naudingą darbą veikti.

Yra čia Sv. Rozančiaus bažny- čia pastatyta iš lietuvių ir len- kų aukų. Klebonas yra airys, ku- ris pradeda ir lietuviaiškai pte- riant, bet lietuviai į jį kreivai žiūri, todėl renkant mėsines, lietuviai jam pinigų neduoda.

Čia keturi lietuviai turi smuk- lę; yra viena valgomų daiktų krautuve, do lietuviai turi nuo- savus namus.

Kitokių darbų čia nėra, tik anglių kasyklose. 3 šafai sto- vi jau pusę metų, o vienoje to- pačios kompanijos dirba tik po 3 dienas. Sunku čia net maistui uždirbti.

1 lapkričio dieną pasimirė li- gonbutįj Terre Haute lietuvius Antanas Ramanauskas. Kūnas palaidotas airių kapuose. Liko jo pati dideliame varge. Paėjo jis iš Suvalkų gubernijos.

Vargšas.

IS HAZLETON, Pa.

Lietuvių yra čia pusėtinias bu- ris. Darbai daugiausia anglių ka- syklose, yra čia ir įvairių viršu- tinių darbų, ypač merginoms dar- bo darai uždriba. Darbai da- dar čia visur gerai, bet žmonės nerimsta, nes pavasaryj baigiasi darbininkų su darbaviais kon- traktai. Turi keliolika pašelpi-

Peštynės visuose kvartaluose.

nių draugijų. Yra čia ir dra- matiška kuopelė, kuri 30 spalio lošė "Audrą Giedroje"; kelios lie- tuvaitės deklamavo eiles. Lie- tuviai stato čion dailią mūrą baž- nyčią. M. Bridickas.

IS ANSONIA, CONN.

Lietuvių čia yra apie 140 sei- mynų. Dr. V. Kudirkos teatrališ- ka draugija Ansonia ir Nau- gatucko artistų mylėtojų kuope- lė atlošė Vaito piršlystę, 4 d. lapkričio. Pirmiausia buvo dek- lamacija, o po pirmam aktui prakalba Lukošiaus iš Water- bury. Jis užkliudė senovės isto- riją, paskui gyrė savo laikraštelį "Aidą", kalbino jį užsirašyti.

Čionykščiai lietuviai labai mė- sta rūdį. Knygas ir laikraščius mažai kas skaito. Skaitančius vadina bedieviais. Yra čia kuni- gas K. Sutkus, prie airių bažny- čios, dabar žada persikelti į New Haven, Conn. Darbai dabar su- mažėjo, kaip kokiose dirbtuvėse dirba 5 dienas savaitę.

Tautietis.

IS DETROIT, MICH.

Čia tarp lietuvių eina smarkus bruzdėjimas, kovą veda katalikai su laisvamaniais. Buvo jau pra- kalbos apie socialistų darbus ir pragarą. Dabar norima surengti debatus apie katalikystę ir bedi- evystę. Gaila vien kad iš katali- kų pusės nėra kam stoti katali- kystės apgynime. Rods yra čia kunigas Valaitis, bet jis atsisakė disputuosna stoti, jis teisinasi, jog nemoka gerai lietuviškai. Gal bet jų darbų, bent gerų, nematyt. Paraina keli laikraščiai. Yra čia pašelpinis Lietuvių Ūkėsų Kliu- bas ir 200 S. L. A. kuopa. Bet gero nedaug matyt, nes mūsų mie- to lietuviai labiau mėgsta iš bonkutės traukti, negu naudingą darbą veikti.

Yra čia Sv. Rozančiaus bažny- čia pastatyta iš lietuvių ir len- kų aukų. Klebonas yra airys, ku- ris pradeda ir lietuviaiškai pte- riant, bet lietuviai į jį kreivai žiūri, todėl renkant mėsines, lietuviai jam pinigų neduoda.

Čia keturi lietuviai turi smuk- lę; yra viena valgomų daiktų krautuve, do lietuviai turi nuo- savus namus.

Kitokių darbų čia nėra, tik anglių kasyklose. 3 šafai sto- vi jau pusę metų, o vienoje to- pačios kompanijos dirba tik po 3 dienas. Sunku čia net maistui uždirbti.

1 lapkričio dieną pasimirė li- gonbutįj Terre Haute lietuvius Antanas Ramanauskas. Kūnas palaidotas airių kapuose. Liko jo pati dideliame varge. Paėjo jis iš Suvalkų gubernijos.

Vargšas.

IS SO. OMAHA, NEBR.

4 lapkričio dieną S. L. A. 87 kuopa parengė balių. Žmonių prisirinko ne mažai. Kadangi rū- džio buvo nemažai, tai suprantama, ramumo būti negalėjo. Vien- šoko, linksmos, kiti gerkles vi- gė. Paskui, pasigėrę, pradėjo pte- tiesi, stiklais galvas viens kitam daužyti. Atėjusios su vaikais moteris, pamąčiusios peštynes, klykti pradėjo. Paskui dvi mo- terės, nenorėdamos vyrams ap- sileisti, taigpi susipešė.

Paišiuksas.

IS ELIZABETH, N. J.

Lietuvių yra čia apie keturi tūkstančiai. Yra šešios draugi- ūkos ir visos gerai laikosi, bet vie-

šai naudai mažai ką veikia, pasi- ganėdina balių rengimu. Nese- lošė "Audrą Giedroje"; kelios lie- tuvaitės deklamavo eiles. Lie- tuviai stato čion dailią mūrą baž- nyčią. M. Bridickas.

Purpur.

SVARBUS PRIMINIMAS

Gruodžio 27 dieną šių metų sukanka lygiai 10 metų nuo in- kūrimo "Aušros" Draugijos. Šis atsitikimas duoda mums progą keliais žodžiais plačiau apie tą draugiją pasinėkėti.

Kaip žinoma, Aušra yra gry- nai kultūrinė draugija, pasista- čiusi sau vyriausiu tikslu platin- ti lietuvių tarpe apšvietimą ir tą tikslą besistengianti pasiekti: a) teikimu paskolės neturtingai lie- tuvių jaunomenei, lankanciai augstesniaisias svetinio mokslo įstaigas; b) rengimu prakalbų, moksliškų paskaitų, steigimu va- karinių mokyklų, skaityklų, kny- gynų žmoniems, taipiau suren- gimu įvairių padoraus pasilin- ksmimo vakarų etc.

Aušra savo eilėse skaito viso- kių nuomonių ir įsitikinimų žmo- nių, per tai ji yra bepartviška. Dalindama paskoles, ji neklusia, kuriuos partijos ar kokių pavai- gų moksleivis; ji žiūri tik, ar jis doras žmogus ir ar galima tikė- tis, kad jis ingytą mokslą su- naudos ne vien ypatingam prasi- siekimui, bet, svarbiausia, dar- bui dvasiskam ir moraliam savo žmonių pakėlimui.

Skleidama apšvietą ji irgi ne- parengė East Chicagoj pirmą prelekciją. Skaitė Laukis "Apie paleistuvystę seniau ir dabar". Nurodinėjo, kaip galima ją pra- slėdinti.

Po prelekcijai p. Laukis turė- jo trumpą prakalbą apie T. M. D. Priminę, jog ji visai nusilpnėjo ar dėl valdybos, ar pačių narių nerangumo. Paskui 9 metų vai- savus namus.

Kitokių darbų čia nėra, tik anglių kasyklose. 3 šafai sto- vi jau pusę metų, o vienoje to- pačios kompanijos dirba tik po 3 dienas. Sunku čia net maistui uždirbti.

1 lapkričio dieną pasimirė li- gonbutįj Terre Haute lietuvius Antanas Ramanauskas. Kūnas palaidotas airių kapuose. Liko jo pati dideliame varge. Paėjo jis iš Suvalkų gubernijos.

Yra čia Sv. Rozančiaus bažny- čia pastatyta iš lietuvių ir len- kų aukų. Klebonas yra airys, ku- ris pradeda ir lietuviaiškai pte- riant, bet lietuviai į jį kreivai žiūri, todėl renkant mėsines, lietuviai jam pinigų neduoda.

Čia keturi lietuviai turi smuk- lę; yra viena valgomų daiktų krautuve, do lietuviai turi nuo- savus namus.

Kitokių darbų čia nėra, tik anglių kasyklose. 3 šafai sto- vi jau pusę metų, o vienoje to- pačios kompanijos dirba tik po 3 dienas. Sunku čia net maistui uždirbti.

rai, atvykę Amerikon, surinko panašiam maždaug reikalui dau- giau kaip 17 tūkstančių dolarių. Matyt, mūsų visuomenė prija- čia ir paremia, tik reikia gerų darbininkų, atsidavusių tam dar- bui, reikia veikėjų, kurie judin- tų ir parodytų žmonėms naudin- gumą to tikslo, primintų jiems apie jį. O ar Amerikos visuomenė neturi darbių žmonių, ar ne- turi pakankamai inteligentiškes- nių spėkų? Taip, turėti jų turi, tik visas vargas tame, kad vieni iš jų taip paskendę ypaticuose savo reikaluose, darime dolario — mūsų biznių ir biziernių skai- čius auga kaip grybai po lie- taus, — kad prisidėti darbu vi- suomenės dirvoje nesusiranda laiko, ir numetę vieną, kitą do- lariai išmaldy, tuo ir pasitenkina. Kiti vėl taip užimti bergėzdais ir tuščiais ginčais-vaidsai par- tijų ir partijelių su partijomis ir partijėlėmis, ar ypatu su ypa- tomis, kad tik tame ir temato visą mūsų išganymą. Apie rim- tą tveriamąjį darbą pamiršta, menkai jau tesinteresuoja ir per- mažai jam tepasvenčia spėkų. Dar trečia rūšis darbščių žmo- nių, kurie ir permato reikalingu- mą tveriamojio darbo, nesąncio visuomenei neabejotiną naudą ir duodancio jai tai, kas būtina reikalinga, ir dirba, bet užstelti per pirmiau minėtus rūšis ir ne- susiorganizavę, negali pasiekti geistinių rezultatų. Tatai ar ne- laikas būtų kiekvienam pagal- voti, ar jo veikimui yra kam na-udingi; ar negeriau imtis tveria- mojo, o ne ardančiojo darbo, — darbo be abejonės naudingo, pa- švenčiant kritikai (ir tik rim- tai kritikai, bet ne vaidams ir besikolijojimams) jai prideramą laiką, bet ne vien tik jai. Gera būtų progą apsvarstyti šį kla- simą kaip laikraščiuose, taip ir padarant susirinkimus paminė- mui 10 metų Aušros gyvenimo sukaktuvių. Ypatingai tas pri- derėtų padaryti Aušros kuopoms. Aušros 1-ma kuopa Chicagoje rengia tokį apvaikščiojimą-va- karaus sasio 7 d. 1912 m. V. M.

Purpur.

SVARBUS PRIMINIMAS

Gruodžio 27 dieną šių metų sukanka lygiai 10 metų nuo in- kūrimo "Aušros" Draugijos. Šis atsitikimas duoda mums progą keliais žodžiais plačiau apie tą draugiją pasinėkėti.

Kaip žinoma, Aušra yra gry- nai kultūrinė draugija, pasista- čiusi sau vyriausiu tikslu platin- ti lietuvių tarpe apšvietimą ir tą tikslą besistengianti pasiekti: a) teikimu paskolės neturtingai lie- tuvių jaunomenei, lankanciai augstesniaisias svetinio mokslo įstaigas; b) rengimu prakalbų, moksliškų paskaitų, steigimu va- karinių mokyklų, skaityklų, kny- gynų žmoniems, taipiau suren- gimu įvairių padoraus pasilin- ksmimo vakarų etc.

Aušra savo eilėse skaito viso- kių nuomonių ir įsitikinimų žmo- nių, per tai ji yra bepartviška. Dalindama paskoles, ji neklusia, kuriuos partijos ar kokių pavai- gų moksleivis; ji žiūri tik, ar jis doras žmogus ir ar galima tikė- tis, kad jis ingytą mokslą su- naudos ne vien ypatingam prasi- siekimui, bet, svarbiausia, dar- bui dvasiskam ir moraliam savo žmonių pakėlimui.

Skleidama apšvietą ji irgi ne- parengė East Chicagoj pirmą prelekciją. Skaitė Laukis "Apie paleistuvystę seniau ir dabar". Nurodinėjo, kaip galima ją pra- slėdinti.

Po prelekcijai p. Laukis turė- jo trumpą prakalbą apie T. M. D. Priminę, jog ji visai nusilpnėjo ar dėl valdybos, ar pačių narių nerangumo. Paskui 9 metų vai- savus namus.

Kitokių darbų čia nėra, tik anglių kasyklose. 3 šafai sto- vi jau pusę metų, o vienoje to- pačios kompanijos dirba tik po 3 dienas. Sunku čia net maistui uždirbti.

1 lapkričio dieną pasimirė li- gonbutįj Terre Haute lietuvius Antanas Ramanauskas. Kūnas palaidotas airių kapuose. Liko jo pati dideliame varge. Paėjo jis iš Suvalkų gubernijos.

Yra čia Sv. Rozančiaus bažny- čia pastatyta iš lietuvių ir len- kų aukų. Klebonas yra airys, ku- ris pradeda ir lietuviaiškai pte- riant, bet lietuviai į jį kreivai žiūri, todėl renkant mėsines, lietuviai jam pinigų neduoda.

Čia keturi lietuviai turi smuk- lę; yra viena valgomų daiktų krautuve, do lietuviai turi nuo- savus namus.

Kitokių darbų čia nėra, tik anglių kasyklose. 3 šafai sto- vi jau pusę metų, o vienoje to- pačios kompanijos dirba tik po 3 dienas. Sunku čia net maistui uždirbti.

VYRIAUSIOJO REDAKTORIAUS
IŠPAŽINTIS.

(Žr. No. 45).

Po šituo pasikalbėjimu, visi mano bendradarbiai redakcijoje, sulgy įsakymu, turėjo visada vie- na akia žiūrėti į naujienas, ki- ta į apskelbimų davėjus.

Kokia buvo to pasekmė?

Vieną sykį, atsimenu, mums buvo priduta žinia su aprašy- mu, kaip vienas vaikas, dirbąs šalia neužvertos elevatoriaus skylės, ėmė, netikėtai, ir nupuolė nuo trečiojo augšto žemyn į rūsi. Vaikas, tiesa, neužsimu- šė, bet sunkiai susikūlė ir nusi- laužė koją. Atsakomybė, supran- tama, krinta čia ant darbavijų, kam laiko neužvertą, neapsaugo- tą elevatoriaus skylę. Bet firma, kame šis atsitikimas buvo įvy- kęs, turėjo mūsų laikraestyje ap- skelbimą, todėl prieš dėsiant ži- nią į laikraštį, pirma pasiuntė- me ją leidejo ofisan peržiūrėti. Iš ten ji niekada daugiau nebu- sugrįžo....

Antrą kartą vėl vienoje pi- gausiųjų departamentinių sank- rovų buvo užgimęs viršutinėse lubose gaisras. Gaisras buvo vi- sai menkas, niekas ten nenuken- tėjo, nebuvo dagi nė prekių pa- žėista. Visas tas atsitikimas ne- vertas buvo dvidešimties laika- raščio cilučių, tiek beveik mes apie tai ir parašėm; bet vis dėlto, prieš spauzdinsiant, žinutę pa- siuntėme leidejo ofisan. — Ir trumpo pasikalbėjimo su firma, leidejas sugrąžina žinutę su se- kama pastaba:

— Panaudokite dvigubo pločio skiltį, duokite stambiomis juodo- mis raidėmis antrašą ir lai kuris- nors pritepioja apie tai pusę skilties. Tęparašo taip, kad iš- rodytų, būk prekės gaisro pa- žėista.

Kam tai reikėjo, pasirodė ant- rytojaus, kada minėta departa- mentinė sankrova atgabeno mums didelį, pusę laikraščio pu- slapio užimantį specialį apskel- bimą, įvardytą stambiomis rai- dėmis: "Nepaprastas po įvykusio gaisro išpardavimas!"

Kartą vienas gana intekmin- gas ir gerbiamas pilietis prisiu- čia man laišką, atkreipiantį domą į nepaprastai augstas gazo kai- stas, kurias gazo kompanija lu- pa iš žmonių.

— Na, — manau sau, — da- bar bus gera progą mums pade- rinti savo laikraštį "galinga vei- kiamąja įjega miesto reikaluose ir politikoje."

Ėmęs ant savęs atsakomybę, išspauzdinau laišką ištisai, ir tuo- jau nuėjau žibinamojo gazo kom- panijon paklausti, ką ji turi į ta- tai pasakyti. Kompanija tečiaus man nedavė jokio atsakymo. Antrytojaus išėjau vėl medžioti žinių apie gazo monopolį. Bu- vau jau užsibrėžęs sau visą ko- vos planą, kaip štai man prane- ša, kad leidejas norįs su ma- nim pasimatyti. Išėinant man iš miesto skyriaus redakcijos, sulaiko mane finansų reporteris ir sako:

— Man regis, kad žibalo klau- sime senis rengiasi palikti miestą visai be žiburių.

— Iš kur jums ta mintis?

— Ką-tik girdėjau apie tai jo akcijų faktoriaus ofise. Šįryt jis buvo ten nuėjęs.

Nuėjus man į business ofisą, leidejas tuojau ėmė girti mane už išspauzdinimą istorijos apie gazo monopolį.

— Surinkite juodaugiau žinių tame dalyke, — tarė, — ir turė- kite ją priręgtę, kol aš sugrįšiu. Dabar dviem savaitėm laiko tu- riu išvaizioti. Bet, kaip minėjau, kol sugrįšiu, žiūrėkite, kad nie- ko nebūtų spauzdinta laikraestyje apie žibalą ir gazo kompaniją.

Jam sugrįžus, inteikiau tuojau paskaiti surengtas apyskaitas, skaitinių eiles, parodancias, kaip toli mes esame nugrimzdę žibalo kompanijos naguose, o kartu su tuo ir apskaitas augstų kom- panijos dividendų, jos išpistų akcijų etc. Mano gerbiamasai leidejas, matomai, buvo labai tu- patenkintas. Visus tuos surink- tus ir sutvarkytus faktus jis pa- siėmė savo ofisan tolesniam jų peržiūrėjimui ir apsvarstymui. Nugi. Dabar jau dešimt metų praslino, o jis vis dar juos tebeperžiūrinėja.... Ak, būčiau ir užmiršęs: jo akcijų faktoriaus yra vienas stambiausių mūsų be- sisiklėbėjų!

Savo mieste turime Moterų Sa- jungą. Ta sąjunga įsikūrė tam, kad veikus socialų ir gyvenimo sąlygų pagerinimui. Žinoma, tas joms neturėtų rūpėti, bet ką kitą moteris veiks? Tuomet jos bu- vo atkreipusios savo akį į padė- jimą mergaičių, dirbančių per il- gas valandas departamentinėse sankrovose. Jos, mat, pastebė- jo, kad mūsų mieste mergaitės dirba daugiau valandų savaitė- je, negu tatai galima leisti, ypa- tingai gi švenčių metu. Ir ki- tuose miestuose buvo bloga, bet mūsų — blogiausia. Kas gi rei- kėjo daryti?

Moterų Sąjungos kreipėsi į le- gislatūrą

Žmonės, sutverdami religijas, patis netikėjo jai, ką sakė, bet ganta, be abejonės, tik jai, ką daro. Todėl, kad patapus išmintingu ir doru — kas visviena — reikia sugrįžti gamton. Multatuli.

APŽVALGA.

Tūlose šios šalies rateliuose pastaruoju laiku kyla judėjimas, reikalaujantis, kad Suvenytos Valstijos panaikintų savo kadaise padarytą sutartį su Rusija. Visoj šalyj, ypačiai rytinėse valstijose, tveriam organizacijoms, šaukiami skaitlingi susirinkimai tiksluose taip pakreipti žmonių nuomonę, kad jie, supratę dalyką, imtų veikti ir, per savo pasiuntinius kongrese, priverstų vyriausybę pagalios panaikinti tebesamąją Amerikos su Rusija sutartį.

Dalykas mat tame, kad, kaip žinoma, Rusija nepripažįsta Amerikos paspartų, jei pasparto valdytojas yra žydas. Rusija, varžydama savo pavaldinių žydų teises, apsidėdama su jais nežmoniskiausiu būdu, daranciam gėdai visai dvidešimtojo šimtmečio kultūrai, lygiu būdu apsieina ir su kitų viešpatijų pavaldiniais žyda, kurie kartais šokiakais-tokiais reikalais atlanko Rusijos tribas. Ta pat jį daro ir su Suvenytų Valstijų pilieciais žyda.

Ištikro, reikia stebėtis, kaip tai Suvenytos Valstijos, teikdamos lygias teises savo pilieciais be atzvilgio j jų tikėjimą, vis dėlto leidžia svetimai barbariškai viešpatystei, kad ji tūliams tų savo piliečių tokių teisių nepripažinti ir apsiėmę su jais, kaip kad su savaisiais. Koks tai nesąvaidumas, tiesiai dar skandalas. Ir tam skandalui, regis, nesunku būtų galas padaryti, jeigu tik šios šalies valdžia tai padaryti norėtų. Užtektų čia vieno griešto iš Washingtono protesto, kad privertus pagalios begėdingą carato valdžią pripažinti visų Amerikos piliečių paspartus ir liautis darius kokias nors, kadir menkiausias, tarp tų piliečių skirtenybes.

Bet kadangi mūsų valdžia ligšiol tuo nepasirūpino, ligšiol per pirštus žiūri j Rusijos pasielgimus su Amerikos pilieciais, nepaisydama, kad tatau kūr yra tiesiai neleistinas įžeidimas Suv. Valstijų garbės, dėlto tai ir kilo tasai judėjimas, kad, galų-gale, privertus vyriausybę visa tam galą padaryti.

GYVENIMO AIDAI.

Moterų ir vaikų skyrius "Tėvynėje". — Divide et impera. — Kapucinas atvažiavo. — Naujas laikraštis ir laikraščių statistika.

"Tėvynė" įvedė naują skyrių — "Moterų Skyrių". Buvo žadėjus įvesti ir vaikų skyrių, bet dar neįvedė.

Nedaug vietos pavesta moterų skyriui, nes daugiau ir nebetepla "T-ėn". Šiandien "T-ėje", apat trumpo įžengtinio straipsnio ir S. L. A. reikali, mažai kas beintelpa, nes didesnė dalis "T." užimta vertimais Tolstojaus "Prisikėlimo" (kuris eis apie 2-3 metus), "Rutvilės" ir "Japonai" (dabar japonų jau nebesimatyt "T."). Kam tokie ilgi straipsniai spaudinami "Tėvynėje", redakcija paaiškina, jog "Rutvilė" esąs pašalinis darbas, o "Prisikėlimas" — tai didžiausio Tolstojaus rašto vertimas lietuvių kalbon.

Bet man išrodo, lyg kad redaktorius medžiagos stigtų laikraščio užpildymui. Kas iš to, kad "Prisikėlimas" pereis per "T." (jei jis nebus atspausdintas atskiroj knygoj). Niekas jo, be redaktoriaus ir zecerio, ir neperkaitys, nes kas gi gali sekėti raštą, einantį kas savaitę po šmolę per du ar tris metus? Ilgesni vertimai tinka dienraščiams arba ir savaitiniams, kurie mano perspaudinti j knyga (tai biznio perspektyva išleistoju — jiems nebereikia statyti). Bet "Tėvynė" tas netiktų. Geriaus būtų tąją vietą pavidus kokiam naudingam dalykui, o ne bebereikalingam tėjimui "Prisikėlimo", nežiūrint, kaip jis svarbus nebūtų, jei jis neskaitomas.

Užtat nors mažai vietos beliko moterų skyriui, vis dėlto toks skyrius galės atnešti moterims naudą, nes "T." yra labiausiai skaitomas laikraštis (kaipo or-

ganas didžiausias lietuvių organizacijos) šeimynose ir jį skaito daug moterų.

Ar vaikų skyrių išgalės "T." įvesti — abejoju. Viena — ir vietos joje nėra. Antra — reikia tam ir ypatingo pasirėngimo, reikia ir rašytojų.

Vaikų skyrius turi būti iliustruotas geromis, aiškiomis iliustracijomis. Reikia jį užpildyti atsakančiomis vaikams apysakėlėmis, pamokinimais ir t. t. Tos apysakėlės turi būti suprantamos Amerikoje gimusiems lietuvių vaikams ir jiems specialiai taikomos. O vaikams lengvų apysakelių rašytojų mažai turime, ypatingai tarp amerikiečių. Juk ir "Draugas" buvo turėjęs skyrių vaikams, kurį dabar panaikino. Svarbiausiu sandarbininku buvo europietis Ksaveras Vana-gėlis, kuris amerikiečiams negalėjo taip tikti, kaip jis tinka europiečiams.

Vaikų laikraščio mums labai reikia, bet geriau ne skyrių prie laikraščio leisti, tik visai atskira, gražiai iliustruota, su parinktais straipsneliais.

Ir tame, turbūt, tikresnį žingsnį padarė II-as laikraštinių suvažiavimų, tardamasis apie leidimą laikraščio vaikams.

Divide et impera — skaidyk ir valdyk — tokio antgalviu "V. L." No. 45 tilpo įžengiamasai straipsnis, kuriame "V. L." spėja, bet ir tvirtina, kad priežastis tokių savitarpinių vaidų, kilusių tarpe lietuvių, esą Rusijos šnipai, kurie čia varą politiką: "skaidyk ir valdyk", sukelia vaidus, kad lietuvių nesusi-risčių j krūva. Kaip pamatą tam spėjimui nurodo tai, kad toki-pat darbą šnipai dirbą tarpe rusų ir žydų, išėvių iš Rusijos. Dar didesniau tų nuomonių parėmimui nurodo, kad ir pas lenkus, latvius ir kitus išėvius iš Rusijos tokie pat savitarpiniai vaidai kyla, kuomet jų nesą pas vokiečius, francūzus ar kitas tautas.

Kad tarp lietuvių yra šnipų, jau nuo senai buvo manoma ir buvo net apie kai-kuriuos žmones renkamos žinios (kas ir dabar dar daroma), bet niekas tarp drašiai ir tikrai netvirtino, kokią rolę lošia čia šnipai tarp lietuvių.

Ir beveik galima sutikti su "V. L." nuomone apie šnipus, ypač-tinai, kad "tamsios ypatos" vis labyn pradeda kelti galvos — ir veržtis j lietuvių organizacijas, jos kelia vaidus ir įneša dezorga-nizaciją.

Bet kaip šnipus atidengti ir išvėyti iš savo tarpo, kaip sulau-kyti jų dezorganizatinę darbą, kaip juos atremti? — Tą klausimą turime išristi.

Reikia kiek patėmyti ir apie pačios "V. L." minties nevienodumą. Taip griausmingai sako, kad vaidus keli šnipai, o "Per-žvalgoje", kritikuodama mano "Svečių sukelti vaidai ir jų pasekmės" straipsnelį "Gyvenimo Aiduose", sako, kad vaidai kilę dėl kilimo "naujos ir ankstyvos srovės tarpe lietuvių", kuri ve-danti prie "plačios laisvės... liežuvių rodyti" ir prie "jies-kojmo laisvės tokios, kokios dar lietuviui nesupranta".

Du visai kitokie aiškinimai. Bet pastarajame, turbūt, na-pnyta apie vaidus J. Baltrušaičio su J. O. Širvydu.

Basakojis kapucinas, tėvas Kazimieras, lietuviškas Ilmoo-das, bėd atvažiavoja Amerikon su savo misijomis. "Draugas" dėl-to sušuko "Sursum corda" (pa-keikime širdis), kad jau klerikali gadyne ateina.

Kokie tie klerikalai lengvati-kiai. Atvažiavoja koks "misijonie-rus", tai jie šaukia, kad klerika-liai laimėjo ir jie dabar viešpa-taus.

Bereikalingas "Draugo" džiaug-smas. Iš to bus klerikalams tiek naudos, kiek vaikui iš bliz-gančios "titės" — tik pasibo-vijimui tinka.

Ir iki ko "mania redactoria" nenuaina! Neseniai rašiau apie tris ketinamuosius leisti laikraš-čius, dabar vėl praskambėjo ži-nia, jog Rochesterj, N. Y., su-manyta leisti "Visuomeniskąjį Gurbą", j kurį būtų talpinama visus raštus, kuriuos kiti laikraš-čiai pasiauntė j gurbą. Na, tokio dar laikraščio nebuvo. Redak-cijos neturėtų nė kuo pečių kurti,

visi gurbo raštai (kuriais šian-dien pečius kurena) tilptų "Vi-suomeniskame Gurbu". Toks laikraštis, turbūt, labai tikty j.... gurbą.

Kaszin, kad kas, ot taip sau, pamėgintų surinkti žinias apie pirmiauėjusius lietuviškus laik-raščius, nuo paties pirmojo iki paskutinio; kokie ėjo, kaip ilgai, kokia jų buvo pakraipa. Nelabai lengva, turbūt, būtų atlikti tokį darbą, bet ir skaitlines turėtu-mėm labai indomiās.

Gal kas pamėgintų tą padaryti? Būtų labai gerai. K. Vrs.

Vietoj tuščių ginčų — ele-tas faktų.

(Lietuvių Informacijos Biuras, Rasių-Tautų Kongresas Londone ir p. K. Jurgelionio instinucijos).

Daug jau buvo rašyta apie laik-raštinių dorą, augstą, šventą jį pašaukimą sąžiningai gyventi jvairius visuomenės, tautos, žmo-nijos gyvenimo apsiereikimus, žengti asmeniskumų. Laikrašti-ninkų susivažiavimai dągi tam tik-rus nutarimus padarė.... Bet vis-tai veltui. Tūli mūsų "laikrašti-ninkai" nepataisomi.

Šia žiupsnis faktų:

Sumaniau pirm kelių mėnesių įsteigti Paryžiuje Liet. Inform. Biurą, kurio tikslas yra: pri-minti pasauliui apie Lietuvą ir su-verti Vak. Europoj prielankiā Lie-tuvai visuomenės nuomone. Visa rimtoji Lietuvos visuomenės dalis karštai tam sumanymui pritarė. Žymiausi Lietuvos veikėjai (kun. K. Olsauskas, kun. Dambrauskas ir kiti) išreiškė man viešai ("Vil-tųj") pedėką ir pirmi prisidėjo žy-niomis aukomis prie šio sumany-mo įvykdymo. Dągi svetintau-čiai (kun. A. Srba, motavietis) lietuviams prielankų rėmė tą ma-no sumanyma.

Tačiau tasai mano sumanymas kaž-kęj labai nepatiko tūlam "laikraštiniukui", "Lietuvos" ben-dradarbiui. Jis, dar vos užgimusį "Liet. Inform. Biurą", pasmer-kė myriop, o mane, jo sumanytoją, išdėrgė paskutiniais žodžiais. Ka-dų aš pagrįsčiau už įžeidimą tie-smu, atsilėpė p. Jurgelionis, nes-tai jisai buvo tas didvyris "laik-raštinkininkas", kuris atadengęs ma-no slapyvardį, pasigyrė, jog jisai drašiai stogės teismam tikras sa-vame.... "alibi" (?)!

Laikas slinko. L. I. B. suma-nymas virto gyvu faktu, sukon-centravo trumpam laikui aplink sa-vę eilę mokslinečių, rašytojų, in-žinų šimtus rėmėjų nevien pa-vienių asmenų, bet ir didelių or-ganizacijų tarpe, užmezgė ryšius su įvairiomis mokslo ir visuomenės įstaigom didelių Europos cen-truos ir pradėjo veikti, rengda-mas paskaitas apie lietuvių, skelbdamas francūzų laikraščiuos straipsnius apie Lietuvą, pagalios suruošė ir išleido francūzų ir ang-lų kalbomis *Memorandumą* apie lietuvių tautą ir interkė jį viso pasaulio tautų atstovams Rasių-Tautų Kongrese Londone.

Klystų tas, kas manytų, jog p. Jurgelionis, matydamas, kaip žo-dis stojasi kūnu, prisipažino su-dantį prie "plačios laisvės... liežuvių rodyti" ir prie "jies-kojmo laisvės tokios, kokios dar lietuviui nesupranta".

Ne, toli gražu, užpildinėjamai p. Jurg. "Lie-tuvoje" ant L. I. B. ir jo įstei-gėjo nesiliovė.

Tiesa, buvo jie dabar daug at-sargesni, be "casus delicti", įvai-riais slapyvardžiais pridengti (ma-tonai p. Jurg. nevisai buvo tikras savame "alibi").

L. I. B. pritarėjai ir rėmėjai Amerikoje nekartai rašė man, pra-šydami atsiliepti ant visų tų insi-nuacijų. Aš tylėjau. Tūstienis ginčams neturiu laiko. Tikras bu-vau, jog pats faktai galutiniai tik-turės pataikinti j "sveiką" p. Jurg. protą ir jis, sykį pamatęs savo klai-dą, liausis iš patvorio purvais taš-kes.

Pasirodo, jog smarkiai apsi-ri-kau: p. Jurg. faktai neturi jokios prasmės, — jis faktus iškraipo, savotiškai juos aiškina, kad tik diskredituoti (?) visuomenės aky-se nepakenčiamą (kažin už ką?) savo asmenį.

Sia pavyzdys:

Dalyvavimas mano, kaipio Liet. Inf. Biuro vedėjo, Rasių-Tautų Kongrese Londone ir tenai Lie-tuvos viso pasaulio atstovų aky-vaizdoje priminimas — *neuzgin-čijamas faktas*. Paklausykime, ką sako apie tai p. Jurg. "Lietuvos" No. 35 jis iš pradžių pasity-čiojęs savo papročiu (str. "Did-vyris"), pataria "Lietuvos" skaity-tojams palyginti *perspaustąjį* is

"Vilties" straipsnį "Tautų Kongre-sas Londone" su savo kažin is suomeniskame Gurbu". Toks kur (nenurodo šaltinių) sufabri-kuotu straipsnių "Rasių Kongre-sas".

"...Tuodu straipsniu palygi-nus, autoritetiškai savo p. K. Jurg. galima bus suprasti, kaip ne viegoj (?) J. G.) buvo kišties su *lietu-vių tautos* reikalais j kongresą kur buvo rishama moksliškos an-tropologų problemos sulig *rasių*, ir kaip toks įsikisimas turėjo kei-mstai atrodyti suvažiavusių moksli-ninkų akyse "(?...". Is kur tai p. K. J. patyrė? Ar sapne jam prisap-navo?... Jis sprendžia apie tai is to: "Nebereikalo, girdi, tik penkios minutės ir tebuvo duota kalbėti toj temoj".

Kitokių argumentų, nei šaltinių p. K. J. nenurodo.

Negaliu neišreikšti didžiausio savo nusistebėjimo is p. K. Jurg. "drąsos" (kad nepasakytų dau-giau!) spręsti *Chicagoje* esant, ar-mano kalbos kongrese *Londone* buvo vietoj ar ne vietoj. Is kur apie tai p. K. J. patyrė, — nesako, leidžia tik dąsiptotė, jog tai jo lakios vaidentuvės vaisius.

Parodymui ar vietoj, ar ne vie-toj buvo mano dalyvavimas Lon-dono kongrese, privesiu čion iš-trauką is vieno rimčiausių francū-zų laikraščių "Les Droits de l'Home-ne" N42 (*nurodo vieti is kur imu citatą*), kur rašoma: "...Is iš-visur atvyko nežinomų, prispaustu tautų atstovai, kurie stengėsi iš-rodyti visus jų tautiečių passtengi-mus iskovojimui sau vietos prie saulės, jie šaukėsi pagalbos.... humanitariskai didžiųjų tautų atstovai ištiesė jiems pagalbos ranką....

Tarp visų šitų tautų žymią vietą užėmė *Lietuvai*, apie kuriuos kongrese buvo padaryti indomys *pranešimai* (interessantas rap-portas)... *Taigi vyriausia viso kongreso atyda buvo atkreipta ant prispaustu ir nežinomų tautų*.... Taip tatau rašo francūzų laik-raščio korespondentas *pats da-lis* *Lycauges* Tautų kongrese....

Ką dabar pasakys p. K. Jurg.? Ar is šito fakto nepakanka? Na-tai gal p. K. Jurg. pertikrįs visų kongreso rezoliuciją, priimta pri-spaustujų (lūpini pat ir Lietu-vo) tautų lietuviui. Štai jį:

"Pirmesai visuotinas rasių-tau-tų kongresas apskelbia universa-liškumą vyriausio principu, ap-apskelbtų francūzų tautos nemir-stamoj Deklaracijoj žmogaus ir pi-liečio teisių, (seka išgulydus žmo-gaus teisių).

...Remdamos ant žmogaus tei-sių, kongresas apskelbia vyriausias teises, kaip antai:

Santikiai tarp tautų turi būti tvar-komi tų pačių principų teisės ir doros, kaip ir santikiai tarp pavie-nių asmenų.

Nei viena tauta neturi teisės užpulti kitą tautą:

Kiekvienas tautos patvaldybė (autonomija) yra neatimama jos teisė.

Kiekviena tauta turi teisę gintis. Visos tautos solidariskos tarp savęs.

Kiekviena tauta turi neatimamą ir neuzginamą teisę pati savimi valdyti....

Tiek skaičiau savo priederme pa-daryti p. K. Jurgelionio *sufalsuo-tytų faktų* atitaisymui. J. Gabrys.

P. S. Negaliu neišreikšti, prie-progos, didžiausio savo pasiste-bėjimo, kaip rimtieji laikraš-tininkai žiūri iki šiol per pirštus ant savo "draugo" darbo.

Antroji pusė.

Apie asmeniskus dalykus nereik-ia rašyti. Žinoma. Kam gali būti indomu, kokią pavezdan, p. Gab-rys brylių dėvi ar kokias piršti-nautes mūvi, ar kokiose cafe vy-na maulika. Bet kada p. Gabrys sa-vo asmeniskus reikalus is visų sa-vo spēkų stengiasi padaryti tautos reikalais, tai apie tai noroms-ne-noroms prisidina viešai kalbėti. In-klus dalykas. Bet ką padarysi. Ypač kad p. G. prašyte-prašosi. "Gelbėti tautą". p. Gabrys jau kelintu syk yra pasiryžęs. Kai ne-pasisekė inkurti Lietuvos banko ir pasilikti jo direktorium ar vy-riausiu agentu, ūmai tapo suma-nytas nors "Informacijos Biu-ras".... Suprantama, Paryžiuje be jokio darbo gyvenant, reikia is kur-nors gauti pinigų. Dar-bas dirbti nesinori, tai bent suma-nymai galima perėti. Nepavyksta koki pseudo-kunigaikštį inpiršti kokiai milionierei ir už tai nuo-simtis gauti, tai galima griebties kadir daug menkesnio dalyko, "steigti" ambasada, ir tikėties, kad kvailių visgi atsiras. Ir atsiranda.

Kvailiais juk pekla grįsta. Žiū-

rėk, viena-kita "žuvelė" užmestān tiklan įsukio.... aha, tai jau reikia geriaus taistyties.... Ir p. Gabrys skelbia, kad jau visas *all right*: atsiliko susirinkimas, iš-rinkta kasierius etc. O "kunigaikštis" kažkur kažinkam "biu-ro" vardu skaito "lekciją" apie tū-lus gražius dalykus. Bet štai fak-telis apie tą "kasierių". Pasiro-do — jis sužinojo turįs tą savo augstą činą tik tąsyk, kai gavo "Lietuvos" numerį, kuriame buvo apie tai parašyta.... Geresnio fakto ir liūdijimo, man rodos, ne-reikia. Tasai-gi "kunigaikštis"-prelegentas gerai yra žinomas tuo, kad nemoka poros žodžių tinkamai sumegzti. Žaidžia tik fantastiškas "improvizacijas" ant fortepiano, kelioms pavargusioms dūšėlėms ap-linkui bedūsaujant.

Tie žmonės patis negali nei bė nei mē viešai ištarti. Tai jie p. Gabryi kaip tik tinkama medžia-ga. Jis jų pavardėmis ir švytriū-ja. Ir vaikošto Paryžiaus gatvė-mis, manydamas, kad Paryžius tai didelis daiktas, kad jame galima arba prisikimšti kišenių pinigų, arba šumins ant vuodegos nu-eiti.... Būbinuojant apie ambasa-dą, galima drąsiai tylieti.... apie "Geografijos vadovėlio" dalykus, galima gauti iškalno pinigų už at-lasą ir paskui apie tai visai už-miršti....

Tai šitokie yra tikrieji ne "gabriniai" faktai. Norint, jų skaitlius galima patrigubinti. Bet tiek to. Aiškiai dalykus ma-tantiems žmonėms p. Gabrio "bluff'avimai" ir be to aiškūs.

Na-gi dar tas "tautų" kongrese "dalyvavimas". Ir tik-ką nepa-klivimus j kelis universitetus už profesorių.... Dieve, jau atleisk! Taip reklamoties, meluoti, ir taip nei galų nemokėt paslėpti — tai, tur-būt tik Gabryi galimas daly-ka. Sako, mano esą sufasuoti faktai. Bet tie faktai paimti is pranešimo apie rasių kongresą, ko-kį paskelbė Amerikoje W. E. Burghardt Du Bois, Filosofijos Doktoris, honorinis nuo Amerikos sekretorius tame kongrese. Pa-naudota taip pat straipsnis apie rasių kongresą, tilpęs savitraitę-ję "Literary Digest". Profasioris Du Bois tai, žinoma, ne toks, kaip tas Paryžiaus koresponden-tas, kurs, būdamas kongrese, tarp visų tautų atstovų matė tik vie-ną.... p. Gabrj.... Kokia tai iro-nija!

Ir vėl tas p. Gabrio "memoran-dum" nera inteiktas kongresui. Ačiū dar Dievui, kad jis ištikro neinteiktas. Nes ir Lietuvos ne-prietelius didesnės gėdos Lietu-vai negalėtų padaryti, kaip p. Gab-rys tuo savo "memorandumu", — gėdos viso pasaulio mokslinečių akyse. Amerikos didžiausi hum-bugieriai geriaus moka parašyti savo humbugiskus apskelbimus, negu p. Gabrys savo humbugą apie dalyką, kurs visai nėra hum-bugas. Į ką-gi tai panašu sakyti mokslinečiams, kurie dreba dėl precizijos, kuriems gyvuoja ir sta-tistikos ir visų tyrinėjimų atra-dimai, kurie ne vienas ir lietuvių kalbą geriaus žino už Gabrj, sa-kyti, paveizdan, tokius dalykus, kad Amerikoje yra daugias kai milijonas lietuvių (18 ps.), kad Vaicaičio eilių yra išleista net keletas (several) laidų, kad lie-tuvių kalba ant tiek esant pana-ši j sanskritą, "kad lietuvių kai-miečiai supranta sanskrito saki-nius, mokyty žmonių parašytus." (This resemblance is so great that the Lithuanian peasants un-derstand Sanscrit sentences writ-ten by learned men.) Ir t. t. ir t. t. Skandalas nerėgėtas! Prie to dar reikia pridurti neaprašytą, be gramatikos anglišką kalbą (francūziš-ko teksto nemaučiam). Ištikro, vie-ną gerą padaryty Gabrys tautai, jeigu liautųsi ją gėdines savo to-kiems memorandumais. O vietoj to dirbtų naudingą darbą, tepa-sijieskotų kokio-nors tikro užsiėmi-mo, sąžiningai pelnytusis duoną, ir būtų naudingesnis sau ir kitems.

Kol to nepadarys, geriems tautie-čiams reikėtų pritaikyti šią sanskri-to patarlę: *Jō nah pritanjād, apa tam dhatam*. (Ką tai reiškia, gal išaiškintų pats p. Gabrys, kuriam sanskritas taip suprantamas).

Ki. Jurgelionis.

Atsargumas.

Plėšikas (maudamos sau ant pirmo iš ponios atimtą žiedą): — Jūs tik, maldžiamos, neįsivaizdin-kite sau, kad dabar jau esate

mano sužieduotinė!

Atsargumas.

Plėšikas (maudamos sau ant pirmo iš ponios atimtą žiedą): — Jūs tik, maldžiamos, neįsivaizdin-kite sau, kad dabar jau esate

mano sužieduotinė!

Atsargumas.

Plėšikas (maudamos sau ant pirmo iš ponios atimtą žiedą): — Jūs tik, maldžiamos, neįsivaizdin-kite sau, kad dabar jau esate

mano sužieduotinė!

Atsargumas.

Plėšikas (maudamos sau ant pirmo iš ponios atimtą žiedą): — Jūs tik, maldžiamos, neįsivaizdin-kite sau, kad dabar jau esate

mano sužieduotinė!

Atsargumas.

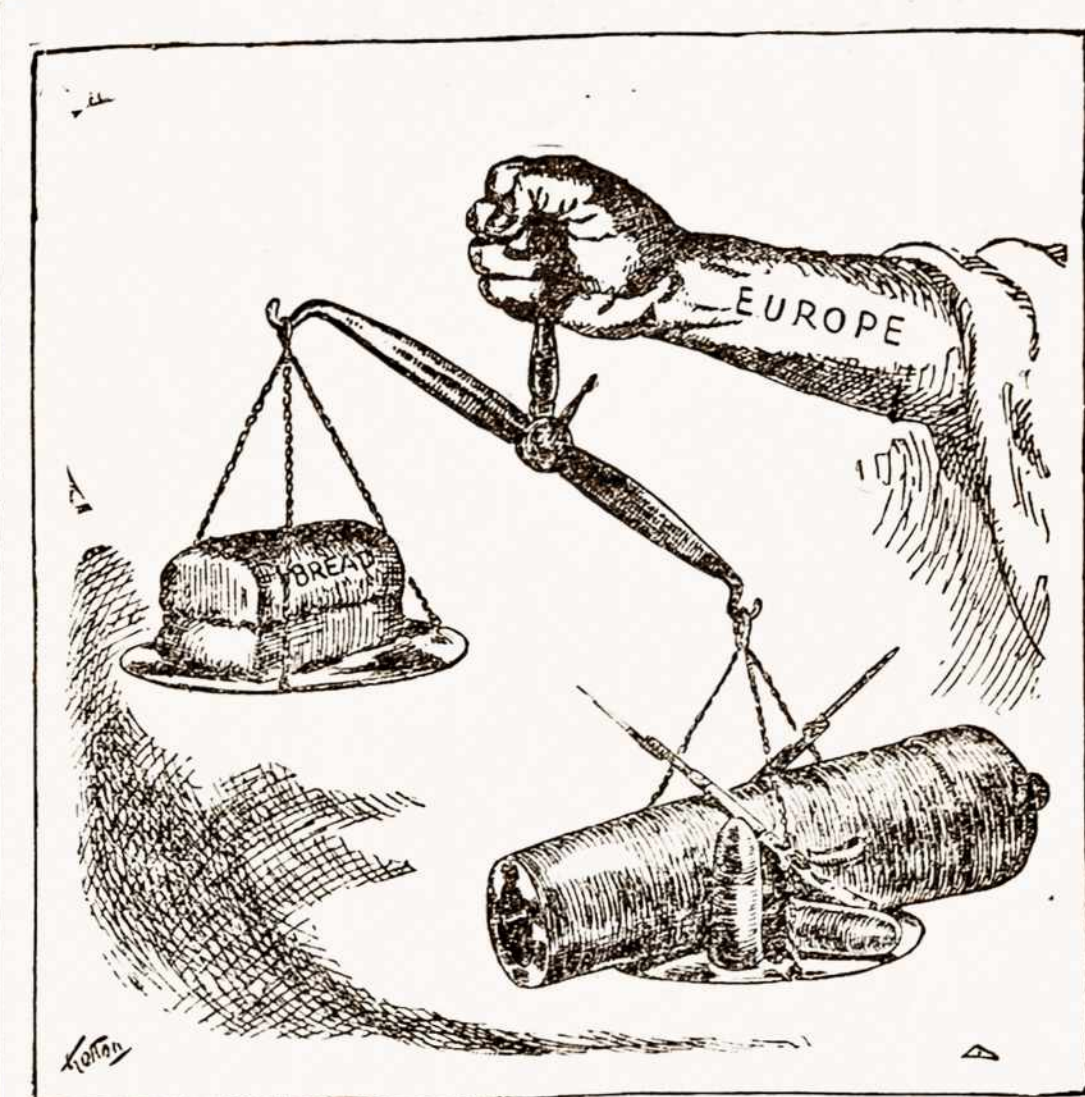
Plėšikas (maudamos sau ant pirmo iš ponios atimtą žiedą): — Jūs tik, maldžiamos, neįsivaizdin-kite sau, kad dabar jau esate

mano sužieduotinė!

Atsargumas.

Plėšikas (maudamos sau ant pirmo iš ponios atimtą žiedą): — Jūs tik, maldžiamos, neįsivaizdin-kite sau, kad dabar jau esate

mano sužieduotinė!

—Kotten in New York World.

Ginklai vistik nusveria duoną.

LAPELIS.

Iš doro žmogaus užrašų.

Besiknizdamas pas bukinistą, aš užtikau kelis sąsiuvinus smul-kiai, smulkiai prirašytus. Vie-toomis neužbaigti žodžiai, saki-niai: kitur nė galo, nė pradžios; trūko ir lapų.

Nupirkau sąsiuvinus. Parsinešęs namo, ėmiau varty-ti. Užtikau antraštą: — Iš doro žmogaus užrašų.

Matyti buvo rašomas dieninis. Šit jis:

Pentadienis.

Aplankiau dailės parodą.

Viespatie, Viešpatie! Koks iš-tvirkimas!

Ant audeklų guli bobos — pli-kaš, nu, visai pilkos!... Toks begėdiškumas! Ir kad nors kiek paraustų! Guli ir nieko....

Koks istvirkimas! Koks iš-tvirkimas!

O publika renkasi — ir žiop-so, ir žiūri.... Aš dar supran-tu — vyrai.... Jiems gal ir kas indomaus yra.... Anta atver-tus, vyrams tas ir reikalinga....

Taip sakant, kad kiauurai perma-čius tų istvirkelių psichologi-ją.... Paskui galės pasekmingiau kovoti su istvirkimais....

Vyrams reikalinga, reikalinga pažinti tos plikos begėdės!

Bet ko toms damoms? Ko pa-naiktės?

Ko joms? Ko?!

Žiopso, akis išvertė! Moteris žiūri j plikas bobas!... Viešpa-tie, Viešpatie!

Toks istvirkimas!....

Kur bažnyčia? Kur policija? Kaip galima leisti moteris j to-kias parodas!... Reikia ir apie dorą pasirūpinti!....

Vasario 3 d.

Šiandien buvau teisme pri-sieklusis posėdininkas.

Atvedė arestantą — toks is-pupų nevarytinis! O kokiā bai-senybė papildė!... Vienam po-nui is kišenės ištraukė kapšį.

Ačiū Dievui, kad tik tris kapei-kaš tebuvo ir dar tos pačios su skykle.... Kitoj kišenėj — sa-ko ponas — buvęs portfelius su bankiniais bilietais — tų vagi-šas neužuodė! Laimė!

Teismo pirmininkas klausia arestanto:

— Lindai kišenėn?

— Lindau.

Tikejimų Istorijos Rankvedis.

Su paveikslais.

Parašė bendradarbiaujant kitiems mokslininkams
P. D. Chantepie de la Saussaye
Teologijos prof. Amsterdame.

Vertė J. Laukis.

mazgoti aslą ir indus, padaug kartų apliedami juos vandeniu; apvalo kokosinį riešutą ir mangomedžio lapus, eina lingos pagarbinimas, kuris rupestingai yra numazgojamas ir ištepamas sandaliniu tepalu. Antgalo yra taisoma pietus, susideda iš ryžių, duonos ir kurros, ir su nužemintu nuslenkimu dedama priekyje dievo, kuomet žibūriai ir šviesos degama ir švytruojama. Taip trunkiasi per visą dieną; vienval eina tuojos procesijos su drumbiais ir bajaderomis (šokikėmis) šventnamio galerijomis, vėl atsibūva dievų pasveikinimas ir lingų pagarbinimas, gėlių, vaisių ir ryžių padavimas, himnų giedojimas, dievų paveiklų nesiojimas aplinkui ir t. t., kol antgalo Ammonas negauna savo vakarienės ir su žibylomis, muzika ir šokiais buvo nunešamas patalan. Tik apie pusiaunaktį pasibaigia šventė ir šventnamis uždaroma.

Bet indų kultas niekur nėra rišamas su šventnamiais, kaip ir nesirubėzuoja didžiųjų dievų garbinimu. Kaimiškoje apeliokėse, kur negalima imti dalyvumo šventnaminiame garde, kultas, pasitenkinama visokių kulto tikslu, kol tik galima sau prileisti ir visur randama šventos vietos. "Nėra taip mažo kaimo, nėra vietos tep atkampios, idant negalima būtų rasti ten šventų simbolių. Ant kalnų viršūnių, gojose, net kuone po kiekviena uola, ar garbinamu medžiu, galima matyti mažos koplytėlės arba prastos akmenų krūsnys ar medžių krūvos, dažais pažymėtos kaip kokios nors dievybės."

Figā, tulassi ir daugelis kitų augalų skaitoma šventais; pas sivaits ypatingai tankiai atsitinka žalių kultas; beždžionės ištikimai kovojusios karėje drauge su Rama, daugelyje vietų skaitoma pačiais šventiausiais gyvuliais; užmušti, arba išvaryti jas — labai saugojamasi, nors ir su nenauda žemdirbiui ar sodininkui. Karvė ir dabar dar, kaip ir Vėdos ir Avestos laikais, yra šventa, ir mažyčiai paveiksėliai, gerovę atnešančių karvių galima pirkti visur.

Ypatingai padėjimą užima vandens kultas. Šventi ežerai ir srautai visur galima rasti ir ypatingai kiekvienas upės krantas skaitoma šventa žeme. Visų pirma, kaip žinoma, šventyne yra skatoma upė Ganges; "nėra tokios baisios nuodėmės, nėra tokios juodos sielos, kuriai Gangesas vanduo nesugrąžintų skaitumo". Dar aštuoniolikimeta metašimty buvo paprotys kas metas aukoti šitai dievybei pirmą didelį kudių; ir šventelionės, kurios lošia svarbią rolę Indijoje, atsibūva daugiausiai pas šitą upę. Nueiti nuo Gangesos istakų pavandeniu iki intakai ir paskui atgal kitu krasu, kam reikia praversti šešetas metų, yra vienu iš šventiausių darbų, kolį tik gali sau indas sugalvoti. Ant šitos upės stovi teipgi Denares, dabartinis brachmanų gardas, Indijos Jeruzolima. Nuykiti ten yra didžiausių kiekvieno dievuto indo noru ir nesuskaitomos šventkeleivių minios plaukia ten, idant pasimaudyti šventose vilynėse ir pavalkėčioti po tukstančių šventnamų ir pagodų skliaustais. Bet Indijoje yra teipgi ir kiti gardai, kurie naudojami didžiosios šventynės garstu, pav., Allagabad ir Gaja.

Šventi Indijoje yra labai daug; jų daugis apribota astronomiškais apsiereikimais; — šitep, kaip pavasarį ateina pirmas pilnatis, prasideda Goli šventė, ir t. t. Bet yra teipgi šventės, įvestos dievų garbei; Krišnos gimimo diena yra žinoma, didžiausia šventė indams, bet ir šventės Ganesos, Ramakandros ir Sivos garbei skaitoma šventomis. Didžiama jų turi linksnų, tautišką pobūdį; gyvuliai yra apkašoma gelėmis ir vedžiojama gatvėmis; prietam dramatiški būdu vaidinama koksai mytologiškas nuotikis, pav., Sitos paveržimas. Su matonuoju išidumu yra švenčiama žibylų šventė Lakšmi garbei, bet patim linksniausiu laiku, indų užgavėnėmis, yra Goli šventė; vaikai šoka tasyk ant gatvių, visi barsto vienas kitą geltonomis ir raudonomis dulkėmis, kuriama ugnis ir visur žaidžiama žaismės ir klega juokavimai linksmo Krišnos jaunybės atminimo pavidale. Suprantamas dalykas, kad šventės gali turėti teipgi savo rimtą pusę. Ypatingai Sivos šventė vasaryje yra pralaidžiama šventai, su astriais pasninkais ir budėjimais. Bet dar pobūdinesnė iš šitos pusės indams yra bengališkoji asketų Charat-Pudža šventė su jos beprotiškais savęs palikimais.

Didžiūmoje sektų yra daromas griežtas skirtumas tarp kunigijos ir svietikų; paskutiniuosius tikėjimas prašaliu paprastai nuo pilietiško gyvenimo. Ramanudžos pasekėjų gyvenimo budas gali būti mums pavyzdžiu. Jie gyvena prie šventnaminio kulto, puosia teipgi savo gyvenimus paveikslais ir Višnu ženklais ir garbina juos. Kame kitame jie nesiskiria jokiomis ypatybėmis; jie, kaip ir visų kitų sektų nariai, nesioja šventus ženklus ant kaktos — šitoje dėsnyje du vertikaliskus baltus brūknius, sujungtus vienu raudonu augščiau antakių; kartais pas juos ant rankos yra tatuiruoti Višnu ginklai. Pas juos yra jų ypatingas pasveikinimas: daso smi, "aš tavo vergas", ir prietam keistas paprotys, kad jie valgydami neturi būti apsvilę medvilnės drabužiais, o tik vilnoniais ar šilkinais, ir kad nė joks svetimšalis neturi būti pas juos prie pietų, arba net prie jų gaminimo.

Doriškos svietikų priedermės augstesnėse sektose paprastai yra tos pačios, ištekančios iš brachmaniško svietinio moralo, kurias mes sutinkame džainiškose ir buddistiškose bendrijose; pas visnuitiskąsias Charan Dazis, kurie pridoda didelę svarbą doriškai gyvenimo pusei ir yra persitikrinę apie teisingo atlyginimo ir kiekvieno pasielgimo nubaudimo būvimą; šitos priedermės yra tokios: nemeluoti, nepiktžodžiau, neapsnėkti nesielgti žiauriai, nesnėkti ko nereikia, nevogti, nerdyti sutikimo poroje, nedaryti prievartos, nemastyti piktai, nerodyti abejonės ir veidmainybės. Trumpius išsijautoją doriškasis Kabir-Pancis kodeksas: gyvenimas — tai dievo dovana ir nė pas vieną neturi būti ligos, todėl meilė prie žmonių yra augščiausia dorybė ir kraujo praliejimas yra didžiausia nuodėmė. Antra didėle taisyklė yra teisybė, nes visa kas piktas sviete, o teipgi ir dieva-pažinys stoka išeina iš paklysties ir melo. Bėgti nuo svieto su jo geiduliais ir kančiomis visuomet yra geistina, jei kas nori užlaikyti savo sielos skaisybę ir išvysti dievą; guodojimas guru mastimi, žodžiu ir darbu ir persitikrinimas apie jo absoliutiską išmintį padaro paskutinę didžiąją dievutų priedermę.

Išsidažėjimas, kurį pataria šita sekta, pilnai yra prietamas ir kitoms sektoms; net terp višnuitų yra ne maža sektų, kurios atsisakė nuo pilietiško gyvenimo ir kurių šalininkai visai paskendo asketiškame gyvenime. Teipo pasekė Vairagai — "beastriai" — bastosi, kaip užtausę nuo

svieto asketai, o teipgi Sanniazinai, išėję iš Ramanudžos mokinių, gyvena griežtai asketiškai. Paskutiniai užlaikė dar brachmanišką pirmųjų induistų brolių pobūdį ir turėjo pereiti pirmą brachmaniškojo kelio laipsnį, pirma negu į eilę bėgė kelią.

Dar toliaus eina Naga sekta, kuri numetė drabužį ir veda laukinį asketų gyvenimą. Jie tikrai teisingai varo gyventojams baimę, nes yra apsiginklavę ir jų elgetavimas tankiai igija plėšikų pobūdį.

Sanniazinai ir Naga yra kaip terp višnuitų, teip ir terp sivaity. Bet sektiškas paskutinių gyvenimas paprastai yra daugiau laukinis ir žemas. Jau dandaini, kuriuos reikia pripažinti augščiau stovinčiais sivaits, visuomet yra užtausiais asketais, kurie nusiskutę visą galvą, vaikščioja su savo kuoka, nuo kurios gavo sau vardą, ir puodu išsaldų rinkimui. Labiausiai terp sivaity randama profesionališkėje joginai, kurių gyvenimas yra pašvėstas beprotiškoms metavoniškoms lankstynėms, nes šituo keliu jie mano pilnai pergalėsią medžiagą.

Prietam jie užsima teipgi visokiais paslaptiniais mokslais ir savo vaktinio elgtiško gyvenimo bėgyje užsilaiko iš žinavimo ir raganybės, šokių ir giedojimo ir daro vaidinimus su išmokytomis ozkomis ar bezdžionėmis, kaip kad pas mus čigonai.

Pati žemiausia tikėjimo gyvenimo pusė — tai paslaptinis Sakti sektos, Sivos pacios garbintojų, veiklumas. Kaip moteriška pradžia, kaip gamtos asminimas, kaip mistiškoji galybė, kurią Siva valdo visa kuo, Devi arba Sakti jau puranose davė priežastį daugybei keičiausių sanprotavimų, bet ko nedavė iš šitos pusės puranos, — tai tuomi ypač pasirupino skaitlingos tautos. Mystiškoji Sakti galybė šiuose liaudinės sąmonės apsiereikimuose pavirsta į mįsliską, baiminą, jausmišką esybę, kurios asmenyje podraug yra garbinama ir tverianojų ir naikinamųjų buties galybė. Sakti kultas dalinama į oficialinį, kuris esmeniškoje ypatybėje nesiskiria nuo Sivos kulto, ir į paslaptinį, "kairės rankos", kultą, kuriame pirmų kultų pasileidimas ir niekybė gyvuoją toliau paslėptame stovyje dar ir mūsų dienose. Nuogos moters asmenyje, prie naktinių ugnių yra garbinama moteriška pradžia ir jai yra siuloma vynos ir mėsa ir išdalinama sandalyvininkų vašinimui; eilės, kurias čia sako, tankiai turi begėdišką pobūdį ir visa šventė pasibaigia laukiniu pasileidimu. Šitos ceremonijos prisakoma laikyti didžiausioje slaptose, ką Wilson skaito nereikalingu, nes su garbe visuotai ar sivaits nužudytų savo vardą, jei šita paslėpta jo tikėjimo gyvenimo pusė taptų žinoma. Pati tamsiausia Devi kulto pusė yra ta, kad šitas naikinantis galybės Kali garbinimas, be abejonės, ršosi su žmogiškomis aukomis ir, — kaip sako Crook (l. c. 296), — yra teisingu prileidimu, jog šitas paprotys klesči dar ir dabartiniame laike užslėptose Kali kulto vietose; Nagpure bent yra koplyčios, kur dar paskutinėje gentkartėje buvo aukojama žmonės. Anglų valdžios pasistengimai prašalinti šituos ir kitus Kali kulto perėjimus, regimai, dar neatvedė prie patenkinamos išiegos.

93. TIKĖJIMŲ IŠSIVYSTYMAS PO ISLAMO INTEKME.

Nusisivertimo vntais. Šventas sikhų raštas verstas į anglų kalbą su E. Trumpp'o "Introductory essays". The Adi Granth of the holy scriptures of the Sikhs (1887). Gerasis šito tikėjimo istorijos išdėjimas priklauso tam pačiam Trumppui: Die Religion der Sikhs, (1881). Apie tikėjimais silygas didžiojo Mongolo karalioje šnekama pas E. A. von Noer: Kaiser Akbar. Ein Versuch über die Geschichte Indiens in der Jahrhundert (2 m. a. 1881). D. Sica ir A. Troyer: The Dabistan or school of manners (3 vol., 1843, versta iš persų kalbos). Ir is Asiatic studies, Lyall'o, sk. IX. —

Jau 8-me metašimty arabai pasirodė Sinde, bet negalėjo įsteigti ten tvirto šeiminkavimo, kadangi juos išgujo naršus radžputai. Tikiai 1000 m. po Kr. islamas apsisėdo drui Indijos šiaurėje, iškur povaliai praplatino į pietus; tikrą šeiminkystą jis igijo Dekane tik 16 metašimty, prietamgi tik tulam laikui. Kaip žinoma, šitų šešių metašimčių bėgyje turkškos ir afganiskosios dinastijos pasiliusavo nuo arabų šeiminkybės; bet mahometybė prie visų permainų likosi šitos viešpatybės tikėjimu; teip pat ir mongoliškoji dinastija, įsteigusi 16 metašimty savo karaliją Delijje ir išplatinusi savo didelę galybę šiaurinėje Indijoje, pripažino pranašo mokslą. Islamo išsiveržimas indų bėgyje darė didelį pavojų. Su savo apyrybota monoteizme, savo mokimo pratybe, tikėjimiskiu uolumu ir stipria, ginklu pasiremiaciančia organizacija, silpnai ir energijos netekusiai indų tikėjimiskybei mahometybė buvo labai pavojingu priešininku, prieš kurį filozofiskais galvojimais ir mytais, išsirusia niektikybė ir visišku tikėjimiskiu gyvenimo nesusiorganizavimu nedaug, kas galima buvo padaryti. Bet indomi tamprybė pagelbėjo jiems ir šitoje dėsnyje. Kaip tik jie suprato mahometonų tikėjimo esmenį, teip atsirado pasistengimai pasavinti jo patogias puses; tokiu būdu terp indų radosi pakraipos, kurios valiojo sujungti islamą su indybe. Kaip Kabir-Panti atidarė kelią islamu teologiskoms idėjoms ir protiskoms pakraipoms į visai induistiską sektos gyvenimą, teipogi ir Sikchų sąjungai su indiskuoju masčių būdu ir Indijos labai pasisekė sutverti tikėjimiskai politiškai bendriją mahometonų pavyzdžiu, kurioje stiprus kariškis gyvenimas susivienijo su tikėjimiska uolybe ir ilgą laiką valdyta tvirtai įsteigta organizacija. Antra vertus, ir mahometonai išėjo pasitikti indybe. Didžiojo mongolo Akbaro pasistengimai suvienyti visus žinomus jam svarbiausius tikėjimus į vieną svietinį, yra vienu iš indomiasčių, nors ir bergėdžiausių tikėjimiskos istorijos vaizdų; visgi indomi šito valdovo liberalybė yra prirodytu to, ant kiek rumas Delyje buvo tolimas nuo arabų fanatybės.

Seniausias iš šitų jungtinių bandymų, Kabir-Panti, mokslas, dar pilnai užlaiko sąryšį su pirmesniaja indybe. Kabir gyvenęs 15 metašimčio pradžioje, pastatė savo pažvalgos tiesioginį susirišimą su Ramanandos mokslu. "Jis atmetė brachmaniškus raštus ir išjuokė brachmanų išdidumą ir veidmainybę; jis teipgi atmetė visokį kenksmingą kastų ir "tikėjimų skirtumą. Visi, mylintieji, dievą ir darantieji gerą, yra broliai, ar jie būtų indais, ar mahometonais. Stabmeldybė ir visa, kas rišasi su ja, jis astriai nupeikė; šventnamis turi būti tik maldos namais ir nieku daugiau, Jis nenori žinoti nė jokių paviršutinių ženklų, reikiiančių priklausomybę prie kokios nors sektos, nes jie atidalina žmones vieną nuo kito. Jis skelbia išsidažėjimą ir mąstinejimo gyvenimą, bet visųpirma reikalauja doriškos skaisybės ir neaprubėzuoja jos kokių nors ypatingu gyvenimo būdu. Visas autoritetas tikėjimo klausimuose priklauso guru; vienok jo klausymas neturi būti aklu, bet kiekvieno tikinčio sąžinei turi būti duota sava vieta" (Bart).

Lengva yra suprasti, jog tokių pažvalgų įvedėjas vienokiai gali skaitytis ir prie indų ir prie musulmanų; abiejų tikėjimų pasekėjai stengiasi jį prisavinti; nėra nieko netikėtino tame, kad jis, kaip padava sako, gimė musulmanu ir tik suaugęs metuose prisidėjo prie višnuitų. Bet Karibo svarba siekia daug toliau negu atski-

(Toliaus bus.)

PIRŠLYBOS

KOMEDIJA 2-SE VEIKSMUOSE

Pagal N. GOGOLĮ

Sukeverzojo

SALDA-BALDA

—O:—

VEIKIANČIOSIOS ŽMOGYSTĖS.

1. PELĖSIS, buvęs kapitonas.
2. BIMBILAS, jo draugas.
3. BLYNAS, kupčius.
4. BALTANOSIS, bajoras.
5. MAGDUTĖ ŠARKAITĖ, miestietė panelė.
6. MARCELINA PARJUOSTPILVIENĖ, jos tetulė.
7. CECILIJA, piršlė.
8. ROŽYTĖ, tarnaitė.
9. MOTIEJUS, kapitono tarnas.

PIRMASAI VEIKSMAS.

Kapitono Pelėsio kambarys.

REGINYS I.

PELĖSIS. (dėvi miegšvarkį, atsirėmęs sėdi kanapoje, rūko pykę). Tai va, kai pradėdi šiaip ir taip vienas galvoti, tai ir išeina, kad privalai apsisvė žmogus ir gana. Na-gi nekitaip! Gyveni, gyveni ir vis nieko nepadarai. O-gi apsisvedus — čia pečiutė, tuoj čia vaikeliu kai pipirėlių... Kur-gi nel... Jau rodosi viskas būtų kaip ant delno; piršlė jau tris mėnesiai vaikšto inkalbinėdama... Net ir pačiam gėla... Ei, Motiejau!

REGINYS II.

PELĖSIS ir MOTIEJUS.

PELĖSIS. Ar dar neatėjo ta boba, piršlė? MOTIEJUS. Dar ne. PELĖSIS. Ar buvai pas siuvėją? MOTIEJUS. Buvau. PELĖSIS. Ar jis siuva mano mundirį? MOTIEJUS. Siuva. PELĖSIS. Ar jau daug pasiūvo? MOTIEJUS. Jau galionus baigs apsiuvinėjęs. PELĖSIS. Kaip tu sakai? MOTIEJUS. Sakau, jau galionus baigs apsiuvinėjęs. PELĖSIS. Ar neklausė jis, kam tokio puikaus mundiro tavo ponui reikia? MOTIEJUS. Ne, neklausė. PELĖSIS. Gal būt jis sakė, tur būt ponas kapitonas rengias vestį? MOTIEJUS. Ne, nieko nesakė. PELĖSIS. Gal klausė, kam ponas kapitonas liepė siūt drabužius iš tokios brangios gėlumbės? MOTIEJUS. Ne. PELĖSIS. Vis-jau ką-nors apie mane šnekėjote? MOTIEJUS. Šnekėjome. Sakiau, kad tamsta esi labai geras ponas. PELĖSIS. Na, ir ką jis pasakė? MOTIEJUS. Sakė pasiūsiąs kuogeriausia. PELĖSIS. Na, tai gerai. (Motiejus išeina).

REGINYS III.

PELĖSIS (vienas). Ištikro, galionai labai geras daigtas! Tuoj žmogus tarytum šviesesnis! Taip ir žvilgi, kai taukai baršėnus! Kaip tai puiku yra užsiplėnyt koks-nors činas. Nors puikiausias būtų surdutas, bet be galionių vis niekai. Kas turi čia, tai jau nei kaip kitaip, bet privalo augštai žiūrėti, taip kaip tai sakant, kaip... et, tai tavel... Užmiršau žodį... geras žodis ir pamiršau... Bet visvien, kaip ten nešnekėjus, kas užsiplėnė galionus, tai visvien kai generolas. (Sunkia:) Motiejau!

REGINYS IV.

PELĖSIS ir MOTIEJUS.

PELĖSIS. O kvepalų nupirkai? MOTIEJUS. Nu. PELĖSIS. O kur pirkai? Ar toj apteko, kur aš tau sakiau? MOTIEJUS. Taigi, toj. PELĖSIS. Kaip, ar gerai užpečėtyti? MOTIEJUS. Gerai, ir gražus buteliukas. PELĖSIS. Gal bandei uostyt? MOTIEJUS. Bandžiau. PELĖSIS. O ką-gi, ar gardžiai kvepia? MOTIEJUS. Baisiai gardžiai; nors buteliukas užkimštas, bet kvepia, kad na! PELĖSIS. O kai pirkai, ar neklausė, kam ponui kapitonui reikia tokių kvepalų? MOTIEJUS. Ne. PELĖSIS. Kartais gal klausė, ar nemislėja ponas kapitonas vestį? MOTIEJUS. Ne, nieko neklausė. PELĖSIS. Na, gali eit. (Motiejus išeina).

REGINYS V.

PELĖSIS (vienas). Sakytum, menkas daigtas kvepalai... o žiūrėk, be ju nei į balių, nei į vestuves... O tik pasiilaksty, tai jaunos merginos, gardų kvapą pajautė, taip ir suka, taip ir zuja aplink... Ir garbė didesnė! O kai šiame dalyke tai būtinai reikalinga. Ale, kad tave, pamiršau pasakyti, kad batišuvys batus atnešų. (Sunkia:) Motiejau!

REGINYS VI.

PELĖSIS ir MOTIEJUS.

MOTIEJUS. Tamsta mane šaukė? PELĖSIS. Ar sakei batišuviai, kad batus atnešų? MOTIEJUS. Sakiau, tuojais sakė atnešias. PELĖSIS. Ar sakei, kad nesigailėtų vakso ir gerai nušveistų? MOTIEJUS. Sakiau. PELĖSIS. Na, o ką jis sakė? MOTIEJUS. Sake nušveisąs, kad kaip veidrodys žibėsi, net veidas būsiąs regimas.

PELĖSIS. Gali eiti.

(Motiejus išeina).

REGINYS VII.

PELĖSIS ir paskui MOTIEJUS.

PELĖSIS. Kaip sau nori, vestuvės nemenkas dalykas, tiek rengimosi, tai šį, tai tą reikia, ir vis kad būtų puikiai. Sukk tave devynios, tai netaip lengva, kaip išrodo. Motiejau! (Motiejus išeina.) Aš tau dar ką norėjau pasakyti. MOTIEJUS. Piršlė atėjo. PELĖSIS. Tai gerai padarė. Paprašyk, teineina. (Motiejus išeina.) Tai-gi tai klausimas baisiai svarbus, baisiai didelis, taip, netaip lengva....

REGINYS VIII.

PELĖSIS ir PIRŠLĖ.

PELĖSIS. Sveika, sveika gyva, piršle! Kas gero girdėt? Sėsk meldžiama čia prie manęs ir papasakok. Na-gi tai-gi kaip-gi? Kuo-gi vardu ta uogytė? PIRŠLĖ. U-gi Magdūtė Šarkaitė. PELĖSIS. Taip, taip, Magdūtė Šarkaitė... Ir tur būt jau keturių kryžiukų amžiaus... ir kakta gal jau raukšlėta?... PIRŠLĖ. Et jau, ką tamsta čia šneki! Kai apsisėsi, tai kasdien ją girsi ir man pasitursindamas ačiu sakysi. PELĖSIS. Tai kai tamstyte gražiai moki meluot! PIRŠLĖ. Imsiu ir meluosiu. Jau pasenau, ponuli, tai kur čia bemeliosi. PELĖSIS. O-gi kraitis, kaip-gi su kraičiu? Papasakok man apie tai vėl. PIRŠLĖ. Kraitis — dideliausi muriniai namai trim augštai, arendos ima apie du tukstančių. Antri mediniai, mūrytu pamatu ir rūšim. O kiek gėrybės turi tai sunku ir apskaiti: liktoriai, lampos, šaukštai vis aukso ir sidabro, krėsiai nublizinti... O-gi sodnas begalo didelis, paklaidi galima; pernai baisybės buvo obuolių, net šakos linko. Žydas turėjo pačmės arendon, sako, niekur nėsą tokių gardžių obuolių.

PELĖSIS. O kaip-gi jinai išrodo? PIRŠLĖ. Kaip uogytė! Balta, raudona, kai kokia rozėlė... o-gi tas meilumas, lipšnumas, sunku ir beapsakyt. Kai apsisėsi, tai prieš visą svietą girsies, tarsies su angeliu gyvenąs ir man per kelintus kartus vis ačiu sakysi. PELĖSIS. O ji ar iš augštų bajorų paeina? PIRŠLĖ. Kaip-gi, aptiekoriaus duklė. Tokia jau daili ir pačiam gubernatoriui patiktų. Už prasto tekėti nenori. Sako, kadir negražus būtų, by tik turėtų čia. Jos-gi gražumėlis! Kai apsi-rengia šventą dieną, tai kunigaikštienė ir gana! PELĖSIS. Dėlo aš tamstos klausiu, kad esni kapitonas, bajoras esni! Tai supranti? (Rodo į savo krūtinę.)

PIRŠLĖ. Žinoma, kaip nesupratus! PELĖSIS. Na, ar daugias dailių merginų nežinai? PIRŠLĖ. Tai kokios tamsta benori? Jau ši už visas dailesnė. PELĖSIS. Tai ir būtų jau ji už visas dailesnė? PIRŠLĖ. Visam sviete kitos tokios nerasi! PELĖSIS. Aš dar pamislysiu, gerai viską pasvarstysiu. O tamsta ateik poryt, man vėl papasakosi, aš-gi pasiklausysiu, aš labai tai mėgstu. PIRŠLĖ. Na-gi kad tave! Tik pamislyk tamsta! Jau daugias kai tris mėnesiai vaikstau pas tamsta, kalbu, pasakojau, o iš to naudos nei šnipšt nėra. Va tik tupi ant kanapos, miegšvarkį užsivilkęs ir savo pykę dumi, kad net ir dantis jau išdilo. PELĖSIS. Tai tu manai, kad apsisėsi, tai visvieną kaip batą užsimau! Reikia juk gerai apdūmoti, apsparstyti, paderinti, pažiūrėti.... PIRŠLĖ. Na tai gerai. Sakai pažiūrėt, tai eik ir žiūrėk, tam ir tavoras. Šit dabar patogus laikas, rengkis ir vaziuokim!

PELĖSIS. Dabar? Matai-gi tamsta, kad naukiasi, dar lietus užklups, ir perslįpsiu visas. PIRŠLĖ. Nėr ko atidėlioti! Žiūrėk, ir žilų plaukų galvoj beturįs, neužilgo nieks už sveiko suvis nebenorės tekėti. Didelio čia daigto tas mundiras! Atsirias jaunikačių kiek tik gana! PELĖSIS. Ką-gi tu čia man dabar plauksi! Ką čia tu dabar man sakai, kad aš žilų plaukų turįs! Kame-gi tie žili plaukai? (Graisistos plauky.) PIRŠLĖ. Kur čia nebeturėsi žilų plaukų, gal-gi ketvirtą dešimtį baigi! Ir žiūrėk tu! Tai ta jam negera, tai ta nepatinka.... O-gi aš tokių jaunikių turiu, kad kur jau tamsta ir besilyginti su jais gali! Jauni, dailūs, gražūs.... PELĖSIS. Tu man meluoji! Aš pažiūrėsiu veidrodin.... Kokius tu čia žilus plaukus prasimanai! Sergėk, Dieve! Viskas lyg jau perniek būtų. Kad plikas, tai pusė bėdos! Šiandien tai jau į madą ineina. Bet žila galva, tai senovės mada... (Išeina veidrodžio įspėjoty.)

REGINYS IX.

PIRŠLĖ, BIMBILAS.

BIMBILAS (ineidamas, smagi): A, sveikas Pelėsie! (Pamatęs piršlę:) O kas čia tave atnešė? O-gi tu.... na, klausyk, po šimts pyškių, kokie-gi tave velniai gundė impiršti man pačią, a? PIRŠLĖ. Kas-gi čia bloga? Padariau, kas pridera. BIMBILAS. Kas pridera! Kokiam čia man velniui pati! Lyg aš negalėjau be jos apseiti! PIRŠLĖ. Tamsta gi pats kaip imanydamas manęs prašė: piršk, Ceciliute, piršk, susimildama! BIMBILAS. O ko-gi tu, sena bezdžione, dabar čia atlindai? Gal Pelėšį vėl gundai?... PIRŠLĖ. Na tai kas? Tai, matai, Dievo lemta.... BIMBILAS. Tai sakyt tu man, koks šelmis! Man apie tai nei šnipšt! Tai koks! Išpatylo nersia, aha!

REGINYS X.

Tie patys ir PELĖSIS (kurs ineidamas rankose laiko veidrodį ir akylai į jį žiūri). BIMBILAS (patylyms užėina iš užpakalio ir gązdina:). Pu! PELĖSIS (surinka ir išmeta veidrodį.) Beprotis!... Na.... na.... kokie čia kvaili juokavimai! Taip nugązdino!... Net širdis ėmė plakti.... (Toliaus bus).

Bruklys, kurs neleidžia augštn palipti.

Iš Chicago Lietuvių Gyvenimo.

Aušros paskaita.

Pereitą nedėdienį "Aušros" svietinėje skaityta Dro R. Počiaus paskaita temoje "Degimas". Kadangi paskaitos sutaisytojas ne čia gyvena, skaitė jo vietoje p. K. Gugis. Paskaita iš chemijos ir fizikos sritys, be atsakomų tam prietaisų bandymams daryti, vienu tik apipasaikojimu tų mokslų šakų nežinančioms nedaug ko gali pasakyti, juos pamokinti. Šiai paskaitai kaip tik to trūko. Tiesa, skaitytojas tam tikrais piešiniais ant lentos stengėsi užvaduoti eksperimentus, vis dėlto tie piešinėliai negalėjo duoti to, ką būtų galėję duoti eksperimentai. Ir paskaita būtų išjęs daug gyvesnė, indonesnė, žmonės būtų geriau visą ką suprastę, daugiau pasimokinę.

Sekamą nedėdienį, lapkr. 19 d., 3 val. po pietų, Aušros svietinėje, 3149 So. Halsted st., bus p. K. Jurgelionio prelekcija temoje: "Pažinimo rubežiai".

Vedybų laidai.

Pereitą savaitę, nuo lapkričio 8 lig 14 d., vedybų laidus išsiėmė sekamieji Chicagoj gyvenę lietuviai:

P. Tverjonas su Michalina Narbutaite 25-20
S. Petreikis su Domicile Repikaite 35-24
Juozas Globis su Agata Jakobauskaite 36-26
V. Zaleskis su Leonora Miller 37-30
N. Pupszlauskis su Domicile Zaliute 22-22
V. Čezauskis su Bronislava Zalute 24-20
K. Grinis su Antonina Adomaitiene 25-19
V. Stankunas su Ona Buta 27-20
V. Balinskis su Stanislova Daluga 24-22
Ant. Sideikis su Domicile Jonaitute 30-24
Jonas Čizevskis su Ona Mikaitiene 41-42

Pons daktare, mano sūnelis naftos išgėrė.

Daktaras: — Ar panaudojote jau kokių priemonių?

Nugi, gerai jį išpėriau.

VIETINĖS ZINIOS.

Paveikslų paroda.

Vietiniame Dailės Institute, Michigan ave., prieš Adams gtv., nuo pereinamojo antradienio atidaryta 24 metinė Amerikos dailininkų paveikslų paroda. Parodoj dalyvauja 179 dailininkai, kurių 44 gyvena Paryžiuje. Paveikslų išstatyta 400. Už geriausių paveikslų paskirta dovanų nuo 100 dol. iki 1000 dolarių, taip jau aukso bei sidabro medalių. Tarp išstatytųjų paveikslų kairurie yra tikri vaizdaraštystės meistradarai.

Užputę gazą.

Du greku, B. Begis ir T. Tamulais, gvv. 630 Blue Island ave., dėl nemokėjimo apsieiti su gazu, būtų bemažo užtroškę. Vienas jų, ką tik atvykęs iš Europos, pereinčio penktadienio naktį, parėjęs namo, rado savo draugą jau bemiegantį, ir jis, vietoj užsukti, gazą užputė ir atsigulė. Ant rytojaus kaimynai, suodę gazą, inėjo bemiegančių grekų kambarin ir rado juos jau be sąmonės. Pašaukti tečiaus daktarai juos dar atgaivino.

Milžiniškas sūris.

Milžiniškas sūris, kurį Wisconsinio penininkų draugija su slėgė išstatymui ką-tik įvykusioje Nacionalėje Penininkystės Parodoje, Chicagoje, parodai pasibaigus, pergabenta departamentin "The Fair" sankrovon, kam jis dabar gabalais pardavinėjama. Visas sūris sveria 6 tonus, arba 12 tūkstančių svarų. Jo padirbimui sunaudota 133 tūkstančiai svarų pieno iš 10 tūkstančių karvių. Kadangi jį inėjusių "The Fair" sankrova pardavinėja svarg po 35 centus, tad už visą tą sūrį jį išrinkis 4200 dolarių.

ry į įvairias municipalis ir valstybines valdymo įstaigas.

Mokyklų vaikų dantis.

Miesto mokyklų tarybai prišuntė Dras Fr. Molt, Sveikatos Komisijos narys, pranešimą, kuriame jis parodo, kad 97 nuosimčiai jo apžiūrėtų 9000 vaikų, lankančių viešas miesto mokyklas, turi sugedusius dantis. Iš to skaičiaus 1187 vaikų dantis taip sugedę, kad jų ir pataisyti nebe galima. Kitų gi dantis, jei juos tuojau pataisys, galėtų dar išsilaikyti. Tokį jau pranešimą pateikė ir Sveikatos Komisijonierius Dras G. B. Young. Jis sako, kad ypačiai beturčių vaikais reikia juoveikiausiai pasirūpinti, kadangi jie, gaudami namie prastą ir menką valgį, reikalingi turėti būtinai sveikus dantis, idant galėtų geriau jį sukratyti ir juodaugiau iš jo maisto išgauti.

Sudėgę miltų sankrovos.

Pereitą ketvergą sudėgė didelės miltų sankrovos firmos Chicago Flour Mills Co., 4633 Grand ave. Gaisrą pagimdė nežinia kokių būdu užsidegęs sankrovų garolinas. Nuostolių gaisro padaryta ant 850 tūkst. dolarių.

Pasmerkimas "pranašo".

Paskilbęs čia "pranašas" ir naujo kulto kunigas Evelyn Arthur See tapo teismo pasmerktais penkiems metams kalėjimui. Kaltinta jį už suvaidinimą moterų ir ypačiai jaunų mergaičių. Jis mat buvo įsteigęs naują kultą, vadinamą "Absolute Life" (absoliutinis gyvenimas) ir patraukęs tam kultan nemazą moterų ir mergaičių. Mokindamas savo pasekėjas "absoliutinio gyvenimo", "pranašas" dasileidavęs su jomis nemoralinių dalykų paleistuvystės.

Traukinių susimušimas.

Ties W. 36-ta gat. ir So. 40-ta ave. pereitą ketvergą, dėl tūtos miglos, susimušė ant Chicago & Alton geležinkelio traukinys su vaikščiojančią lokomotiva. Lokomotivos pečkūrys tapo užmūstas, o traukinio mašinistas sunkiai sužeistas.

Užmuštas elevatoriuje.

Siegel, Cooper & Co. sankrovų užmuštas tapo dirbas prie prekių elevatoriaus darbininkas M. Judickas. Kokino būdu nelaimė atsitiko, niekas nematė. Rado jį elevatoriuje negyvą, su sulaužytomis rankomis ir kojomis.

Pensijos darbininkams.

Žinoma čia skerdyklų firma Armour & Co. nuo lapkr. 1 d. įvedė pensiją savo darbininkams ir tarnautojams. Rezervos fondas kompaniją sudėjo milijoną dolarių. Pensiją turės tiesą gauti darbininkai išdirbusieji toje kompanijoje 20 metų, taip jau lėšės ir vaikai darbininkų, kad ir tokiu laiku neišdirbusių. Kompanijos skerdyklose dirba apie 15 tūkstančių žmonių.

Staigi oro atmaina.

Su audra ir perkūnijomis atšvilpė žiema, nėsdoma kartu praigaištį ir mirtį. Pažymėtinas apsirėiskimas. Pereitą šėštadienį oras buvo tiesiai vasaris, termometras siekė F. 75°. Buvo taip karšta, kad tūlas John Mahoney, darbininkas, dirbas ant Illinois Central geležkelio prie So. Water gtv., nuo karščio pasinirė. Bet staigu apie 6 val. vakare užėjo smarki, su lietuviu perkūnijomis, audra, laužydama medžius, vartydama telegrafų stulpus, daužydama langus, užliedama vandeniu rūšis. Tuogi tarpu termometras smarkiai ėmė pulsti žemyn ir ant rytojaus, taigi nedėlio, buvo jau nupuolęs ant F. 13°. Ir pirmą savo atsilankymo dieną šaltis atsimeš sau aukų: gatyvėse rasta sušalusius keturis žmones.

Iš "chop suey" padangės.

Pereitą nedėdienį detektivai padarė antpuolį ant "čainatūno" ir suareštavo 182 chiniečių būk už tai, kad jie "gembleriaiv". Areštuotieji teisiniai, kad jie azarto loša neužiūmą ir kad areštuota juos visai be pamato.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

Petrauskas, Waukegan. Čia nė laikraštis, nė prezidentas negali pagelbėti. Jeigu policistas laužo miesto padavėjimus ir ką nors nuskriaudė, tai reikia pasiskųsti miesto valdžiai, arba teisme teisybės įieškoti.

A. K. Sioux City. Tai visai privati reikalai. Ir sveikas slepi savą pravarde. Tokių korespondencijų laikraščiai netalpina.

Sesers Broliai, Gardner. Jeigu "Kelivij" tilpo atsišaukimas, tai ten reikia ir persergėjimas siųsti.

Juoz. Jukna. Negalime suprasti, ką tie iš Chicago pabėgę žmogūdziai padarė, todėl ir Tamistos persergėjimo sunaudoti negalima. Anarchistas tai dar nė žmogūdzys. Tamista dagi jų vardų nežina.

Grikštai. Tai Tamistos asabiški reikalai, o tokiais laikraščiai neužiūmą.

APGARSINIMAI.

ISMINTINGAS GYDYMAS.

Ligos atsitikimuose reikalinga visada parinkti atsakomi vaistai. Išmintingas ligos gydymas turi prasidėti visupirma išvalymu vidurių ir sustiprinimu kūno, tik čia turime būt atsargūs ir nevertoti stiprių viduriams paliosuoti vaistų, kurie daugiau kenkia, nekada gėdaro. Vartoti reikia tokius vaistus, kurie veikia greitai, bet švelniai ir nedaro jokio nesmagumo. Toks vaistas yra Triner's American Elixir of Bitter Wine, kadangi jis lengvai išvalo žmogaus organizmą ir tuopat lauk jį sustiprina. Susirgus pilvu, kepenimis, viduriams, nervais ir šiaip visokiomis ligomis tas vaistas visada geriausiai patigėbėja. Labai naudinga vartoti nuo vidurių užkietėjimo, geltligės, galvos skaudėjimo ir įvairių moterų ligų. Visose aptiekose. Jos. Triner, 1333-1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

Draugijų Reikalai.

PUIKUS VAKARAS!

parengtas Liet. Giesm. Dram. Dr. stės po priegloba Sv. Cielijos, nedėlio, 19 lapkričio, 1911 m. Pradžia 7-tą val. vak. Sv. Mykolo Par. svet., ant North Side, 1644 Wabansia ave., kamp. Paulina st. Scenoje statoma "Amerika Pirtyje", komedija iš trijų dalių. Tikietai po 25c, 35c ir 50c.

Sitas perstatymas yra tikrai teisingas, žingedis ir linksmas veikalas. Kiekvieną jis turi užinteresuoti. Svarbus dalykas merginoms, prisizūreti, o vaikams taipgi pamatyti, kaip žmonemas reikia atsargiai užsilaikyti, kad kas nešnaudotų bereikalingai. Po perstatymu bus Kalbos, Dainos ir Elles (deklamacijos). Maloniai kviečiame visumenę atsilankyti. Komitetas.

DIDELIS METINIS BALIUS

ir išlaimejimas aukšnio laukrodėlio, vertės \$25.00. Parengia Dr. stės Lietuvių Darbininkų Sąjunga, nedėlio, 19 lapkričio (Nov.), 1911, National sveitainėje, 585-587 Centre ave., kamp. 18 ul. Pradžias 3 val. vak. ir trauksis iki 3 val. ir ryto. Įzanga 25c poral. Ant šio pulkus pasilinksminimo užprasome visus lietuvius ir lietuaites atsilankyti kuokastingiausiais, bus išlaimejimas aukšnio laukrodėlio ir bus visokių skanių gėrymių ir daili muzika. Komitetas.

TEATRAS IR BALIUS!

parengtas S. P. L. S. 29-tos Vardos ant Town of Lake. Loš B. Vargso 3-jų veiksmų dramą "Žmonės", subatėje 18 lapkričio, 1911, Columbia svet., kamp. 48-tos ir Paulina gat. Pradžia 8-tą val. vakare. Darbininkai ir darbininkės, atsilankyti ant šio vakaro, nes turėsite progą pamatyti gražią dramą, pasiklausyti deklamacijų ir dainų. Dainuos L.S.S. 81-mos kuopos choras ir Latvių vyrų choras. Laiko ba liaus bus skrajanti krasi ir kiti žaidimai. Sirdingai kviečia visus atsilankyti. Komitetas.

LINKSMAS IR IŠKILMINGAS BALIUS!

parengtas Lietuvių Jaunikių Dainos Myletojų Draugystės, įvyks subatę, 18 d. lapkričio, (Nov.), 1911, Gavrilavičiaus svetainėje, 2301-05 W. 22nd Pl. kampas So. Oakley ave. Pradžia 6:30 val. vakare. Įzanga 25c poral.

Uždagi malonus broliai ir sesutės, meldžiame visus kuokastingiausius pas mus atsilankyti, nes jau žinote gerai Jaunikių Draugystę, jog ji stengėsi visuomet gražiai, mieliai ir su prielanku patarnavimu priimti ir skanias gėrymes ir užkandžius pavaišinti. Muzika — visiems žinoma "Birutės" orkestra, po vadovystę p. Kuzmarskio, griež lietuviškus šokus, kad net viskas skambės. Nerealeistik tokiu pulkus mūsų vakarėlio. Sirdingai kviečia L. J. D. M. Dr. stės.

LABAI JUOKINGAS TEATRAS.

vardu "Velnius ne Boba", dviveiksmė komedija statoma Simano Daukanto Teat. Jaun. Klubo, nedėlio, 26 d. lapkričio (Nov.), 1911 m. South Side Turner Hall, 3143 So. State st., netoli 31-mos gatvės. Pradžias 6 val. po pietų. Įzanga 50c ir 75c ir draugų padėjimas už tą patį. Po teatro BALIUS. Muzika — Birutės orkestra grieš naujausias mados lietuviškus ir amerikoniškus šokus. Sirdingai užkviečiame visus dauggerbiams lietuvių ir lietuviškus kuokastingiausius atsilankyti ant virš minėto Teatro, nes "Velnius ne Boba" yra vienas iš puikiausių ir juokingiausių komedijų; o po teatro BALIUS, kur gana gerai žinomas lietuviams virš minėta svetainė yra didelė ir pulki, padlaga nuvaškuota, sildyti, taigi pulkiai pasisėdins prie puikių muzikos. Komitetas.

Draugystės Sv. Roko administracija šiuo praneša, kad priešmetinis Draugystės Susirinkimas įvyks nedėlio, gruodžio 3 d. 1 val. po pietų. Kviečiami visi snarniai būtinai susirinkti. Kadangi Draugystė prisidėjo Lietuvių Draugijų Sąjungon, susirinkime snarniai turės užsimokėti po 5c. Įstojimo ir po 1c mėnesinių duoklių. St. Kuels, pirm., 1635 W. 20 st. J. Tamokaitis, sekr., 2319 W. 24 st.

ANTRAS METINIS BALIUS

parengtas Draugystės Susirinkimo Brolių Lietuvių, subatėje, 18 lapkr. (Nov.) 1911 m. Antano Valinciaus svetainėje, 1732 So. Union gat. Balis prasidės 6 valandą vak. Įzanga 15c poral. Visus lietuvius ir lietuviškus, jaunus ir senus užkviečiame atsilankyti ant mūsų Ballaus ir linksmo laika praleisti. Muzika grieš lietuviškus šokus, kaip tai, klumpakojį, snarnių ir kitus. Bus taipgi ir išsokių skanių gėrymių. Komitetas.

Pajieškojimai.

Pajieškau Onos Elitutyčios, Kauno gub., Raseinių pav., Erzvilko vol. Pirmiau gyvenę Pittsburg, Pa., dabar išvažiuo kur. Meldžiu atsišaukti adresu: Jonas Elitutis, 33 — 18th st. S. S. Pittsburg, Pa.

Pajieškau dviejų kalmynių: Petro Griteno, Kauno gub., Ukmergės pav., Vadoklių par., Demintinių sodžiaus. Gyvena Amsterdam. Juozapo Matelio, Panevėžio pav., Remigalės par., Jutailnųjų sodžiaus. Gyvena Brooklyn, N. Y. Norėčiau su jais susizioti, rašiau kelis sykius, bet iš jų jokios žinios negavau. Kas žino juos, arba jie patys, malonėkit pranešti adresu: Varonika Reel, P. O. Box 222, Chinoock, Montana.

Pajieškau savo draugo Izidoriaus Luzačio, mudų gyvenon Prūsijoje, jis išvažiojo į Angliją dabar girdėjas, kad esąs Amerikoje; paelia iš Kauno gub., o aš iš Suvalkų gub., Pajaisio gminio, Panemunės miest. Prašau atsišaukti adresu: John Venckus, 10 Hardinge st., E. Cambridge, Mass.

Pajieškau Felikso Daukanto, Kauno gub., Telšių pav., Sėdos par. Jis pats, arba kas žino kur jis yra, meldžiu pranešti adresu: Kaz. Lenkauskis, 1736 N. Lincoln st., Chicago, Ill.

Aš Paulina Mockienė (po tėvais Juraškiūtė), pajieškau savo pusseserės Leonoros Venskaitės, Žvinių parp., Keberkščių kaimo, Raseinių pav., apie 4 mėnesiai iš Lietuvos, girdėjau gyvenantį Chicagoj, Turiu į ją svarbių reikalų, ir kas kitas, teiksūs duoti žinią adresu: Mrs. Paulina Mockienė, 614 Exchange ave., E. St. Louis, Ill.

Pajieškau savo tetulės Apolonijos Kučinskienės, Kauno gub., Panevėžio pav., Vabalinko par., Baksėnų sod.; 12 metų kalp Amerikoje, seniaus gyvenon Lawrence, Mass. Meldžiu atsišaukti adresu: Miss Emilia Savickaitė, 417 Caledonia st., Kenosha, Wis.

Pajieškau savo mylimos draugės Rozalijos Jakajūtės, Kauno gub., Raseinių pav., Skirsnemūnės miest. Ji pati, ar kas kitas, teiksūs duoti žinią, už ką būsiu labai dėkinga: Mrs. Ona Rukevičienė, 3249 Salmon st., Philadelphia, Pa.

Pajieškau savo tikro brolio Jurgio Lesajus, Suvalkų gub., Senapilės par., pirmą gyvenon Scrantone, o paskui išvažiojo į Springfield, Ill. Turiu į jį svarbių reikalų, prašau atsišaukti adresu: Pranas Lesajus, 1514 Ross ave., Scranton, Pa.

Pajieškau savo sesers dukters Bronislavos Salaitės, Plungės par., Kauno gub., Girdėjų atvaziavus į Ameriką, kas kokią Prancišką Lukovskį. Jei kas žino, meldžiu pranešti man adresu: Juozapas Kusas, P. O. Box 56, Steger, Ill.

\$5.00 dovanų tam, kas prisųs žinią, kur apsiestoje Antanas Domazskis, aniziaus apie 30 m. baltais plaukais, raudonu veidu be ūsų, plonu balsu kalbas, ausumo apie 5 pėdų; gyvenon Kankakee pas savo seserį, pribuvo į Joliet mēnuo atgal ir, apvogęs mane, išdūmė nežinia kur. Kalba lietuviškai ir rusiškai. Jeigu kas apie jį dasizinosite, meldžiu pranešti adresu: Juozapas Szimkevicia, 48 Ohio st., Joliet, Ill.

Reikalavimai.

Angliakasių (Pick Miners)

reikalaujama į DAVIS COLLIER COMPANY COALTON, W. VA.

REIKALAUJAM gery, telsingų vyrų, kurie norėtų reprezentuoti mūsų draugystę kiekviename mieste. Agentams mokame algą, arba nuosimintę. Noredami gauti darbo rasykite arba atteikite nuo adresu: Joseph Maanits, National Accident Society, 320 Broadway, New York, N. Y. Rašydami indėkite markę už 2c.

Dr. O. C. HEINE

DENTISTAS
OFISAS—Kampas 31 ir So. Halsted gat.
(Gyvalimas virš aptiekos.) CHICAGO, ILL.

IR ZUBOVO STOVYLA PAVIRTO Į VELNIĄ!

HA, HA, HA, HA, HA!
JURGIS MISLIS, KAD
VELNIAS Į ZUBOVĄ
ĮLINDO! HA, HA, HA!

NENAUDĖLIS! KADA PASKAI-
ČIAU GAZIETOV. KAD TAS ZU-
BOVAS, TWARDOWSKI, FAUST,
SMITH, PUPA IR PUPAUSKY,
TAI YRA VIENS IR TAS PATS SU
TVĖRIMAS. KĄ UŽ \$35 MAN
ATSIUNTĖ PLYTĄ... BRRRRR!
AŠ, AŠ JI!... UHH!...

AŠ JAM PARODYSIU
KAIP REIKIA ZU-
BOVĄ IŠMEST PER
LANGĄ! DEVIL!!
HELP

VARDAN DIEVO
TELNO... ATSTOK
VELNE NUO
MANĖS...

HA, HA, HA, HA, HA!
JURGIS MISLIS, KAD
VELNIAS Į ZUBOVĄ
ĮLINDO! HA, HA, HA!

Ant Pardavimo.

Ant pardavimo Grosernė su geru vežimais ir arkliu ir visais įtaisymais už prieinamą kainą. Lietuvių apgyventojai. Nusiipirkite Lietuvių gėrų gėrą pėnā turėti. Atsiųskite pas savininką adresu: 1828 Canalport ave., Chicago, Ill.

Parduoda puikiai išlaistą buferą su geru išdėrību bīzūliu Lietuvių apgyventojai. Kartą parsiduo-da ir arklys, vertas \$250.00, taip pat visi kiti įtaisai ir rakandai. Namai su lotu, gražioje vietoje prie dūrio gatvės. Visas pigiai. Parduoda to- dū, kad išvažiūtoje 1 Lietuvių Kreip- kites adresu: Jokubas Prunskis, 601 Moen ave., Joliet, Ill.

Pardavimui salūnas, naujoji vieto- j, apgyventojai Lietuvių, rusų, lenkų ir kitokių tautų. Vienatinis Lietuviškas salūnas. Jieškantis bīzūlio geresnės vietos negali surasti. Parduoda iš- prieštai, kad savininkas turi dū salūnus ir vienam per sunku prižiū- rėti dū bīzūli. Vieta pardavimui 6024 So. State str. Savininkas gyvena, 2338 Auburn ave.

Parsiduoda labai geras kampinis salūnas; iš vienos pusės yra daugelį fabrikų, kur dirba daugybė darbi- ninkų; iš antros pusės apgyventa Lietuvių ir kitokių tautų. Tarp styt- karų linijū. Bīzūlis eina labai gerai. Parduoda labai pigiai, nes norima jarduot kuogrečiausia, kadangi sa- vininkas užsima didesniu bīzūliu. Kreipkites adresu: 3465 So. Morgan st., Chicago, Ill.

Pardavimui geras ferma, arba ma- nyminai ant nekrutamosios moterys žemės pirmos klasės, geri arkliai, 11 galvijų ir visos mašinos; arti mieste- lio. P. Szluzis, 2063 W. 25 st.

Parsiduoda bufernė ir grosernė ge- roji vietoj. 7 metali kampiū gyvoja. Parduosiu pigiai iš prieštai palie- gimo mano moterės. Kas nori geros vietos tesikreipia adresu: 1716 Can- al st., Chicago, Ill.

Kas nori padaryti didelius pi- nigus ir nori ineiti ir gerą bīzū, tesikreipia į mane. Turiu parda- vimui apie 50 bufernų ir groser- nių. Parduodama kiekviena pi- giai ir geromis išlygomis. Su- sīzinojimui prašau kreipties šiuo adresu: B. Služas, 229 N. State st., Chicago, Ill. Ofiso valandos: nuo 10 iki 12 dienos.

ŠEŠIOS KVORTOS
DEGTINĖS \$1.00

Kad išlaikytum žmones mūsų pa- skibusius gėrimus, pasiūsiame kiekvie- nam, savo išskaitą. "ZANOL" ŠEŠIOS PILNAS KVORTAS DEGTINĖS UŽ \$1.00, sulys jūsiu pasirinkimu. Pasa- lykite, ko norite — Rye, Bourbon, Corn ar Sour Mash degtinės, Gin, Rum, Peach, Apple, Apricot ar Kon- jako Brandies, etc.?

NEDUOKITE PIRKLIAMS DIDELIŲ PELNŲ. Parodysiame kaip. Mes esame prity- rę degtinės dirbėjai, ir parodysime, kaip kiekvienas gali pasidaryti gėra- lus namie. SUTAUPANT PENKIAS DEŠIMTĄ NUOSIMINTI PIRKLIŲ PEL- NŲ su panašia "ZANOL" Ekstra- kto, įstatymu leista. Paradoma į di- mituli. Gėralas padarytas su "ZANOL" yra labai skanus ir grynas. Gauta Aukso Medaliai Columbijos Parodoje. Tūkstančiai patenkinimų vartotojų. Gyvanuota sulys Sur. Valst. Gryno Maisto ir Vaistų Įstatymais, Serialis No. 22115-A.

PAMEGINIMUI VIENA KVORTA DEGTINĖS DYKAI. Pameginkite, kaip tik jūs sau nori- te, ir įeitu tai nebus geriausia degti- nė, sugrąžinkite likusią mūsų atgal mūsų įėjoms, o mes sugrąžinsime jūms pinigų. Siųskite užsisakymus šlandien, o mes pasiūsiame "ZANOL" ŠEŠIOS (6) PILNAS KVORTAS DEGTINĖS UŽ \$1.00. Visas mes apmokame. Reikalauskie, kokios rūšies tik norite. Dvyliką pi- nų kvortų. \$1.50; dvidešimt keturis pilnos kvortos, \$2.80. DYKAI knyg- ute "Paslaptis ir Istoria Degtinės Dirbimo Namie" pasiūsiame kiekvie- nam, kūr tik suteiks mums savo ad- resą.

UNIVERSAL IMPORT CO.
4074 Universal Bldg., Cincinnati, O.

**VYRAM TIKTAI
INEJIMAS DYKAI**
kas gali būti natūra
**GALERIJOS
MOKSLO**
526 So. STATE ST.
CHICAGO, ILL.
near Harrison St.

Zingėdumai Patologijos
Zingėdumai Osteologijos
Zingėdumai Urologijos
Zingėdumai Ginekologijos
Zingėdumai Dermatologijos
Zingėdumai Otorinolaringologijos
Zingėdumai Oftalmologijos
Zingėdumai Stomatologijos
Zingėdumai Radiologijos
Zingėdumai Chirurgijos
Zingėdumai Pediatrijos
Zingėdumai Psichiatrijos
Zingėdumai Neurologijos
Zingėdumai Fiziologijos
Zingėdumai Farmakologijos
Zingėdumai Mikrobiologijos
Zingėdumai Botany
Zingėdumai Zoology
Zingėdumai Geology
Zingėdumai Astronomy
Zingėdumai Meteorology
Zingėdumai Oceanography
Zingėdumai Cartography
Zingėdumai Archaeology
Zingėdumai Ethnology
Zingėdumai Anthropology
Zingėdumai Linguistics
Zingėdumai Literature
Zingėdumai History
Zingėdumai Geography
Zingėdumai Political Science
Zingėdumai Economics
Zingėdumai Law
Zingėdumai Medicine
Zingėdumai Dentistry
Zingėdumai Veterinary Medicine
Zingėdumai Agriculture
Zingėdumai Forestry
Zingėdumai Engineering
Zingėdumai Architecture
Zingėdumai Fine Arts
Zingėdumai Music
Zingėdumai Drama
Zingėdumai Film Studies
Zingėdumai Journalism
Zingėdumai Public Relations
Zingėdumai Marketing
Zingėdumai Management
Zingėdumai Business Administration
Zingėdumai Accounting
Zingėdumai Finance
Zingėdumai Insurance
Zingėdumai Real Estate
Zingėdumai Transportation
Zingėdumai Communications
Zingėdumai Information Technology
Zingėdumai Environmental Science
Zingėdumai Social Science
Zingėdumai Interdisciplinary Studies

DOVANAI KIEKVIENAM.

Dovanos yra paprastai gaunamos prieš Kalėdas, Naujus Metus, Gi- mimo dienos, Vardavų dienos, ant vestuvių, ir prie panašių progų. Do- vanos gaunamos prie tokių progų yra paprastai labai gražios, ir bran- gios atmintį, bet neturi įtekmės ant žmogaus gyvenimo. Tikslai do- vanos paliekamos tėvų vaikams duoda tankiai pamatus gerovės — pa- stato žmogų ant "kojų" — bet gavimui tokių dovanų reikia turėti tur- tingus tėvus. Kas neturi turtingų tėvų, tas visą kovą gyvenimo turi pats iškovoti. Žmonių, kurie priversti yra visus savo reikalus pats ap- rūpinti yra daugiausiai. Tiems, kurie neturi iš kur gauti dovanas, užtikrinančias jų ateitį, jų senatvę, žingeldų bus žinoti, jog kiekvienas turi progą įgyti turtą, kuris laike kelių metų vartojimo, atlieka jam do- vanai. Tas yra patirtas visų savininkų namų, ir dionai šita tvirtinimą norime pavildžioti prirodiniais, faktais.

Pirkimas namų, yra tai bīzūlis skolinimā pinigų nejudinamui turtui, kuris paskolą sugrąžina bėgyje trumpo laiko, o sugrąžinęs paskolą, arba išmokėtus už namą pinigus, vis tiek palieka amžina savasčia pir- kėjo — Tokiu būdu, kada namas sugrąžina pirkėjų visus pinigus, rando- mi, jis atlieka pirkėjų dovanai. Tas yra aišku. Tokiu būdu, visi namai atlieka dovanai pirkėjams ar statytojams, tik vieni užima ilgesnį laiką išsimokėjimui, kiti trumpesnį.

Paprastai sakoma yra, jog namas privalo išsimokėti bėgyje dešimtis metų. Tas ne visada yra teisybė. Šlandien statymas naujų namų atseina taip brangiai, jog gaunama randa nesugrąžina išdėtų pinigų bėgyje dešimtis metų. Tankiai užima tas penkiolika ir daugiau metų.

Be to daug parduodamų, gerų namų, kurie atneša gryno pelno dešimt nuosimtį, ir tokiu būdu išimoka bėgyje dešimtis metų. Yra ti- li, kurie atneša ir didesnį, negu dešimt nuosimtį, ir parodymui, kokius namus mes turime pardavimui, kurie tokį nuosimtį atneša, žemla pa- duodame aprašymą kelių namų, paroddami kiek jie kaštuoja, ir kiek ramos į metus atneša, taip jog kiekvienas gali pats sau apskaiyti, ko- kį nuosimtį kuris namas atneša, ir kiek reikia metų, idant jis atliktų dovanai. Žinoma visų mūsų parduodamų namų, negalime alkrasčiai pa- garinti, dėl stokos vietos, bet kas žingeldauti gauti platesnias ži- las, ir net namo savo akimis apžiūrėti, kiekvieną dieną gali apsilan- kyti į mūsų ofisą, o visos informacijos, ir parodimas namų bus sutei- kiamas dovanai. Štai ir surašas:

		Randa Kaina
3218 So. Halsted St. 2 aukštų medinis namas, Grosernė ir 5 kambariai užpakalyje — 2 gyvenimui po 4 kambarius viršū, užpakalyje nauji staldai. Namai ir staldai šia vasarą perdirbti ir atnaujinti		\$600. \$5000.
Wallace St. arti 35-tos. 2 lubų murinis namas, 2 gyvenimai po 4 kambarius ir medinis namas užpakalyje		\$444 \$3600.
Wallace St. arti 38-tos. 2 lubų medinis namas, storas ir du gyvenimai — vienas 4 kambarių, antras 6		\$432 \$3000.
Emerald Ave. arti 38-tos. 2 lubų medinis namas, 2 gyvenimai 5 ir 6 kambarių		\$312 \$2200.
Lowe Ave. arti 32-tos. 2 lubų medinis namas, 2 gyvenimai 6 ir 7 kambariai		\$444 \$4000.
543 W. 40-th Place. Medinis 3 gyvenimų po 4 kamb.		\$228 \$1000.
Wallace St. arti 35-tos. 3 lubų murinis namas, 6 gyvenimai po 4 kambarius		\$780 \$6000.
Wallace St. arti 33-tos. 2 lubų mūras, storas ir 3 gyvenimai po 4 kambarius		\$540 \$4600.
Union Ave. arti 29-tos. 2 lubų mūras, 4 gyv. po 4 kamb.		\$480 \$4000.
Archer Ave. arti Lock St. 3 lubų mūras, storas ir 2 gyvenimai po 10 kambarių		\$660 \$5000.
Archer Ave. arti Broad St. 2 lubų mūras, ant akmenų pa- matų, storas ir 12 kambarių gyvenimas, staldai užpakalyje		\$480 \$4000.
Auburn Ave. ir 37-ta. 2 lubų mūras, 4 gyv. po 4 kambarius		\$480 \$3900.
Auburn Ave. arti 34-tos. 2 lubų medinis namas, 15 kambarių, 3 gyvenimai		\$336 \$2800.
Arch St. arti 30-tos. 2 lubų medinis namas, 2 gyvenimai 5 ir 6 kambarių		\$240 \$2000.
Emerald Ave. arti 27-tos. 6 kambarių mūras su maudykla, užpakalyje 2 lubų medinis namas, 2 gyvenimai po 4 kamb.		\$396 \$3000.
Emerald Ave. arti 30-tos. 2 lubų mūras, — 3 gyvenimai — 7, 4 ir 3 kamb. — Užpakalyje medinis		\$480 \$3500.
Emerald Ave. ir 30-ta. 8 kamb. mūras, 2 gyv. po 4 kamb.		\$312 \$2200.
Emerald Ave. arti 31-mos. 7 kambarių medinis namas,		\$144 \$1550.
Emerald Ave. arti 30-tos. 4 kamb. medinis namas ant stulpų		\$144 \$1650.
Emerald Ave. arti 30-tos. 2 lubų namas, 2 gyvenimai po 6 kambarius su maudyklomis		\$528 \$4600.
Emerald Ave. arti 35-tos. 2 lubų medinis namas, 2 gyveni- mai po 4 kambarius		\$252 \$2100.
Fuller ir Loomis N. W. Cor. 3 namai su 3 lotais. Kampinis bīzūliu		\$738 \$6000.
Keeley St. arti 30-tos. 2 lubų namas, 4 gyvenimai, 2 po 4 kambarius ir 2 po 3 kambarius		\$342 \$2500.
Loomis St. arti 31-mos. 2 lubų namas — 2 gyvenimai po 4 kambarius, 1 — 6-sių kambarių		\$396 \$3500.
Lowe Ave. arti 35-tos. 8 kambarių medinis namas, vandeniu šildomas — Maudykla — Karstas ir šaltas vanduo		\$360 \$2500.
Lowe Ave. arti 36-tos. 2 lubų mūras, 4 gyv. po 4 kamb.		\$480 \$3000.
Lowe Ave. arti 27-tos. 2 lubų mūras, 2 gyvenimai po 6 kambarius su maudyklomis		\$360 \$3000.
Morgan St. arti 37-tos. Medinis namas, 2 gyv. po 6 kamb.		\$252 \$2100.
Parnell Ave. arti 30-tos. 2 lubų mūras, 2 gyv po 6 kamb.		\$372 \$3000.
Parnell Ave. arti 31-mos. 2 lubų mūras, 4 gyvenimai po 6 kambarius ir 2 po 4 kambarius. Mūrinis namas užpakalyje		\$930 \$7000.
Parnell Ave. arti 37-tos. 9 kamb. medinis — 2 gyvenimai		\$216 \$1800.
Poplar Ave. arti 30-tos. 2 lubų mūras, storas ir 3 kambariai ir 8 kambarių gyvenimas		\$384 \$3500.
Throop St. arti 39-tos. 2 lubų mūro ir medžio namas, sto- ras ir 5 kambariai — ir 8 kambarių su maudykla viršū		\$540 \$3500.
Union Ave. arti 26-tos. 3 lubų mūras, 3 gyvenimai, 2 po 4 kambarius ir 1 — 8 kamb. Maudyklė — 6 kambarių namas užpakalyje		\$600 \$5100.
Union Ave. arti 29-tos. 2 lubų medinis — 4 gyvenimai, 2 po 6 kambarius ir 2 po 4 kambarius. Maudykos		\$600 \$3500.
Union Ave. arti 28-tos. 2 lubų mūras, 1 — 5 kamb. ir 1 — 4 kambarių		\$600 \$5100.
Union Ave. arti 29-tos. 2 lubų mūras, gyvenimai, 2 po 3 kambarius ir 1 — 7 kamb. Mūrinis namas užpakalyje		\$552 \$4500.
Union Ave. arti 37-tos. 2 aukštų mūras, 4 gyvenimai		\$408 \$3300.
Union Ave. arti 37-tos. 2 lubų medinis, 4 gyvenimai po 6 ir 7 kambarius. Lotas 50x125 pėdų		\$624 \$4500.
Union Ave. arti 30-tos. 3 aukštų mūras, 6 gyvenimai po 4 kambarius; 7 kambarių mūrinis namas užpakalyje		\$960 \$7500.
Wallace St. arti 29-tos. 2 lubų medinis namas, 4 gyvenimai po 4 kambarius. (Lengvomis išimokėmis)		\$360 \$2500.
Wallace St. arti 35-tos. 2 lubų medinis — storas ir 3 gyve- nimai po 4 kambarius		\$588 \$3000.
Wallace St. arti 35-tos. 2 lubų mūras, 2 gyvenimai po 5 kambarius su maudyklomis, Furnace'u apšildomas, 2 lubų staldai		\$480 \$4000.
Wallace St. arti 35-tos. 3 lubų mūras, akmenų priešakys — storas ir 5 gyvenimai, 2 po 5 kambarius su maudyklo- mis ir 3 po 4 kambarius		\$924 \$7000.

A. OLSZEWSKI BANK

3252 So. Halsted St. Chicago, Ill.

Dr. J.F. Kozlowski
Specialistas
MOTERY LIGŲ
Peoples Bank Bldg. 1540 W. 47th St.
Room 2
Phane Yards 1781 Cor. Ashland Ave.

JEI NORITE VISKĄ ŽINOTI,
kas ant svieto dedasi, tai skaitykite šiemet laikraštį

"Rygos Naujienos"

Geriausią darbo žmonių laikraštis: didelis, su priedu, pigus, gražus ir naudingas; gyvuoja jau ketvirtus metus.

"Rygos Naujienose" rašoma įvairios ir naujausios ži- nios iš viso avieto kraštu, kaip iš Rosijos, taip ir iš plataus užsienio: iš Amerikos, Afrikos ir kitų žemių.

"Rygos Naujienos" rašo apie kares (vainas), kara- lius, karalystes; apie politiką ir ekonomiją; apie žemės pir- kimus ir pardavimus; bankus, prekybą ir pramoniją; apie amatus, darbus, uždariusius ir tarnystes ir t.t.

"Rygos Naujienos" užtaria varguolių šviečia juos ir pa- rodo jiems tikrąjį — šviesų gyvenimo kelią, kuriuo kiek- vienas gyvas žmogus turi teisę vienodai su kitais nau- doties.

"Rygos Naujienos" duos savo skaityto- jams per šiuos 1912 metus išlošti ant lioterijos 100 rublių ir

Duos 6 didelės, labai naudi- gas ir gražias knygas:

1) Juokų kalendorių 1912 metams, kaina 10 k. 2) Kunigų pasakos ir daktarių juokai, kaina 15 k. 3) Kalbamokslis (gra- matika) lietuviškos kalbos, kaina 25 k. 4) Juokų knygelė (su paveikslais), kaina 25 k. 5) Kaip įgyti pinigų, kaina 10 k. 6) Parankiausi Homeopatijos knyga gydymui žmonių ir gyvulių su Homeopatiškais vaistais, be gydytojo pagalbos. Parašė Daktaras Bekerman'as, Lietuviškai, vertė T. Zvalgonas, kaina 75 k. (didelė apie 150 puslapių knyga).

"Rygos Naujienos" eina viena kartą per savaitę (nedelę) — subatomis, didelio formato ir su priedu. Kaina su prisutimtu: metams 3 rub., pusmet. 1.50 kap., 3 mėn. 80 kap. Galima užsimokėti ir dalimis: per keturius mėnesius 1 rub. 1 užsienius: metams 4 rub., pusmet 2 rub., 3 mėn. 1.25 kap. Atrokaus 1.50 kap. už dovanas, kurias "Rygos Naujienos" duos savo skaitytojams, tai pats laikraštis liekia tik už 1.50 k. met. o į užsienius — 2.50 k.

Kas, parinkęs dešimtį "Rygos Naujienų" metinių pre- numeratų atsiųs redakcijai — gaus visiems 1912 m. "Rygos Naujienas" su visomis dovanomis veltui. Adresas:

Riga, Katolickasija No 28, Redakcija "Rygos Naujienos"
Amerikiečiai, užsakykit "Rygos Naujienas" į tėvynę — savo giminėms!

"LAISVE"

Visuomenės, Kultūros, Politikos, Literatūros, Populiariškai-Moksliskais LAIKRAŠTIS

Eina du sykiai savaitėje: Utninke ir Pėtnyčioj.

Laikraštis "LAISVĖ" didelio formato, talpina raštus geriausių raš- tininkų ir visuomenės pilnų naujaujų ir tikrausių žinių. "LAISVĖS" prenumeratą Suvenytose Valst. metams 2 dol., pusmečiui 1 dol. Už- rubežiuose — metams 3 dol., pusmečiui — \$1.50.

Ant pažirėjimo slūcinam vieng numerį DYKAI! Užsirašant laikraštį arba turint kokius nors reikalus adresuokite taip:

"LAISVĖ" 242 West Broadway SO. BOSTON, MASS.

Seniausias Lietuviškas Laikraštis

26-tas Metas

Išaina kas sereba Brooklyn, N. Y.

"VIENYBE LIETUVNINKŲ"

Didelio formato 12 puslapių, talpina moksliskus straips- nius, naujausias žinias iš viso pasaulio, daugiausia iš Lietuvių gyvenimo, turi visose Lietuvių apgyventose kolonijose savo korespondentus, iš LIETUVOS naujausias žinias savų kores- pondentų. "Vien. Liet." dirbo ir dirbs dėl visų organizacijų ir žmonių gerovės. Šimet 10 d. Vasario sukako 25 metai kaip iš- eidinėja, iš tos priežasties išleidome didelį žingeldų Jubilėjinį numerį, kuris liks Istoriškų Atminimu, ba pirmas da Lietuvių laikraštij. Kurie užsirašys ant metų ir užsimokės \$2.00, gaus tą numerį kaip dovaną ir gražų skaitymo kalendorių.

"Vienybė Liet." prenumerata: metams \$2.00, pusei metų \$1.00 Suvenytose Valstijose ir Šiaur. Amerikoje. Užrubežij \$3.00. Užsirašyt galima visada. Kas nori tik Jubilėjinį numerį gauti, prisųskų 10 centų markėms, o tai gausi. Paprastą nume- rį ant pažiūros siunčiame dovanai. Užsirašant "VIENYBĖ LIETUVNINKŲ" reikia siųst prenumeratą "Money Orderiu," ar registruotam laiške, pinigai ant vardo.

J. J. PAUKSZTIS & CO.

120-124 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Rašyk o viską dasizinosi, įdėk 2 cen. markę atsakymui.

ISGYDAUIN 5 DIENAS

VARICOCELĖ HYDROCELĖ

Be pėlio ar skausm

As noriu išgydyti kiekvieną kenčiantį vyrą nuo Varicocele, Striktūros, Užkrečiamų Kraujo Nuodų, Nerviškos Negalės, Hydrocele arba ypatingų vyrų ligų. Tas laisvas pasiūlimas yra atviras visiems, kurie praėjo daug pinigų ant daktarių ir gydytojų be jokios naudos, ir mano nori yra parodyti visoms žmonoms, kurie gy- dyti pas tuos ar daug daktarių be jokios naudos, kad as vartoju vienintelį būdą, ku- riuo tikrai ir ant visada išgydau.

VYRAI ATGAUKITE SAVO SVEIKATĄ

Atsiųskite liut mano ofisą ir pastateirakite su manim draugiskai.

Išgydau visiška ligas skilvo, plaučių, kepenų ir inkstų.

Nemokė už nepasiekimą gydymą — NEIŠGYDŲ, NEMOKĖ

Slaipios VYRU LIGOS

Pražudytas Vyršku- mas, Ligos, Kėpėnų ir Inkstų

Išgydomos greitai visiškai ir užtikom paslaptėje. Ner- viška Negalė, Silpnumas, Pra- žudytos Pajėgos, Grysti Išty- simas, Kraujo Užnuodijimas, Silpnumas Nubėgimai.

KRAUJO UŽNUODIJIMA

ir visos odos ligos, kaip Spuo- ges, Piktąja Dėderving, Szu- vones, Niežius, Hemoroidus, Patinusis Grysis, Niekian- čius Nubėgimus, įsienėjusias Ligas.

Motery Ligos

Vidurinės, Skausmai Stenose, Baltosios Skėjimas ir kitos ligos išgydomos visi- kai. Užpakalinės žarnos, įs- senėjusios ir nerivios moteri- ū ligos.

Plačiai

Dusulys, Bronchitas, Kvepavi- mo Ligos išgydomos visiškai mano veikiaus metodu. Szir- dies ligos. (Roda Dovanai).

Dr. ZINS, 183 N. CLARK ST. CHICAGO

Valandos: Nuo 8 ryto iki 8 vak. Nedėlioms nuo 8 ryto iki 4 po p.

Ar žinai kas yra

"ZINYNAS?"

IS MYTOLOGIJOS. Aiškinima, kas tai yra Aitvaras, Alcis, Anapeliūs, Atrimpas, Austėja, Adslavis, Bentis, Brėk- sta, ir t. t.

IS ISTORIJS. Didieji mušiai arba karės, tikėjimisi- kos sektos, istoriškos klaidos, garsieji tiltai sviete, garsiausi vyrai sviete, kaip tai: architektai, muzikai, teologai, refor- matoriai, metafizikai, psichologai, istorikai, kalbinkai, kri- tikai, matematikai, gydytojai, gamtininkai, karvedžiai, diplo- matai, išradėjai, atradėjai, filantropai, surašas metų, kuriuose kas buvo atrasta ar išrasta ir t. t.

IS GEOGRAFIJS. Kiek mylių turi žemės paviršius, vandens paviršius, kiek mylių užima atskiros viespatystės, kiek tonų anglies kurioje viespatystėje randasi, augstumas svarbiausių kalnų, platumas ir gilumas jurių ir ežerų, žemės drebėjimai, ugnakalnių išsiveržimai, žmonių veislės ypatybės, dangaus stebklai, mėnulių tekėjimai ir užsileidimai, oro ženklai, laiko skirtumai, garsiausios madyklės sviete, ir t. t.

IS ARITMETIKOS. Sudėjimai, dauginimai, visokie jų ypatingi būdai ir daug kitų pamokinimų.

APIE SVEIKATĄ. Žmogaus kūnas, kūno stebklai, slogos, koldiusas, užkimas, dusavimas, vaistai nuo įvairių ligų: difterijos, žiovalio, mikčiojimo, pūky, karpu, jurių ligos, gyvatės įkandimo, apalpmo, nusidėginimo, persial- dymo, užsnuodijimo, prigrėimo, užtroškimo, apopleksijos. Ligu pažinimas. Vaistai veido pagrazinimui, dantims, galvai, plaukams ir kaip pasidaryti gyduoles nuo daugybės visokių ligų. Taipgi daugybė gerų patarimų, kas valgyti ir kaip apsaugoti sveikatą nuo visokių ligų.

IS UKIOS SRITIES. Kaip apsaugoti kopustus nuo kir- mēlių, kaip išnaikyti piktžoles, pelėsius ruimuos, kaip raugti kopustus, kaip užlaikyti mėsa nuo sugedimo, kaip apsaugoti vistas, kaip užlaikyti karves, arklius, kaip išnaikinti vabalus, skruzdės, vuodus, blakes, blusas, svirplius, bambatierius, peles, kandis, ir t. t.

AMATNINKAMS VISOKI PATARIMAI. Tarpinimas visokių metalų, cinkavimas geležies, sidabravimas geležies, plieno; kaip lituoti metalus; litografija, chemiški klėjai, atramentai, dažalai, malevos, polituros, skalbimai, muilai, ce- mentai; kaip padaryti bengaliską ugnis ir t. t.

ŽINIOS IS DARŽININKYSTĖS. Iš kur paeina visoki augalai; tinkamas astumas sodinimui augalų; medžių amžis, kaip apsaugoti daržoves ir medžius nuo vabalų, kirmėlių ir t. t.

GASPADINĖMS VISOKI PATARIMAI. Kaip padary- ti uksusą, ekstraktus iš citrinų ir apelsinų, vuogų sokus, vyną, alų, giras, gerą sviestą, sukerkas (candies), gerą kavą, arbatą; kaip skalbti drabužius, šilkus, ir kitus brangius rūbus; kaip išvalyti plėmus iš drabužių, kaip skalbti mezzinius, kaip prosyti, kaip užlaikyti čystai ir švariai kambarius ir t. t.

ŽMONIŲ PAPROČIAI. Ką reiskia kokia spalva, dra- bužių, kvietčių, brangių akmenų, ir t. t., akių parodomas po- budis, vaizbiūs papročiai, mandagumas, patarimai, klai- dos, ir t. t.

Toliau eina dalykai naudingi ginčiuose; pinigų užvados, faktai apie pinigų visokių kraštų; geležinkelii ženklai; iš- vezamieji produktai: piniginės panikos arba krizai; moterų išaukstinimai, tiesos apsisvedimo ir perskyrų visose šalyse, iš kur paeina spalvos (koliorai), žmogaus ilgaam

"KATALIKAS"

12 PUSLAPIŲ DIDELIO FORMATO ILLUSTRUOTAS SAVAITRAŠTIS.

Didžiausias savaitinis lietuviškas laikraštis, išeinantis kas Ketvirtąsias savaites Chicago, Ill.

Metams išsuoja: Amerikoje - \$2.00
 Europoje ir kitur - \$3.00
 Pusei metų: Amerikoje - \$1.00
 Europoje ir kitur - \$1.50

"Katalikas" Skaitytojas atranda daug visokių žinių iš Lietuvos ir iš viso svieto, daug pamokinių, apysakų, pasakalių ir visko. "Katalikas" statoma mašina "Linotype", taigi raides visados aiškios, naujos. "Katalikas" bepartyskas laikraštis.

Užsirašantiems "Kataliką" duodama dovanos "Kataliko" spaudos knygomis, o Naujiems Metams kiekvienam Skaitytojui velti pasiūnčiama lietuviškas sieninis Kalendorius.

PASTABA: Kas prisijus \$4.00, tasai gaus "Kataliką" visiemis metams ir aukštesnį rašomąjį plunksnų (to contain pen) vertės \$3.50. Kas prisijus \$2.50, gaus metams "Kataliką" ir pavelskį Kovos ties žalgiris, Lietuvos žemėlį ir Sv. Tėvo Pijaus paveikslą.

J. M. TANANEVICZE
 3244 SO. MORGAN ST., CHICAGO, ILL.

A. OLSZEWSKI

3252 S. Halsted St. Chicago.

Prilima bankon pinigų ir moka 3%. Skolina pinigų ant Real Estate. Perka ir parduoda namus ir lotus. Parduoda bankines skrynelės (boxes) po \$3.00 metams. Parduoda šifortas ir siūnčia pinigų į visas svieto dalis.

BANKOS VALANDOS: Panedėliais, seredom, ketvergais ir subatoms nuo 8 ryto iki 9 vakaro. Nedėlioms, utarninkais ir petnyčioms nuo 8 ryto iki 6 vakaro.

JOHN M. TANANEVICZE

3244 S. Morgan St. Chicago.

Prilima bankon pinigų ir moka 3%. Skolina pinigų ant Real Estate. Perka ir parduoda namus ir lotus. Parduoda bankines skrynelės (boxes) po \$3.00 metams. Parduoda šifortas ir siūnčia pinigų į visas svieto dalis.

BANKOS VALANDOS: Panedėliais, seredom, ketvergais ir subatoms nuo 8 ryto iki 9 vakaro. Nedėlioms, utarninkais ir petnyčioms nuo 8 ryto iki 6 vakaro.

MIKAS J. TANANEVICZE

670 W. 18th St. Chicago.

Prilima bankon pinigų ir moka 3%. Skolina pinigų ant Real Estate. Perka ir parduoda namus ir lotus. Parduoda šifortas ir siūnčia pinigų į visas svieto dalis.

JOHN I. BAGDILUNAS

2334 S. Oakley Ave. Chicago.

Moka \$3.00 nuo šimto už padėtu pinigų. Skolina pinigų statymui ir pirkimui namų. Partraukia pinigų skrynelės (boxes) apsaugotas nuo ugnies ir vagių po \$3.00 metams. Perka ir parduoda lotus ir namus. Parduoda šifortas ant visų linijų. Siūnčia pinigų į visas dalis svieto. Katarjainam skrynelę namo visokių rejeentaliskais ir legaliskais popierais ir dovierentastis ir utvirtina pas konsulį.

Valandos: kasdien nuo 8 ryto iki 9 vakaro. Nedėlioms, utarninkais ir petnyčioms nuo 8 iki 6.

NEW CITY SAVINGS BANK

4601 S. Ashland Ave. Chicago.

Prilima bankon pinigų ir moka 3%. Už sūdutus pinigų visų banku duodama čekis knygtis. Iš lotus parašyti čekiai tikpa misur. Skolina pinigų ant Real Estate. Perka ir parduoda namus ir lotus. Išsamę bankines skrynelės (boxes) po \$2.50 metams. Parduoda šifortas ir siūnčia pinigų į visas svieto dalis.

BANKOS VALANDOS: Panedėliais, seredom, ketvergais ir subatoms nuo 8 ryto iki 9 vakaro; nedėlioms, utarninkais ir petnyčioms nuo 8 ryto iki 6 vakaro.

TOWN OF LAKE SAVINGS BANK

J. J. ELIAS, Sav.

4600 S. Wood St. Chicago.

Prilima bankon pinigų ir moka 3%. Skolina pinigų ant Real Estate. Perka ir parduoda namus ir lotus. Parduoda bankines skrynelės (boxes) po \$2.50 metams. Parduoda šifortas ir siūnčia pinigų į visas svieto dalis.

BANKOS VALANDOS: Panedėliais, seredom, ketvergais ir subatoms nuo 8 ryto iki 9 vakaro; nedėlioms, utarninkais ir petnyčioms nuo 8 ryto iki 6 vakaro.

IZIDOR NAUS. EDAS

917 W. 33rd St. Chicago.

Prilima bankon pinigų ir moka 3%. Skolina pinigų ant Real Estate. Perka ir parduoda namus ir lotus. Parduoda bankines skrynelės (boxes) po \$2.50 metams. Parduoda šifortas ir siūnčia pinigų į visas svieto dalis.

OFISO VALANDOS: Panedėliais, seredom, ketvergais ir subatoms nuo 8 ryto iki 9 vakaro. Nedėlioms, utarninkais ir petnyčioms nuo 8 ryto iki 6 vakaro.

P. M. KAITIS

1607 N. Ashland Ave. Chicago.

Prilima bankon pinigų ir moka 3%. Skolina pinigų ant Real Estate. Perka ir parduoda namus ir lotus. Parduoda bankines skrynelės (boxes) po \$2.50 metams. Parduoda šifortas ir siūnčia pinigų į visas svieto dalis.

OFISO VALANDOS: Panedėliais, seredom, ketvergais ir subatoms nuo 8 ryto iki 9 vakaro. Nedėlioms, utarninkais ir petnyčioms nuo 8 ryto iki 6 vakaro.

JOHN'S SUPPLY HOUSE

1212-1214 SO. OAKLEY AVE., CHICAGO, ILL.

Didele KALEDINE EKSURSIAJA

Su

White Star-Dominion Linijos

Didiliu ir greitai pačtinu garlaiviu

"CANADA"

Didelis, modernis, dvisriubis garlaivis išplaukia subotų. Gruodžio 2 dieng. Išplaukia iš Chicago reikia Lapkričio 30 dieng. Pulkiausi kambariai dvieim ir keturiems žmonėms.

"MEGANTIC"

Naujas, dvisriubis expresinis garlaivis išplaukia subotų. Gruodžio 2 dieng. Išplaukia iš Chicago reikia Lapkričio 30 dieng. Pulkiausi kambariai dvieim ir keturiems žmonėms.

"TENTONIC"

Didelis, saunus, dvisriubis garlaivis. Išplaukia ketverge. Gruodžio 14 d. Išplaukia iš Chicago reikia utarninko. Gruodžio 12 dieng.

Is Chicago į Hamburgą ir Bremeną.

Is Chicago į Antverpą ir Rotterdamą

\$45.00 via Portland, Maine \$46.00

Lovo galima užsisakyti ant visų Kompanijos garlaivių. Lovo numeris pažymima biliete.

Jokių persėdimų. Jokių trukdymų. Jokių viešbučių išlaidų. Jokio vargo su bagażais.

Kreipkitės arba rašykite į vietinius agentus, arba

F. C. BROWN, W. PASS. AGT.

N. W. Cor. LaSalle & Washington

Chicago, Ill.

Laikraštis "Teatras" jau išėjo

num. 1, ir gaunamas pavieniais egzempl. "Lietuvos" Redakcijoje.

"Teatras" no. 1, talpina naują ir gražų veikalą V. Gutovskio *Servas ir Milin*, trivieksmis dramos valdėlis, su dainomis ir šokiais. Vertė Jaukutis. Taip gi yra muzika: I. Paberževiči, II. Gerkit Broliai, III. Klumpakojis ir IV. Mane motuše barė. Harmonizavo K. Diržis. Knygėlė turi 90 pusl., k. 45c.

Scenos mylėtojai ir lošėjai artistai, pasiskubinkite įngyti šitą "Teatros" no. 1, nes neada gavome, todėl veikalai gali nebekiti. Užsiskaitant ir pinigų siūnčiant adresuokite:

A. OLSZEWSKI,

3252 S. Halsted St., Chicago, Ill.

POPIERA LAISKAMS RAŠYTI

Popiera laiskams rašyti su visokiomis pasveikintimais ir su tam pritaikimais, dainelėmis, su šilkinėmis kvietimais ir visokioms paveikslėliams pasiduoda laba pigiai. Kas prisijus 25c. krasos markėmis gaus 12 lakštų popierus su konvertais ir dovanų labai gražia stinėle ant paveldžio altono. Vertė 25c. Už \$1.00 duodam 6 tuizius popierus. Agentams duodam gerą uždarbį. Adresuokite:

K. J. Intas

P. O. Box 1724 New York, N. Y.

Vienatinė Lietuviška

VALGYKLA.

Restaurant

Kviečiam visus apsilankyti

A. STELMOKAS

1052 Milwaukee Ave. Chicago.

NAUDINGI PATARIMAI

visai šeimynai randasi mūsų No. 3 kataliko. Jame telpa apyrašyti suvis 200 ligų, vyrų, moterų ir vaikų, pasako nuo ko jos prasideda, kaip jas pažiūti, kaip nuo jų apsaugoti, kokius gydoles naudoti, kiek jos kainuoja ir kur jos gauti. Mūsų gydytojas kainuoja tik nuo 25c iki \$1.00. Telpa paveikslai ir prekės ypačią kvepenę ir gydančią miltų, perfumų, elektro-gydančių aparatų.

Robertas J. Baidim, Pains, Stokas, Dr. Kucumų

Mašinėliu, Armonijai Kociering, Britų, Pavirde, oduoni ir šimtai kitokių kožam reikalingų daiktų. Koznas kas prisijus o tikrą vargį, pravarę, odę ir kėdę, mokyti apytur mus No. 3 kataliko dykli. Rašyk šendien, o už keletas dienas šita naujiena knyga bus tavo namuose.

John I. Bagdilas, Prop. Adresuokite sekanti:

JOHN'S SUPPLY HOUSE

1212-1214 SO. OAKLEY AVE., CHICAGO, ILL.

Dovanos Viesiems!
LAIKRODELIS DOVANU!

Nuo 1-mos dienos Rugsėjo (September) 1911 metų mūsų duosime sekančias dovanas kiekvienam kas užsirašys laikraštį "Lietuvą" ir užsimokės prenumeratą.

1. Kas prisijus \$1.00, gaus "Lietuvą" per 6 mėnesius ir už 25c knygu dovanų.
2. Kas prisijus \$2.00, gaus "Lietuvą" per vieną metų ir už 50c knygu dovanų.
3. Kas prisijus \$3.00, gaus "Lietuvą" per pusant metų ir už 75c knygu dovanų. Knygas gali pasirinkti iš mūsų kataliogo kokias kas nori.
4. Kas prisijus \$3.00, ir pridės už 25c markių (ant apipakavimo ir persiuntimo kaštų), tas gaus "Lietuvą" per pusant metų ir

DOVANŲ ŠITĄ PUIKŲ

NIKELINĮ LAIKRODELĮ

su drukuota gvaran-

tija apie jo gerumą.

"Lietuvą" galite už-

sirašyti ir pas mūsų

agentus, o dovanas

gausite nuo mus.

Taigi naudokitės dab-

ar iš teip puikios

progos, nes kita tokia

proga negreitai atsi-

tiks. Siūnčiant pini-

gus adresuokite teip:

A. OLSZEWSKI

3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

MOKYKLA ŠOKIŲ.

"LIETUVOS" AGENTAI.

Pas šiuos mūsų agentus galima už-

sisakyti "Lietuvą" metams ar ant

pusę metų ir užsimokėti.

BROOKLYN, N. Y.

J. Ambrozėjus, 120 Grand st.

A. Lesnaukas, 298 South 1st st.

J. Liutkauskas, 124 Grand st.

P. Pilėnas, 102 Grand st.

CHICAGO, ILL.

J. I. Bagdilas, 2334 S. Oakley ave.

Ad. Gimbutas, 3038 Union ave.

J. Janušas, 2015 Canalport ave.

Zen. Jucevics, 118 E. 115th st.

Petras Lakaras, 710 W. 14th pl.

Vilnis Linka, 1813 String st.

P. V. Monkus, 2737 W. 22nd st.

K. Steponis, 849 - 34th st.

Vinc. Stulpinas, 921 - 33rd pl.

Jana Visockis, 8139 Vincennes Rd.

A. Vizbaras, 3019 Parnell ave.

Petras Vaitiekunas, 827 - 33rd pl.

BALTIMORE, MD.

L. Gavlus, 1834 N. Castle st.

Vincas Zelvis, 603 So. Paca st.

CAMBRIDGE, MASS.

Pet. Batkevicius, 877 Cambridge st.

HARTFORD, CONN.

Kar. Lesevicius, 40 Mulberry st.

PITTSBURG, PA.

Baltrušaitis Bros., 2400 Fifth ave.

John A. Ignotas, 46 So. 22nd st.

J. G. Millauskas, 1811 Wharton st.

PITTSBURG, PA.

Ad. Bendinskas, 42 Chesnut st.

J. Kazakevičius, 103 N. Main st.

HERRIN, ILL.

J. T. Adomaitis, Box 708

INDIANA HARBOR, IND.

B. Yasiulis, 3604 Deador st.

LEWISTON, ME.

K. Vilaniškis, 14 Summer st.

MINERSVILLE, PA.

J. Ramanaukas, Box 538.

NEW BRITAIN, CONN.

M. J. Cheponis, 510 Main st.

NEWARK, N. J.

V. Ambrazevičis, 178 Ferry st.

PETERSON, N. J.

A. Varsakevičius, 70 Lafayette st.

PLYMOUTH, PA.

S. Potellunas, 345 E. River st.

ROCKFORD, ILL.

Fr. Siaurusiavicius, 1526 - 9th st.

SO. CHICAGO, ILL.

Pet. Ostrovskis, 8701 Commercial ave.

SPRINGFIELD, ILL.

G. Tachilauskas, 1217 W. Jefferson st.

SO. BOSTON, MASS.

Nek. Gendrolis, 224 Athen st.

J. G. Geguzis, 28 W. Broadway.

SCRANTON, PA.

Geo. Baltrušas, 2018 Luzerne st.

Juoz. Petrikys, 1514 Ross ave.

SHENANDOAH, PA.

T. Kryžanaukas, 38 E. Centre st.

F. P. BRADCHULIS

Attorney & Counselor at Law

132 S. Clark, Cor. Madison St

Straus Bldg., Room 806

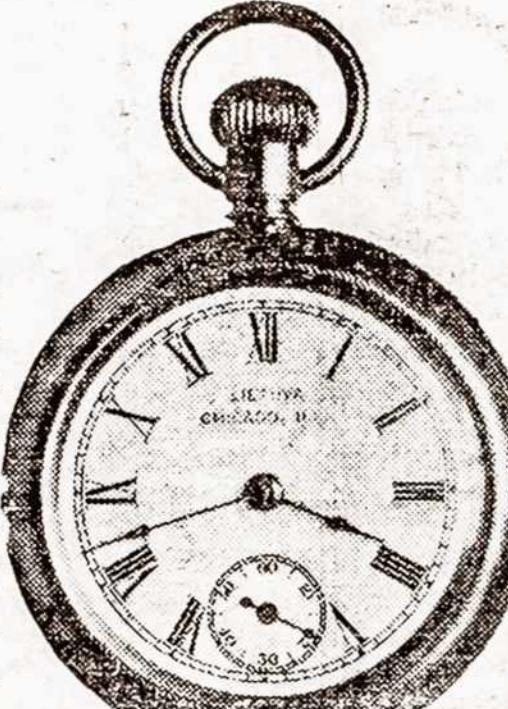
Tel. Franklin 1178

Lietuvai avokatas, baigęs teisinių mokslų Amerikoje, ečia visokių bylas, civiliškas ir kriminališkas visuose teismuose (suduose).

Gyv. 3112 S. Halsted st., art 31-os

Telephone Yards 2390.

Turli už garbę pranešti, kad as atidaru naują vyrų ir moterų dėvėryčių sankrovą lapkričio 9 d. š. m. po nr. 3212 So. Halsted st. Atidardamas gerbiamešios publikos global, liekuosi su pagarba, L. Levogod.

A. OLSZEWSKI

3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

MOKYKLA ŠOKIŲ.

"LIETUVOS" AGENTAI.

Pas šiuos mūsų agentus galima už-

sisakyti "Lietuvą" metams ar ant

pusę metų ir užsimokėti.

BROOKLYN, N. Y.

J. Ambrozėjus, 120 Grand st.

A. Lesnaukas, 298 South 1st st.

J. Liutkauskas, 124 Grand st.

P. Pilėnas, 102 Grand st.

CHICAGO, ILL.

J. I. Bagdilas, 2334 S. Oakley ave.

Ad. Gimbutas, 3038 Union ave.

J. Janušas, 2015 Canalport ave.

Zen. Jucevics, 118 E. 115th st.

Petras Lakaras, 710 W. 14th pl.

Vilnis Linka, 1813 String st.

P. V. Monkus, 2737 W. 22nd st.

K. Steponis, 849 - 34th st.

Vinc. Stulpinas, 921 - 33rd pl.

Jana Visockis, 8139 Vincennes Rd.

A. Vizbaras, 3019 Parnell ave.

Petras Vaitiekunas, 827 - 33rd pl.

BALTIMORE, MD.

L. Gavlus, 1834 N. Castle st.

Vincas Zelvis, 603 So. Paca st.

CAMBRIDGE, MASS.

Pet. Batkevicius, 877 Cambridge st.

HARTFORD, CONN.

Kar. Lesevicius, 40 Mulberry st.

PITTSBURG, PA.

Baltrušaitis Bros., 2400 Fifth ave.

John A. Ignotas, 46 So. 22nd st.

J. G. Millauskas, 1811 Wharton st.

PITTSBURG, PA.

Ad. Bendinskas, 42 Chesnut st.

J. Kazakevičius, 103 N. Main st.

HERRIN, ILL.

J. T. Adomaitis, Box 708

INDIANA HARBOR, IND.

B. Yasiulis, 3604 Deador st.

LEWISTON, ME.

K. Vilaniškis, 14 Summer st.

MINERSVILLE, PA.

J. Ramanaukas, Box 538.

NEW BRITAIN, CONN.

M. J. Cheponis, 510 Main st.

NEWARK, N. J.

V. Ambrazevičis, 178 Ferry st.

PETERSON, N. J.

A. Varsakevičius, 70 Lafayette st.

PLYMOUTH, PA.

S. Potellunas, 345 E. River st.

ROCKFORD, ILL.

Fr. Siaurusiavicius, 1526 - 9th st.

SO. CHICAGO, ILL.

Pet. Ostrovskis, 8701 Commercial ave.

SPRINGFIELD, ILL.

G. Tach